

Puſillanimitas vtz ſit pctm̄. **R**o. fm̄. **Ch.** ij. q. cxxxiij. Si aut p̄ ſumptōem aliq̄s exce dit p̄portōez ſue potētie dū mitit ad maiora q̄ poſſit: ita puſillanimitas de ſiat a p̄portōe ſue potētie: dū recuſat in illud tēdere qd̄ eſt ſue potētie om̄e furatū. a iō ſicut p̄ſumptio eſt pctm̄ ita puſillanimitas qz eſt extra natu ralē ordinē q̄ vnaqueqz res naturali indinat ad exeq̄ndam actionē a men ſuratā ſue potētie. **I**nde eſt q̄ ſeru9 q̄ accepta pecunia domini ſui fodit in terrā. neqz opatus eſt ex ea p̄pter qm̄ dam puſillanimitatis timorē puniē a dño. ut habet **Matth.** xxv. et **Luce** xix. **D**e p̄ſumptōe h̄c ſ. **P**reſumptio

Quarta multiplex ē. ſ. ſal adia. trebellianica. a le gitima ſiue debita filijs iure nature q̄ eſt red acta ad terciā. de hijs tribz h̄c **tur** s. **Legitima.** q. j. Eſt a q̄rta de ſu neralibz quā dñt p̄dicatoēs a mino res de ſepulture apd̄ eos ut **ſ. Sepultu** ra. iij. q. j.

Queſtuarij. queſtores q̄ diſcur rūt p̄ elemoſimis p̄hibēt ad mitti. niſi exhibeāt veras lr̄as ap̄licas v̄l dyoceſani. **A** litere autē ap̄lice acceptari nō dñt: priuſquā ſu erint p̄ dyoceſanū diligētē exami nate. ut in de. abuſionibz. c. ſ. de pe. et re. **B.** a nihil p̄ponant niſi qd̄ in lite ris etinet. **E**t ponit forma literay. c. ſ. de pe. et re. cū ex. co. **B.**

Queſtuarij tales dñt eē mo deſtia diſcretia ne in tabernis aut alijs inco gnus lods hoſpitent nec faciāt inco gnuas expēſas nec aſſumāt habituz falſe religiois. c. ſ. de pe. a re. cū ex. co.

Ad queſtuarios nullaten9 p̄tinet p̄dicare. ſ. tm̄ caritatiua ſb̄ſidia pe tere a indulgētā ſi quā habent ex p̄ ponē c. ſ. de hereti. ut officiū. li. vj. a in de. abuſionibz de pe. **E**t ſi p̄ eos ip̄e direſ officiū inq̄ſitorū p̄nta dñt ab ip ſis cōpeſci a remoueri a p̄dicatōe ut in dicto c. ut officiū.

Queſtores nō dñt cōcedere indul gētias motu ſuo de facto. nec diſpēſa re ſup votis. nec abſoluere a p̄turijs hominibz. a alijs pct̄is conſtitentes ſibi. **E**t ſic videt eis permit9 interdū officiū audiēdaz cōfeſſionū. **S**ed for te ſ̄ intelligit de grauiozibz a reſerua tis. ſicut p̄ in exemptis poſitis. a per vōem dicte de. abuſionibz. ſ. ne auto ritas clauū veniat in cōtemptum. **R**ec male ablata inēta data ſibi ali qua pecunie q̄ntitate remittē. **R**ec t̄ ciam aut quartā p̄tem et hm̄ōi de in iunctis penitētijis relaxare. **R**ec aīaz ut mēdad̄ aſſeēt de purgatorio tra here. **R**ec plenā pct̄oy remiſſiōz idul gere. **R**ec a pena a culpa abſoluē. et om̄ia p̄uilegia ſup p̄dictis v̄l ali quo p̄dictorū reuocata ſūt ut in de. abuſionibz de pe.

Raptor. j. ſ. qñ p̄ violenti am q̄s rapit res alienas. **C**ui9 pena eſt fm̄ leges p̄ ſi agat inſta añū aūz liter puniē in q̄drupluz p̄putata. ſ. ip̄ſa re. **D**iamum vō in ſimplū. ff. de to. rap. l. j. et. ij. a ad iſtā penā raptor q̄d̄ tene9 ſolū poſtq̄ d̄d̄ natus eſt. ut ponit **Ch.** ij. q. lxxij. **A.** De hoc lat9 eſt dictū ſ. **P**edagoguz q. ij. **C**ū additōe. **B.** Si vero agatur criminat̄er: tunc p̄pter vim ſine ar mis puni9 in terciā p̄tem bonorum a ſit infamis. ff. de vi. pu. l. j. pri. r̄iſo. et. l. ſi. **E**t de hoc vide ſ. **I**nſamis. **S**i aut cum armis puni9 de portatōne: ſ. quia de portaba9 in inſulam et per debat om̄ia bona ſua. ut in inſti. de pu. iudi. q. ſ. **I**te lex iulia. de vi. **S**cdm̄ canones vero raptor multiplicat̄ pu ni9. **E**t prima pena eſt qz ex cōmuni9 ca9. ſ. ab illo ep̄o in cui9 ep̄atu rapi nam feat. c. ſ. e. c. j. vj. q. iij. **P**lacuit. **I**tem de negaturei p̄nā niſi reſtituat oblata vel plenam ſecuritātē. de red. dendo faciat ſi habeat vnde poſſit. **S**i vero cum haberet vnde poſſet diſtu lit accipe penitentiā v̄l qz ad mortē a ſic nō p̄t ſatisfacere ſi petat p̄niam.

dabit ei a etiā viaticū. **S**i xō tacebit impenitēs: tūc a viaticū a sepultura denegabit^r. **e**f. e. sup. eo. n. c. in lūis. q. si nō habeat vñ reddat: nec heredes: nec ppinq̄ volūt satisfaccere: ipse tñ cōtrit⁹ facit qd̄ p̄t licet tarde nō puabit^r p̄nā a viatico. sed tñ sepultura denegabit. qd̄ statutū est ad terrorē aliz op̄. **P**resbiteri xō q̄ atra p̄dicta fecerint sepeliēdo ip̄z a hmōi. dñt deponi ab officio a bñficiō. ut in dicto e. sup. eo. **S**ed tñ de occultis raptoribus fm̄ **J**mmo. nō d̄z talis rigor fuari. ar. e. f. eo. in lūis. **I**n dicto e. sup. e. sic d̄z. **S**tatuim⁹ ut q̄cuq; ex hñs. q̄ violēt surrexerūt in rapinā seu eccl̄ay violatiōnē manifeste fuerit dephensus n̄ p̄ ablata restituat si poterit: vñ emēdā di plenā a firmā securitatē fecerit: penitētie bñficiū ei penit⁹ denegat^r. **S**i xō vsq; ad obitū in otumacia sua durauerit a in extremis positi⁹ remediū penitētie postulauerit humiliter: si emēdatō: vñ emēdādi securitatē p̄stiterit: ei p̄nā a sepultuā eccl̄astica cōcedat^r. **Q**ui aut in sanitate obstinata mēte nō penituerit vñ emēdauerit a in morte securitatē p̄stare nequeat: solēntas penitētie pax. p̄desse videt sic credimus. **S**ed de pctō otrito viaticū nō negat^r. ita tñ q̄ null⁹ clericorū sepulture eius interit. nec ei elemosinā p̄sumat accipere q̄ si q̄ clericorū vñ p̄sbiterorū cōf̄ hoc in vita. vñ in morte p̄nās daē vñ sepulture in fesse vñ eorū elemosinas accipere tēptauerint: seu hmōi rapine p̄tiapes inuenti fuerint: ordinis sui dānū irrecupabile patiā^r a eccl̄astico bñficiō careat. **H**ec ibi. a hoc ca. intelligit de p̄blico raptoze. ut a notat in sū. li. j. ti. xvj. q. vj. vbi etiā sbiūz giffm̄ **G**of. q̄ si dict⁹ raptor in morte satisfaccere nō p̄t: otrito viaticū cōcedit. sed sepultura denegat. ut dicit de ce. sup. eo. **S**i xō in morte otstitutus satisfaccere pmittit si oualescat: a añ satisfactōz decesserit: nō denegabit sepultura. sed heredes ad satisfactōz cōpellēt. e. f. de rapto. in lūis. **E**t q̄ b̄ ca

si sepultura negat^r quis viaticū cōcedat fit ad terrorē vñ fit ad ouerfioz heredū q̄ nolūt satisfaccere ut p̄ b̄ ad satisfactōz inducāt ut dicit **G**of. a ray. **E**t addit ray. **V**el dic hāc otstitutiōez locale eē. **V**idet em̄ iure nouo q̄ si q̄s eēt etiā p̄ hmōi criminibz excōicatus a dū in extremis ageret iux̄ formā eccl̄esie eēt absolut⁹ nō dēret amitteri a alia ei suffragia eccl̄astica denegat^r sed ei heredes a ppinq̄ ad q̄s bona p̄ueniūt ip̄si: ut p̄ eo satisfacciat sunt eccl̄astica censura cōpellendi. e. f. de sepul. ca. prochiano. **H**ostien. in sum. dicit simpliciter q̄ ei sepultura denegatur. ut dicit decreta. super eo. hoc viaticum cōcedat quod maius est. **E**t hoc fit ad terrorē et p̄pter inobediētā et cōtumaciā suā: in qua longo tpe stetit. **S**i xō super hoc nūquā fuit admonitus: vñ fuit admonitus sed modico tpe cōtumax stetit: absolutus per pp̄rium sacerdotē erit sepeliendus et heredes cōpellendi sunt satisfaccere circa facultates defuncti. ut extra de rapto. in lūis. **Q**uasi idē dicit ipse **H**os. in glo. sup. dicto. e. sup. eo. **H**ec ibi. **D**e pena etiā raptous. vi de s. furtum. c. iij.

Quamvis rapina sit grau⁹ peccatuz q̄ furtū. **R**e. fm̄ **C**ho. ij. q. lxxvj. **S**ic. **N**am violentia est magis ottra volūtatem q̄ contra ignorantia. **I**tem q̄ p̄ rapinam non solū inferē alicui dānum in rebz sed etiam vergit in quāsdam p̄sone iniuriā. q̄ at homines minus verecundātur de rapina q̄ de furto ex hoc est q̄ homines sensibilibz inherentes magis gloriāntur de virtute exteriori que magis manifestatur in rapina. q̄ de virtute interiori q̄ tollitur p̄ peccatū. a ideo minus verecundantur de rapina. **A**d materiam raptorū p̄tinere p̄t sup̄. **L**atro. a supra. **R**aufag⁹. a supra. **P**irata. a supra. **R**estitutio p̄ totū. **N**ō licet rapere a saracenis temp̄e t̄ruz. **T**reuga.

Raptor .ij. scz psonaz. Raptor si nō solū rapit ut in p̄ce. c. sed et psonaz. Et sicut ab illo dicitur rapina. ita et ab isto dicitur raptus. et dicitur tunc quā puella violentē rapit ut impetuū tenet. vlt etiā quā nō ipsa s̄v̄sus ei⁹ violentē rapit. xxxvi. q. i. Ex hac. Itē raptus nō solū committitur in virgine s̄ etiā large s̄riptus in vidua et sanctio mali. xxxvi. q. ii. Raptores. a ca. si q̄s nō dicā. Et de hac materia hēs s̄. Luxuria. f. j. A. de isto raptu clar⁹ dicitur est s̄. Fornicatio in principio atq; additōe. d.

Que pena raptoris. R. s̄ fm leges pena est ut capite puniatur. Et si ingenuā rapuit. ei⁹ s̄bstātia rapte applicet. Sec⁹ si ancillā vlt libertā. qz tūc de capita. q̄tē sed nō p̄dit s̄bstātia. Et intelligit si rapuit mulierē honestam. Sec⁹ si moxerit. qz fm leges nō puniunt. ut. c. de adul. l. q. adulteriū. A. n̄ puniunt. s̄ p̄dicta pena. Ab alijs atq; p̄mis nō reperit immunitas. Itē nō distinguit vtrū volentē q̄s rapiat a iuitā. sponsā ppriā aut alienā coniugata. vlt nō coniugata. Itē n̄ p̄t puella rapta trahere cū raptore. Itē oēs fautores raptorū capite puniunt. Probāt h̄ oīa. c. de rap. vir. raptores fm canones vlt alit puniunt. Nā raptor efficit seruū rapte. n̄ velit se redimē. xxxvi. q. i. de raptōibz. A. Et ibi p̄t qz si mulier volūtarie rapta est. raptor obligat patri ipsi⁹ rapte ad p̄dca. s̄ ad s̄uidē dū vlt ad se redimēdū. Hoc atq; pena p̄t infligi in foro iudiciali. n̄ atq; in p̄nitentiā. Itē raptor dicitur excomunicari cum fautoribz suis. xxxvi. q. ii. c. j. et. iii. Itē si rapta velit cōtrahē cū raptore p̄t. e. accedēs. Itē nō intelligit raptor si rapuit sponsā ppriā. xxxvi. q. j. Lex iulia. a. q. ii. de puellis a. c. Si q̄s virginē. e. cū cām. Itē raptus nō est vbi puella cōsentit. ut in d. c. cū cāz. A. s̄ quā cōsentit pri⁹ in m̄domiū. h̄c s̄ voluntatē parētū. ut ibi. Sec⁹ si cōsentit solū rapine. qz tūc bñ dicitur raptus a puniunt raptor d. c. c. s̄ raptus. a. s̄. ta

etū est. **D**An q̄ deflorat virginē teneat eā ducere vlt maritare hēs s̄. Luxuria. f. ij. **A**A dūtēdū etiā fm leges qz raptores filiorū seu seducētēs filios a patribz si sūt nobiles dānāt in metallū. si n̄ sūt nobiles. a si pluries h̄ cōmiserit dānāt ad mortē. a seruus vel libert⁹ subijciuntur bestijs. c. s̄ plagiarijs l. fi. et ibi glo. d.

Ratiocinijs obligati vidē s̄. obligatus. **R**econuatiō ecclē. vide supra. **C**ōsecratio. ij. f. iij. Itē de reconuatiōe amiterij s̄. **C**ōsecratio. iij. f. ij.

Religio. j. cōmuniter. **V**trum liceat nouam religiōem adinuēire. R. s̄. Nullo mō. e. de re li. do. religio. m. li. vj. **A** Qz q̄ religiōz assumere cupit. debz vnā de approbatis accipere. e. de re li. do. c. fi. d.

Vtrū illi qui cōstruunt hospitalia mutāt habitum. accipiūt certū sigm̄ aliquam etiā hospitalitatem exercēt tū habent vxores a pprium. sint aliz quo modo vidē. religio. seu p̄sone ecclēsticē. R. s̄. Si hoc sit sine auctoritate episcopi tūc nullo modo debent dici ecclēsticē p̄sone nec religio. f. xij. dist. **N**ulla. **A** Nō obstat cōsuetudine cōtrariā. quia omnino irracionabilis est. fm. Hosti. et in s̄. li. iij. ti. xxviij. q. xxiiij. **S**i autē fiat auctoritate ep̄i tūc loquor quidē religio. s̄ cōsetur. e. de re li. do. c. iij. et iij. **P**ersonē quoq; s̄mittāt obediētiam a caste viuere cum vxore. a ea mortua aliam nō ducere et propriūz nō habere. p̄sone ecclēsticē sunt et q̄dammodo religio. si dicit possunt. **N**ec obstat qz vxorem aliquis talis habeat. **N**am a intelligit caste viuere. xxxi. dist. nicēna. **A**. **E**tiam si vtrūq; motrimonio dūmō honeste. ut ex eo. c. patet. **I**tem n̄ obstat qz quā si pprium habet. qz illud p̄t habere vōe administratōis. n̄ tū pprie religio. s̄ dicit p̄t. nisi p̄mittat aliquā approbatam regulam. e. de re li. do. c. fi. **N**ec p̄t tali committi administratō

spūahū si laicus est. **A** Rec in hoc vi
des exasari epi auctoritas s^m **Host.**
q̄ et addit. **Cōsulim⁹** etiā epi^s. ut ta
libz q̄ ad oēs s̄ vna dioecesi vni formē
habitū a regulā certā tradāt **Cōsuli**
m⁹ etiā q̄s eis graue nō erit sicut cre
dim⁹ q̄ libzā pepis v^l cere v^l aliū ē
tū cōsū in signū sbiectōis sibi retine
ant. et ut eorū p̄fectio quidē elucet
cat. ut in dicta. q. xxxiiij. **B**

Vtz occasiōe religionis p̄termittē
da sūt pietatē officia in p̄ntes s^o s^m
Tho. in q̄libeto **A**lt dicendū est de il
lo q̄ nō dū religionē intrauit a alt de
illo q̄ in religione iā p̄fessus est **Q**ui
em̄ nō dū intrauit si videat p̄em suū
in magna nēcitate: a cui p̄ aliū s̄bue
m̄ri nō possit nō debz religionē intra
re s̄ debz m̄strare p̄ntibz. maxime si
absq̄ p̄iculo p̄cā possit in seclō rema
nē. **S**i vō p̄ aliūz possit parētibz suis
m̄strari: p̄t si vult religionē intrare
Vñ Criso. exponēs illud **Matth.** viij.
et **Luc.** ix. **D**imittē mortuos sepelire
mortuos suos. dicit q̄ malū est abdu
cere hōiem a spūalibz a maxime cuz
fuerint q̄ ministeriū p̄ntū cōpleant.
extabāt em̄ aliq̄ q̄ cōplere possēt illi⁹
funeris sepulturam **P**ostq̄ vō iā ali
q̄s est in religioē p̄fessus mortu⁹ est
mūdo **Vñ** p̄ spūalē mortē debli⁹ a
cura impendēda p̄ntibz. sic em̄ debz
ligare² mortē corpālē. **E**t iō nō pec
cat nec cōtra p̄ceptū dei agit. si in clau
stro remaneat s̄b p̄cepto p̄lati p̄ntū
ministratōe p̄termissa. **E**tem fact⁹
est impotēs ad reddēdū debitū mini
steriū absq̄ p̄pria culpa. **D**ebz tñ q̄n
tū p̄t salua ordis sui obediā satagere
ut p̄ se v^l p̄ aliū suis p̄ntibz s̄būciat
si in nēcitate fuerint **I**de ec̄ **Tho.** ij. ij.
q. dxxxix. **A** **I**de in sū. eo. ti. q. xij. **E**t
ide nōt **Nico.** de sp. sup. xv **Matth.** **B**
Sedz q̄d attēdit grad⁹ diuisarū reli
gionū. s^o s^m **Tho.** ij. ij. q. dxxxviiij.
Sūmuz gradū in religionibz tenēt q̄
ordināf ad docēdū siue ad p̄dicādū
A. **H**oc vōz ceterē eq̄lt cōputat. **A**lt
sec⁹ utz in statu denā secularē a cura

ti q̄ ordināf ad p̄dicādū. ex. de cele
mis. **S**ane. q̄ sacdos. a tñ stat⁹ ei⁹ mi
nor est statu regulariū etiā ad p̄di
candū nō deputator. **xxj.** q. ij. **du**c s̄t
in sū. a ide q̄s hic nōt in sū. e. ti. q. xxj
B. **S**ecm̄ tenēt illi q̄ ordināf ad cōtē
platōem. **T**erdiū illi q̄ occupant circa
exteriores actōes. **I**n singul⁹ aut hō
rū graduū p̄t attendi p̄eminētia s̄z
q̄ vna religio ordināf ad altiorē ac
tū in eodē gr̄e. sicut inf opa vite acti
ue pot⁹ est redimē captiuos q̄ redz
pe hospites. a in opibz cōtēplatiue po
tior est oratio q̄ lecho. **P**ōt etiā attē
di p̄eminētia si vna eaz ad plura hō
rū ordinēf q̄ alia. v^l si cōueniētiōra
statuta hēat ad finē p̄positū cōsequēdū
Vtz aut p̄fectior sit religio solitario
rū q̄ in societate viuētū vide supz.
Heremita. s̄j.

Vtz religiosus peccat mōrte trās
grediēdo ea q̄ sūt in regula s^o s̄z **Tho.**
ij. ij. q. dxxxvi. **P**otuz p̄fessōis respi
cit p̄ncipalē tria. s̄ p̄auptatē cōtinētiā
a obediām. a hōz tñsgressio obligat
ad mōrte. **A**lioz at tñsgressio nō ob
ligat nisi v^l p̄pter cōtentū regule q̄ s̄
directe cōtrariat p̄fessionē p̄ quā v
uit aliq̄s regulare vitā. **A.** q. s̄. religi
osus nō tenet cō p̄fect⁹: sed ad p̄fecti
onē tendere. cui cōtrariat p̄fectōis cō
temptus s^m eun. **Tho.** ij. ij. q. dxxxv
vj. ar. ix. **B.** v^l p̄pter p̄ceptum siue
a p̄lato cōtēnus factū siue in reglā
expressum. q̄ hoc esset facere contra
obediētie votum. **N**on aut qui p̄si
tetur vōlet seuare om̄ia que sunt in
regula: sed vōlet regularem vitam:
que essentialiter cōsistit in tribz p̄bi
ditis. **V**nde a in quibusdā regionibz
cauti⁹ aliqui p̄sistent non quidem re
gulam: sed viuere s^m regulam. id est
intendē ad hoc q̄ aliquis mores su
os informet s^m regulam sicut s^m q̄s
dā exemplar. a hoc tolli² p̄ cōtēptū
In quibusdā autē religionibz ad
huc cauti⁹ p̄sistent obediētiā s^m re
gulam. ita q̄ p̄fessionē nō cōtrariat
nisi illud q̄s est cōtēptū regule

Transgressio vero alioꝝ obligat solū ad pēnā veniale qꝫ talia sūt quedā dispositōes ad pꝛincipalia vota In ali q̄ tñ religioe . s . fratꝝ pꝛdicatoꝝ talis trāsgressio vꝫ omisio cōstitutionū ip soꝝ ex suo genere nō obligat ad cul pam neqꝫ mortalē neqꝫ venialē . sed solū ad penā taxatā qꝫ p hūc modū ad talia obfuāda obligā . q̄ tñ pol sent vꝫ veniale vꝫ mortā pꝛcaē ex neg ligētia vꝫ libidine siue cōtemptu **A . Cō . vl . ut i sū . li . iij . ti . xxxij . q . xxv . B**

Utr religioſus eodē gñe pēi: gra uis peccet q̄ seculari **R . fm Tho . vbi . i .** Peccatū religioſi p̄t eē grauiꝝ pēto seculariū eiusdē ſpeciei triplē . Pꝛio ſi ſit cōtra votū religionis puta ſi religi ofus fornicet vꝫ fureſ . qꝫ fornicādo facit cōtra votū cōtinētie . a furādo facit cōtra votū paupertatis **Secūdo** mō ſi ex cō temptu peccet qꝫ ex hoc vidē eē magt ingratꝝ dñis officijs vꝫ bñficijs q̄bz eſt ſublimatꝝ ad ſtatū pꝛfēctōis . ſicut **Apoſto . dicit Heb . x . q . fidelis graui ora meret ſupplicia ex hoc qꝫ peccādo filiū dei cōſultat p cōtēptū** Vnde a dñs cōquerit **Iher . xj .** Quid eſt qꝫ dilectus meꝝ in domo mea facit ſeleā ml ta **Tercio** mō pēnā religioſi pōt eē gē uis ppter ſcandalū . qꝫ ad vitā eiꝝ plu res reſpiciūt . **Si** vō religioſus non ex cōtemptu: ſ; ex infirmitate vꝫ ignoꝛā tia aliqꝫ pēnā qꝫ nō eſt cōtra votum ſue pꝛfeſſionis cōmittit abſqꝫ ſcādalo puta in occulto leuiꝝ peccat in eodē gñe pēi q̄ ſeculari qꝫ pēnā eiꝝ ſi ſit le ue abſorbet ex multis bonis q̄ facit . a ſi ſit mōle: faalius ab eo reſurgit primo q̄dē ppter intētōē: quā hꝫ ere ctā ad deū . q̄ a ſi ad hōiā intercīpiat de faali ad p̄ſtinā repat **Ite** ſcit delicta corrigere . **Iuuaſ** eē a ſocijs ad re ſurgēdū fm illud **Eccl . iij .** **Si** vñ cō ciderit . ab altero ſulciat **Ve ſoli .** qꝫ ſi ceciderit nō habz ſubleuantē . **A . Idoꝝ in ſū . eo . ti . q . xxxj . B**

Quid cōſulēdū eiectis a fugitiſ q̄ n̄ pñt impetrare rēcōſtitutōē: fm for mā dicit . eꝫ de reg . c . fi . **A . Ibi** dꝫ qꝫ de

bēt tales rēqꝫ a ad reuertēdū cōpelli . a ſic forāꝝ rēcipi . ſalua tñ ordis diſci plina . fm duemētā regule . a ſi pñt ſubijci diſcipline a cōertōi . **B .** nec inſ ueniūt religioē in q̄ rēcipianꝫ **R . fm Ray .** **Tenenꝫ** viuere reglariter a hō neſte tā apoſtate q̄ eiecti . **A .** **Hoc** di ctū vidē p̄tū fuiſſe **Glo . Ray .** utz in ſum . ti . iij . ti . xxvij . q . ij . vbi dicit hoc **Glo . B .**

Quid de hijs q̄ lucaꝝ monachꝝ fu gitūꝝ . ſeu apoſtata . **R .** **Totū** moſte rio ſuo lucaꝝ . x . vij . q . ij . abbates **Et** ſicut **Iuno** dicit eē ſi vctate moſterio acqꝫrit . ff . de acqꝫ . re . do . cē **Sed** fm cū ſi monachꝝ ſit eiectꝝ: ea q̄ lucaꝝ nulli acqꝫrit . nec valet cōtractꝝ **Et** addit **Doſſet** tñ dici qꝫ acqꝫrit epꝫ . a cuiꝝ iu riſdictōe nō eſt abſolutꝝ **Vide** etiam hūc caſum **S . Apoſtasia . v . c . ij . A . Et** ibi de **B . clauꝝ** dicitū eſt . **B**

Utr pꝛicium ſit religioſis ſiue mō chis ſi ab abbate negligatꝫ cura eccā riā pꝫloꝝ pꝛinētū ad cū . **R . fm Tho .** in quoli . **Nullꝝ** p̄t epigere aut rēape re carnalia alioꝝ maxime pꝛia pēto rū: niſi ſpūalia ſeminet pꝛdicando vꝫ orādo vꝫ ſalutē eoꝝ a q̄bz rēcipit p vi ribz pꝫorando . **Dico** ergo qꝫ totū dau ſtz ſicut rēcipit ſic teneꝫ reſundere . **Si** ergo cōſtat eis qꝫ cura negligatur . de bent ſupplicare abbati . a debent eum monere in capitulo . a ſi videant qꝫ re mediū nō apponatur debent appella re contra abbatē ſicut contra adū ſarium veritatis . **Et** ſi eſſet mihi no tum aliquod tale monaſterium : nō autērem conſulere qꝫ aliquis in tali eligeret monachātū **A . Idoꝝ** in ſū . li . iij . ti . xxvij . q . xxij . **B**

Utrū aliquis religioſus poſſit pꝛe eſſe pluribus locis . **R .** **Nulli** religio ſi vel monachi poſſunt pꝛeſſe pluribꝝ pꝫioratibus . **Item** nec pluribus ce cleſiis curam animāꝝ habentibz . eti amſi eadē cura nō p ipōs : ſed p pꝛe ſbiteros ad eorū pꝛeſentatōē: p epōs inſtitutos habeat exerceri niſi aucto ritate ſedis apoſtolice . vel ſi vnus ex

eis ab alio dependat vel adiuuicem
sint annexi. et quicquid tale prioratu vel
talē ecciam obtinēs recepit aliū: pri
mo puat⁹ est ipso iure. a statu tenef
dimittē. Et p^o eū ad quē ptinet libere
referat a nisi dimittat sit ineligibilis
a ab utroq; penit⁹ repelli debz. ext. de
pben. cū singula. li. vj. Circa h^o plura
vide s. Beneficiū. j. f. iij.

Priorat⁹ vel ecclie aut admistrati
ones seu officia vni⁹ mōsterij consueta
p^o eiusdē mōchos gubernari non dnt
omitti mōchis alteri⁹ monasterij si
ne licētia pape a otra hoc ordinātes
sūt priuati ptāte. puidēdi de ipsis. A. f.
eavi. ca. de ipso p^o dyocesānū si exem
pta nō fuerint: alio qn p^o sedē aplicā
ordinet. ut in dicto. c. cū singula. P.
Et recipientes sūt ineligibiles ipō iu
re. ex. de pre. cū singula. f. li. vj.

Vtrū religiosi succedat in bonis pa
retū a hmōi. **R^o Sic Immo pl⁹ q^o pu
tes nō pnt eos exhereditare. q^oius duz
laici fuerāt i cā; inq^oitudis inadissēt
C. de ep^o a. de. dō nob. xij. q. iij. c. fi.**

Religiosis p^oapif in virtute obediē
tie a s^o in^ominatōe maledictōis et ne
ne in s^o mōibz suis p^olati detrahant
aliq^o ab ecclā suā frequētia p^o indul
gētiā indiscretas p^onuācent. a ne re
trahāt testatores a restitutōibz debi
tis aut legatis matriābz ecclesiis fa
ciendis. nec legata vel debita. a male
ablata in cā sibi vel sui ordinis fratri
bz vel cūentibz in alioz p^o iudiciū fieri
vel erogari p^ocurēt. nec absoluāt quē
quā in casibz resuatis pape vel ep^o a
plura hmōi. ut in de. religio. de p^o i.

Abi em ponūf etiā aliq^o de q^obz di
ctū est s. Absolutō. j. f. ij. v. scd^o est
religiosis. Et addit q^o ipsi religiosi nō
p^osumāt p^osonas ecclāsticas p^oserti cor
rā iudiciā de legatis a papa suā otra
eos iusticiā p^osequentes verare indebite
aut ad loca plura a p^oserti multū re
mota cōuenire. Si q^o aut de veritatis ali
qd ibi attemptare p^osumperint p^o du
os mēses s^o iaceant penis q^o s^o m^o eozū
regulā vel statuta p^o g^o iūbz culpis eis

osueuerūt imponi sup q^obz absq; ma
nifesta nēitate cū eis nō valeat dispē
sari. **C**etoz p^olati eoz nō de hijs q^o occa
sione p^omissoz excessiū nō eos q^o quo
mō puenerint: ecclesiis aut p^osonis
ecclesiā dānificatis vel lesis satisfac
tōz plenariā exhibuerint infra men
sē postq^o sup hoc fuerūt req^osi. suspē
sionē vsq; ad satisfactōz debita coipō
incurrūt nō obstantibz statut^o a p^o uile
g^o iū cuiuscū; cuiuscū; tenore existāt. **B**
Religiosi mōdicātes si rāpiāt loca
noua vel antiq^o dimittāt sūt excoicati
ut s. Excoicatio. j. f. iij. v. de am. **A**
a ibi de hoc plen^o in additōe. **B** Silt
etiā sūt excoicati religiosi q^o vbiāq;
temerarie dimittūt habituz: vel acce
dūt ad studia sine licētia. ut s. Excoi
catio. j. f. iij. v. xij.

Vtrū cū religiosi possit dispēdari
in voto cōtinentie. **R^o s^o m^o C. l. ij. q.
lxxv. v. iij. Votū cōtinentie nō est essētia
liter annexū ordinis sacro s^o ex statu
to ecclā. Vn p^o ecclā videt q^o possit di
spēdari. s^o debiti cōtinentie est essētia
statu religionis p^o quā hō abrenū
at seculo totalit^o dei seruitō mācipatus
q^o nō p^o simul stare cum matrimo
nio in quo incumbit necessitas pau
rande vxoris a prolis a familie a re
rum que ad hoc requirunt. **V**nde dic
Apo. j. C. l. v. v. Qui est cum vxore
sollicitus est que sunt mūdi: quomō
placeat vxori a diuisus est. **V**nde no
men monachi p^opositum ad diuisi
onem p^odictam ab vnitāte sumit. **A**
Dic^o em a monos q^o est vnū quasi
vnicus a solitarius. x. vj. q. j. **S**i au
pis. **B** Et ideo in voto solemnisato p^o
p^oessionē religionis nō p^o p^o ecclā
dispensari. Et vōem assignat deceta
lis. q^o castitas est annexa regle mo
nachali. ex. de sta. mo. cum ad mona
steriū. in fi. **A. Con. Al. Sed Inno. a**
Hostie. a multi ali^o dicūt q^o p^oter re
putabilem cām bene posset papa di
spensare. **S**ed a ipō C. l. j. scripto vi
at q^o illi p^oabilius dicūt qui asserūt
q^o si cōmunis vtilitas totius ecclesie**

vel vni⁹ regni vñ puincie exposceret: posth papa i voto otinētie a religiois dispensare qntūcumq; eēt sollemnisa tū. ut in sū. li. j. ti. viij. q. lxxij. **D.**

¶ Vt religiosus fact⁹ ep̄s absolutur a voto paupertatis a obedie. **R.º fm Tho. vbi s̄.** Sicut nō absolut⁹ a voto otinētie ita nec a voto paupertatis. qz nihil d; hōe tanq̄ p̄riū. sed sicut dispensator oim bonoz ecclē. Sicut nō absolut⁹ a voto obedie. sed p acādes nō tenet obedire si supiorē nō hēat. si aut a abbas mōsterij q̄ tñ nō est a voto obedie absolut⁹.

¶ Vt religiosus fact⁹ ep̄s teneat ad obſuātiās regulās. **R.º fm Tho. ij. ij. q. clyxxv.** Si q̄ sūt in regularibz obſuātijs q̄ nō impediāt pontificale officū. sed magis valeāt ad pfectōis custodiā sic est otinētia. paupertas et h̄mōi ad hęc reman; obligat⁹ a p cō seqns ad portādū habitū sue religio nis q̄ est h̄mōi obligatōis sigm̄. Si q̄ vō sūt q̄ officio pontificati repugnēt sicut est solitudo silentiū a aliq̄ abſtinētie. vñ vigilie graues ex q̄bz impotēs corpe vōdēt ad exēqndū pō tificale officū ad h̄mōi nō tenet. In alijs tñ potest dispensatōe vñ. fm q̄ vōq̄t necessitas p lone vñ officij a cō ditio hōminū cū quibz viuit p modū q̄ etiā plati religionū in talibz seum dispensant. **A Con. Host. ut in sum. li. ij. ti. xxvij. q. iij. D.** Vt aut religiosus fact⁹ rector alicui⁹ ecclē teneat ad statuta sui ordis. vide s̄. **Monas chus. q. vj.**

¶ Vt religiosus possit eē iudex. **R.º Simplex religiosus iudex esse nō p̄t ut notat. ff. de iudi. l. cum Dretor. A In glo. que etiā idē dicit de cōuersis. D. Sed nec potest p cōpromissū red pe arbitriū. qz nō debz esse disceptator foreſiū negotioy. xvj. q. j. **Monachi. a. c. 8. Dñtū. a. c. de epi. a deti. re potita. Sed arbitrator seu amicableis cōpositor esse p̄t in Autē. ut diffi. iudi. q. h̄ vō otigerit Col. ix. xi. q. iij. in iustū. Et hoc intellige de imperio sui****

plati. ut in dicto c. monachi. a. ex. de postu. c. ij. **¶** Nec ē finia **Rel. durā. a. lo sti. A Con. Albi. B. Vt religiosus possit exercē officū tabellionat⁹. hēs **¶** Tabellio. q. h̄. Et vtz possit eē testē **¶** Testis. ij. q. vij.**

¶ Vt religiosus possit eē executor testamtoy. **R.º** Si est ordis mi noy nō p̄t eē executor testamtoy. s̄ p̄t cōsulē ut in de. exiui. q. xxij. c. de v. sig. Si eē est alter⁹ ordis. nō p̄t n̄ sup h̄ petita lma a obtēta ut eē s̄ testa. religi ofus. li. vj. **¶** Tatis q̄ eē si sit exēpt⁹ vñ plat⁹. teneat reddē vō ordinaro a ordinaro teneat exigē ut in de. religiosus de testa.

¶ Quid de uentibz q̄rūdā mulienū q̄ canonicē appellāt: nec sūt p̄fesse et h̄nt p̄riū. imo a mūm cōtrahē p̄nt. nūq̄d dicēdo sūt religiose. **R.º fm In no. a. Ber. Rō. imo eay stat⁹ fact⁹ re pbatur. xvij. q. ij. P̄ncipō. n̄ forte aliō oñdant. Dñt q̄ p ordinarios vñ fitari auctē p̄navl si exēpte s̄ auctē papati. ut i de. de sta. mo. a. cano. at tendētes circa si. **A** Ibi eē p; q̄ stat⁹ dictay canonicay nō est appobatz **D.** Erāt etiā q̄dam alie q̄ dicebāt beghine q̄ assumētes certū habitū nullp̄mittentes obedie. nec renūciātes p̄rijs neq; regulā h̄ntes. licet religiosi q̄busdā sp̄atiter adhererēt. **I**ste beghine a oēs assumētes statū eay. a religiosi q̄ fouent eas in statu beghinagij: sūt excoicati. ut s̄. **Excoi catio. j. q. iij. v. vj. Sed h̄ nō includit beghinas seu vestitas de p̄na bñ do mima in tumbardie a tuscie ptibus cōstitutas. ut patet in declaratōne io hannis. xxij. que incipit Cū de mutie ribz. Ad materiā at religionis p̄t fa cere s̄. **Monachus. a. s̄. Momialis Si religiosus vñ religiosa peti⁹ tanq̄ cō iunx require s̄. Matrimoniu. ix. q. pe n̄. A. Et ibi de hoc latius in additi one. D.******

Religio. ij. q̄ ad ingressū. **¶** Vt de ingressu religiois habēda sit magna deliberatio. **R.º fm**

Tho. ij. ij. q. vi. Diuturna deliberatio a multorum consilia requirunt in magnis dubiis. ut phis dicit in. iij. **Ethico. iij.** In hijs autem que sunt certa a determinata: non requiritur consilium. Circa ingressum autem religionis tria possunt considerari. **Primo** quod ipse ingressus religionis secundum se. Et sic certum est quod est melius bonum. a quo de hoc dubitat quantum in se est: derogat propter quod hoc consilium dedit. **Vñ aug. in li. de verbis dñi.** Vocat te omnes et christiana tu attendis ad occidendum et hominem mortalem a errare potentem. **Secundo** modo potest considerari religionis ingressus per comparationem ad vires eius que ingressurus est. a sic non est locus dubitationis. quia illi que religionem ingrediuntur non confidunt de sua virtute sed de divina. **Im illud Isa. xl.** Qui sperant in domino: mutabunt fortitudinem: assumet pennas suas sicut aquila: currunt a non laborabunt. ambulabunt a non deficiunt. Si tamen sit aliquid speciale impedimentum. puta infirmitas corporalis vel onera debitorum vel aliquid homini in hijs requiritur deliberatio a consilium cum hijs de quibus speratur quod proficiant a non impediant. **Vñ dicit in ecclesiastico. xxx. viij.** Cum viro irreligioso tracta de sanctitate a cum iniusto de iusticia. **Quasi** dicitur non **Vñ sequitur.** Non attendas hijs in omni consilio. sed cum viro sancto assiduus esto. In quibus tamen non est diuturna deliberatio honesta. **Vñ Ihero. in episto. ad paulinum.** Festina quod te a heretici in salo nauiculae fune magis sperare quam solue. **Tercio** autem potest considerari modus ingrediendi religionem. a de talibus potest haberi consilium cum hijs que non impediant. **Utrum** autem impubes possit ingredi religionem habet **S. R. Quia. q. i. et. ij.**

Utrum aliquis debeat inducere alios ad religionis ingressum **R. s. m. Tho. ij. ij. q. vi.** Inducere alios ad religionem: non solum non peccant: sed a magnam premium merentur. **Dicit enim Isa. vlt.** Qui ouerti fecerit peccatorem ab errore vie sue liberabit animam suam a morte. a opitum multitudinem peccatorum. a dicitur **xxij. Oz** ad iusti

cia erudunt multos: erunt quasi stelle in perpetuas eternitates. **Possit** tamen contingere circa hominem inductionem triplex inordinatio. **Primo** si quis violentum alium ad religionem cogere: quod prohibetur. **xx. q. iij. pñs.** **Secundo** si quis simoniace alium ad religionem trahat. muneribus datis. **ij. q. ij. q. pio.** **Rec** tamen ad hoc pertinet si alius quis alicui pauperi necessaria ministrat in seculo nutriendus eum ad religionem. vel si si pacto aliquo munuscula tribuat ad familiaritatem captandam. **Tercio** si mendacius eum allidat. **Imminet** enim sic inducto periculum ne cum se deceptum inueniat retrocedat a sic fiat nouissimum hominis illius peiora prioribus. **Matth. xij.**

Utrum adultus ingressus religionem possit ad seculum redire. **R. s. q. diu** est nouitiam per baptismum post reditum potest libere infra annum preteritum in tribus casibus. **Primo** est si scienter receperit habitum qui dari presertim consideratur: quod habet locum in illis religionibus in quibus habitus nouitiorum est distinctus ab habitu professorum. quia per tale susceptum intelligitur tacite professus. **A.** Et tunc quando habitus nouitiorum est indistinctus a illius gestauerit per annum integrum. ut in c. de regulis. **vi. d. Secundo** si fecerit professionem. **Tercio** si euidenter apparet quod talis absolute voluerit vitam mutare. quod tamen non presertim nisi clara per baptismum patetibus indicibus ostendatur. **A.** Et hoc casu cum quis voluerit vitam absolute mutare assumendo habitum etiam nouitiorum videtur tacite professus a obligatus religioni in genere. **ex de regulis. c. sul.** Et ideo si postea contrahat matrimonium: non valet secundum **Gov. et Innocentium** ibidem. vbi etiam cum **Innocentio** transit dominus an. de bu. in dicto. c. c. sul. Et hoc videtur de doctorum consilio finis nisi forte ingrediens ad unam a ad nullam aliam religionem se obligare intenderet. **Na** huius casu si ex aliqua rationabili causa non possit in intentam religionem persistere nulli obligatur a matrimonium contrahere potest. putat non dominus **De** de anchorano. in c. constitutoz de regulis. **li. vi.** **Quia** autem quis presumat vitam voluisse absolute mutare vel seculo

renūciare dictū est s̄. **Novia** q̄. iij. in additōe. **Et in eo. f. d. a. i. tangi. id** q̄d in hoc. **f. p. m. f. B.** Sed in p̄dictis casibz distingue. q̄ si aliq̄s p̄dictoz trū fuerit in aliq̄ religione medicātiū non erit p̄pter hoc illi ordini obligat⁹: sed ḡnāliter alicui ordini. e. f. s̄ regu. nō solū. li. vj. **In alijs vō ordibz. t. l. ut s̄. Novia. q̄. v. C. i. mediū**

¶ Vtrū seru⁹ ingredi possit v̄l recipi i religione. **R. nō p̄t in gredi nec d̄; recipi siue sciat q̄ sit seru⁹ siue si est p̄sona incognita a nescia. v. t. p. fit seru⁹ v̄l liber.** **Et si ingressus fuerit a infra triennū petiē a dño suo d̄; reddi auz omibz q̄ attulit. s̄. d. t. n. accepta de impunitate i p̄s. d̄; triennū vō repeti nō p̄t: n̄ cēt tā longe q̄ impuniti n̄ posset. xvij. q. ij. **Si q̄s incognitus: a erit dictū t̄ps a tempe sciēte dñi. ar. in dicto. c. si q̄s incognit⁹. A. Hug. aut̄ dicit a tpe ingressus sed lau. io. a aliq̄ p̄letiq̄ doctoz dicit a tpe sciētie. ut in sū. li. j. t. viij. q. lxxij. vbi notant etiā omnia q̄ in hoc. f. habent s̄m Ray. et Glo. Vbi etiā idē dicit d̄ obligatis ad vōmnia reipublice. A. **Et hec intellige vera eē in omni ḡne f. uoy. etiā si sint colloni originarij sū ascripticij. de quibz habet. f. Seruus j. f. iij.******

¶ Quid si seru⁹ ingressus mōsteriuz recipit ad p̄fessōe; an dictū t̄minū. **R. s̄m Ray. Credo q̄ d̄; remanere in ordine a mōsteriū d̄; satisfacere dño q̄ fuit in culpa recipiēdo. ar. d. liij. si seru⁹. v. l. dicit q̄ si erat incognitus: a p̄bat forte p̄ falsos testes q̄ cēt libz debz restitui dño si petat. e. f. de ser. nō or. c. de seruoy. **Con. Hof. A. Et idem s̄m eos d̄; est si tals dolose intravit religionē sciens se seruū. Sec⁹ si bō si de putabat se libertū. ut in sum. eo. t. q. lrv.****

¶ Quid si talis p̄ factā p̄fessō; siue ut dño restituit⁹ a postea manumil⁹ sus sit: nūq̄d tenet redire ad mōsteriū. **R. s̄m Wil. Sic. q̄ q̄tum in eo fuit: monachus fuit. A. Idē in sum. eo.**

ti. q. lxxvj. p̄

¶ Vtrū ligati ad vōmnia possint ingre di v̄l recipi in religionē. **R. Si sūt obligati ad vōmnia reipublice nō sūt reapiēdi. dis. liij. **Lege. Sed si obligati sūt ad vōmnia priuatorū honestū est q̄ pu⁹ de vōmnijs se expediāt. nō at est n̄cariū s̄m Glo. Ray. a in dicta q. lxxij. B. Vtrū at sic obligati possint ordinari. vide s̄. Obligatus p̄ totū.****

¶ Vtrū ille q̄ ē obligat⁹ ad aliq̄d sol uēdū possit ingredi religioe; **R. s̄m Rai. Ingredi p̄t n̄ obstātē obligatōe v̄l iuramto. dūmō nō ex voluntate v̄l intēte s̄strahēdi debitū hoc faciat sed ex caritatis seruore. Nec facit iniuriā creditori q̄ ex causa auctoritate sp̄ūssā cui nemo f̄sistere p̄t. xix. q. ij. due. e. f. de regu. a trāse. **Licet. Sed mōsteriuz tenet satisfacere de hijs q̄ ipse otulit monasterio. xix. q. iij. Si q̄ mulier. C. de epi. a. de. Deo nobis. f. j. q. si nihil otulit monasterio q̄ nihil t̄bat: ma nis est actio quā excludit inopia de bitoris. xij. q. vj. **Si res. ff. de dolo. nā is. Si tñ p̄gressū religiois occa sione e. mōsteriū aliq̄ acq̄eret puta p̄ successione hereditariā v̄l donati onem seu ex testamento tenere monasterium quātum illud esset. ar. in dicto. c. **Si qua mulier Cō. Immo. bo stien. et Tho. ij. q. vlt. Poterit etiā am ut ait Ray. in monasterio existēs scribere v̄l aliud honestum opus fa cere ad liberandū se dūmodo non ne gligat p̄pter hoc diuinum officium. di. xix. **Clericus. a. xxj. q. j. Clericus Et deducēt expense s̄m quosdam ne sit onerosus monasterio. xvj. q. vj. de lapsis. Sed addit Immo. q̄ aliqui addūt nō deducendas expensas. q̄ ex quo altari seruit. de altari viuere debet. xij. q. j. **Ex hijs. Et hoc p̄habi tius videtur dūmodo non impediāt in aliquo ab obseruātia regulari. A. vab obseq̄is regule et religionis q̄ bus est semp̄ astrictus. **Ideo ad pre dictam solutiōem nō tenet s̄m. v. l. a in sum. li. iij. ti. xvj. q. v. B.**************

Quid si sit obligatus ad aliquid faciendum. **R^o fm Host.** Nihilominus ingredi potest quod promissit. a si hoc non potest saltem proficiat per alium nisi mandatum eius specialiter electa esset. quia tunc non licet ei per alium facere: nisi de iura eius promissit. **C. de cadu. tol. l. j. §.** **R^e aut. e. de offi. de le. c. si.** **D**icit etiam satisfacere ei cui promissit. siue de bonis que contulit monasterio siue operando aliquid ut ei satisficiat. **De h. vide in pcedenti. §.** **A** Et ibi tactum est quod ad huiusmodi operatio: non tenet nisi forte propter vitandam scandalum quod occurret. a sic intelligi potest quod hic dicitur. **B**

Utrum rector qui iuravit regere civitatem per annum. siue magister qui iuravit legere. vel capellanus qui iuravit suire in capellania: possit ingredi religionem. **R^o fm Ray. Sic.** **R**espondeo enim iuramentum violat quod illud in melius commutat. e. de iur. iur. puenit. **I. de Immo. et Goff. h. l. §.** **q. idem.** **S**ed addit. **C**onsulo quod propter impletur at quod promissit. e. de iur. iur. debito. **S**ed enim tunc est nisi ab illo vel illis quibus iuravit: possit licentiam obtinere. **A** Hoc ad filium non videtur bonum per quod ingressus religionis retardetur. a in c. **Debitores.** non inducat aliquod impedimentum vel retardatio boni. **S**ed solum dicitur quod iuraverit solvere iuras solvant. **R**ec etiam obstat c. **commissi.** e. de sp. vbi ostendit quod iuravit habere munus: per verba de preceptis perhibita exinde ingrediat religionem: quia per talem contractum non retardatur religionis ingressus **fm glo. Rai. a in su. co. ti. q. vj. vbi hec omnia notat. B**

Utrum propter obsequia parentum debeat quis retrahi ab ingressu religionis hinc. **R^e fm Ray. §. iij. Et vtr. diugat. pos. sit ingredi vide. §. **Votum. iij. §. j.****

Utrum episcopi. archidiaconi vel presbiteri curati possint ingredi religionem. **R^o fm Tho. ij. q. xl. Obligatio voti perpetui ad vacandum dimis obsequiis operit. p. e. episcopi a religiosi. Presbiteri aut curati a archidiaconi non obligantur voto perpetuo a solemniter ad curam animarum retinendam sicut ad hoc obligantur episcopi. **V**nde episcopi presulatum deservere non possunt absque au-**

toritate romani pontificis. e. de regula. **la. lic.** **A**rchidiaconi autem et presbiteri curati possunt libere abrenunciare episcopo curam eis commissam absque licentia papae. quod solus potest in votis perpetuis dispensare. **A** Et etiam episcopi nisi in casibus particulariter exceptis. ut infra. **Votum. v. §. j. B.**

Vbi manifestum est quod archidiaconi a presbiteris curatis licet ad religionem transire etiam episcopo contradicente. ut. **ix. q. ij. due sunt.** **D**istincta autem alicuiusmodi tunc toto tempore probationis non debent alteri conferri. nisi ipsius consensu nisi nisi constat quod voluerit absolute mutare vitam vel professionem fecerit: vel habitum professionum scienter receperit sed interim servietur beneficii per alium cui de portione congrua ipsius beneficii providebit. e. de regu. **beneficium. li. vj. Vtr. ex coicati possint ingredi vel recipi in religionem. vide s. **Absolutio. iij. §. h. A** Et ibi de hoc plenius in addit. **B.****

Utrum illi qui non sunt exercitati in obsequia preceptorum debeant ingredi religionem. **R^o fm Tho. vbi s. sic. R^a** et dominus matthei publicanum qui in obsequia preceptorum exercitatus non erat: vocavit ad consiliorum observantiam. ut patet. **Luce. v. Ingredi enim religionem: non solum expedit hijs qui sunt exercitati in preceptis ut ad maiorem perfectionem perveniant. sed etiam hijs qui non sunt exercitati ut facilius peccata vitent ut patet. quia per vigiliis. ieiunium et obedientiam tolluntur occasiones peccatorum a luxurie. gula et huiusmodi.**

Ingressi monasteria se et sua deducant deo. **O**mnia enim eorum bona monasterio intelliguntur esse collata. **C. de epi. et de. A. immo de sa. san. de. B.** in autem ingressi. **et. xix. q. iij. quia ingredientibus. Hoc tamen in multis locis non servatur de consuetudine. in quibus ex quo quis ingressus est. prope eius bona immobilia occupant. nisi quatenus de illis debet monasterio secundum consuetudinem religionis. **I**dem fit alicubi etiam circa mobilia. **E**t **fm Ray. dist. sta consuetudo valet si est approbata****

¶ **U**t obtēta p . xl . ānos . **N**ā minori tē
pe nō curit extra eccliam p̄scriptio . **A**
Talis consuetudo nullaten⁹ videt̄ vale
re cū deo get ingressui religionis spo
liando ingrediētē tomis suis a sic est
irrōnabilis a inuaticida . **E** de ofue . e .
fi . n̄ forte qñ ppinq̄ eēt honesti a egē
tes a mōsteriū nō indigeret . **B**

¶ **U**t p̄ religionis ingressū osequitur
q̄s remissione om̄ium p̄ctōr . **R**o fm
Cho . ij . ij . q . vlt . **R**ationabiliter did
p̄t q̄ sic . sicut p̄ assumptōz . **C**ruas . Si
em̄ aliq̄bz elemofinis factis homo p̄t
statū satisfaccere de p̄ctis suis : fm̄ ill̄s
Damie . iij . **P**ctā tua elemofinis redi
me : multo magis in satisfactōe p̄ oīz
bz p̄ctis suffiat q̄ aliq̄s totalt̄ se diui
nis officijs mancipet p̄ religionis in
gressū q̄ excedit om̄e gen⁹ satisfactō
nis etiā publice p̄mē . ut **h**etur . xxiiij
q . ij . **A**dmonē . sicut etiā holo caustuz
excedit sacrificiū . ut **G** . ego . diat . **V**ñ
in vitasp̄atuz legif q̄ eandē grām cō
sequūf ingrediētes religionē quam
cōsequūf baptisati . Si tñ p̄ ingressū
nō absolueret̄ ab om̄i reatu pene ni
hilomin⁹ ingressus religionis vtilis
oz eēt q̄ pegrinatio terre scē ad p̄mo
tōem in bonū qd̄ p̄ponderat absoluti
om̄i a pena . **A** **H**oc latī⁹ tetigi in qua
driga . li . j . ti . xlix . **¶** xxiiij . **B**

¶ **Q**uid de eo q̄ dolo inducitur in trauf
religionē **R**o fm̄ **R**ap . **N**ō p̄t allega
re deceptōez cui⁹ cōditio melior facta
est . **E** q̄ met⁹ cā . cū dilect⁹ . a de cū
diu . ex pte . a c . veniēs . **A** **C**on . **H**os
a addit q̄ idem est etiā si q̄s ex falsa
cā intrauit . ut si putauit sponsā suā
leprosam a nō erat . **E** de ouer . cōiu
ex pte . ij . et notat̄ in sum . li . iij . titu
xxviii . q . x . **B**

¶ **Q**uid si q̄s ingrediat religionēz s̄
cōditōe aliq̄ . **R**o fm̄ **W**il . **S**i ponat cō
ditio extra s̄statiā religionis . puta q̄
liceat ei tenē p̄riū . **A** **V**el etiā v̄sufu
dū fm̄ eundē **W**il . a in sū . li . j . ti . viij .
q . xvij . **B** . nō valet monachatus **B**ñ
tñ p̄t aliq̄ tenē ad v̄sū de ofensu p̄la
ti . **S**i x̄o cōditio apponat̄ extra aliquā

pticularē austeritatē . ut puta si liceat
at ei comedere carnes tūc si scit s̄ etine
ri in regulā v̄l cōstitutōne quā p̄fiter̄z
tenet . **S**ec⁹ si nescit id in eis cōtineri .
A . **S**up̄ h̄is vltimis a ver . si v̄o a **F**
mil videt̄ **W**il . dixisse . **S**ed ut p̄z in di
cta . q . xvij . **I**mo . ait q̄ si ad ingre
diētē diceret . tu debes p̄fiteri regulā
bñ **Aug** . et bñ potes comedere carnes
a in illa ecclia eēt cōstitutōnes q̄ nō
comederēt carnes : bñ posset comedere
carnes . cum nec hoc regula h̄eat neq̄
vniūsalis cōstitutio . nec ei posset ali
qd̄ imputari nisi eēt scādātū . **E**t tūc
pos̄ ad aliū locū mutari . **S**z **H**osti
diat q̄ s̄ casu h̄ebit p̄dicto carnes
comedere n̄ forsitan ei cōstāet s̄ cōsuetu
dine v̄l cōstitutōne illi⁹ mōsterij . v̄l s̄
notoriū eēt om̄ibz **I**te fm̄ **I**mo . sec⁹
est si diceretur sibi p̄ofiteri regulā be
ati **B**ñdicti . **N**ā cū fm̄ eā oēs gr̄atē
abstinē debeat a carnibz . fatuitati ei⁹
imputandū est si credit ei q̄ p̄mitte
bat sibi q̄ liceret comedere carnes **C**o .
Host . **A**ddit postea **I**mo . **A**lij diēt
q̄ ex q̄ s̄mittit se obediētie alicuius
nō obstātibz talibus p̄missionibus
tenet seruare regulā a cōstitutōes
eius . **¶** q . j . nō dicat . **E**t hoc videtur
verū cum vnusquisq̄ debeat se cōfo
maē tomis moribz eozū cum quibus
ouerfatur . **¶** xxv . di . q . **A**lter aut . ver .
Quotienscumq̄ . **B** .

¶ **Q**uid si aliquis videt̄ aliquod mo
nasteriū vbi monachi splendide vi
uūt cogitat hunc ordinē bene possuz
sustinere a sic ingredi . **R**o fm̄ **R**ap .
Dico indistincte q̄ si fecerit p̄fessioez
nō potest ad seculum redire . quinpo
tius si erat peritus et sciebat ea que
seruanda erant : intelligit̄ se obligat̄
se non ad id qd̄ fiebat : sed qd̄ fieri de
bebat . **I**dem si erat simplex : et fuit ei
explanata regula a conditiones oz
dimis et p̄fessus fuit . **S**i x̄o non fuit
ei exposita austeritas regule : tunc si
solum ad illam vitam intendebat se
obligat̄ nō ad aspiciē et hoc exp̄ssit
non cogetur ibi manere . sed trāsibit
¶ . ij .

ad aliū ordinē quē sustinere possit.
Si xō non exp̄ssit debz remanere. nec
 p̄t allegare doli ut s̄. in. Antepen-
 dictū est. **A** Con. p̄dictis Hostie. Et
 addit q̄ talis cogēd̄ est. ut v̄l p̄fessi
 onē ab initio institutā in eodē loco fa-
 ciata religiōe; seruet v̄l locū exeat a
 penit̄ dimittat in q̄ nec abusus ōtra-
 ri⁹ nec numer⁹ defendit amoy. ē de
 elec. cū cām que int̄ p̄sbite⁹. Et si oēs
 deficiāt ali⁹ alter⁹ religiōis inducāt.
 ē ne. de. v̄l mo. relatu⁹. Et si illi s̄nt
 deficiāt tūc loc⁹ mutata institutōe au-
 toritate ordinari⁹ p̄t p̄ seclares cleri-
 cos retineri. a sic p̄t intelligi. ex. de
 reli. do. int̄ q̄tuor. **I**tem Ray. addit v̄l
 sic indistincte q̄ talis v̄z romanē. qz
 doli alioy v̄l simplicitas v̄uentis n̄
 exulat in talibz. Et d. glo. c. q̄ hoc
 bñ p̄bas. xx. q. iij. cōstituit. ut in sū.
 eo. ti. q. xvij. Sed certe nō videt q̄ vo-
 tū se extēbat v̄ltra intentōe; pure a
 simp̄le v̄uentis. ut in c. ep̄st. de ver-
 fig. h. vj. **D**

Religio . iij . q̄ ad votū ingrediē-
 di. **V**truz pueri possint se voto
 obligare q̄ ad inḡssū religiōis
 R. s̄m. **C**lv. ij. q. vl. **V**otū simplex
 consistit in sola p̄missiōe cum interiore
 mētis deliberatōe. Et hoc votū habet
 efficaciam ex iure d̄mo que tñ dup̄le
 tolli p̄t. **V**no mō p̄ defectū deliberatō-
 nis. ut p̄; in futuris quoy vota non
 sūt obligatoria. ut ē de regu. sicut te-
 nor. Et eadē rō est de pueris q̄ nō dū
 hñt debitū; v̄sū rōmis p̄ quē sint doli
 capaces. quē q̄dē pueri habēt ut sic
 q̄nti? circa. xiiij. annū. **P**uelle v̄o cir-
 ca. xij. q̄ dicunt̄ anni pubertatis. **I**n
 q̄busdā aut̄ antiq̄pas. a in q̄busdā;
 retardat s̄m diuersā dispositō; natu-
 re. **A**lio mō impedit̄ efficacia simp̄li-
 cis voti si q̄s d̄o voueat illud q̄ n̄ est
 ap̄ue pt̄atis; puta si seru⁹ etiā rōmis
 v̄sū habēs vouet se religiōne ingredi
 aut etiā ordine; ignozāte d̄no. dist.
 liij. c. si seru⁹. Et qz puer v̄l puella in-
 fra pubertatis ānos natuālē sunt in
 pt̄ate p̄is q̄tum ad dispositō; fueri

te; potēit pat̄ eoy votū reuocare v̄l ac-
 ceptare si sibi placuerit. ut exp̄sse d̄z
 de muliere. **R**u. xxx. Sic igit̄ si puer añ
 t̄ps pubertatis votū emittat nō obli-
 ga⁹. **S**i tñ añ habeat v̄sū rōis obliga⁹
 q̄dē q̄ntū in se est ex suo voto. s̄ p̄t re-
 uocari p̄ autoritate p̄is. qz ordiatio
 legis q̄ v̄n⁹ homo s̄d̄is alteri respiciat
 illud q̄d in pluribz accidit. **S**i xō an-
 nos pubertatis excedat nō p̄t reuoca-
 ri autoritate parētū. Et si nō dū h̄et
 plene v̄sū rōis nō obligaret q̄ ad de-
 um. **A** **I**tem in sū. li. iij. ti. xxviii. q. xj.
 Et adde s̄m Ray. et in sū. li. j. ti. viij.
 q. xxx. qz si impubes doli tam capax
 emittit ali⁹ votū q̄ cōtinētie videt q̄
 sit obligat⁹ nisi pat̄ statū cū audierit
 reuocet. xxxij. q. ij. mulier. Et idē est
 de iuram̄to s̄m glo. c. et **C**lv. Et idē
 dicit glo. de voto cōtinētie de voto ar-
 ea ingressum religiōis. qz non p̄t re-
 uocari nisi statim reuocet. i. ipsa die
 ar. **R**u. xxx. vbi d̄z. Et in alter⁹ die;
 distulerit sententiā. **I**tem dicit glo.
 qz si impubes doli tñ capax vouerit
 se seruaturū cōtinētiā a ingressurū;
 religionem a; venerit ad etatem vel
 cum mortuus fuerit pater p̄t pater
 illud irritare cōtradictōe statim s̄m
 cōmunē op̄imōe; licet **H**ug. dixerit
 qz nō p̄t. **S**; dicit̄ **H**ug. satis p̄t re-
 uocari nisi votū impuberis ex iusta
 causa fuerit dispensatum. vñ ut ibi s̄
 p̄; **I**nno. dicit. **C**redimus qz etiā im-
 pubes si doli capax sit a votū; fecerit
 abstinentiē v̄l pegrinatōis v̄l aliud
 qz d̄z illud adimplere postq̄ pat̄ naz
 potestātē exiuit. qz potuit se obliga-
 re d̄o sic ita d̄y abolo. extra de delict.
 pue. c. j. **T**ñ cum talibus est facile di-
 spensandum a mutandū. qz licet i
 aliquo sint capaces non tñ multa co-
 gnoscūt cum sint in exp̄ti. **C**lv. **H**ost.
Item ut ibi patet Ray. dicit qz si im-
 pubes intrat religiōem p̄t extrahi
 a patre vel tutore infra annū et diem
 a tempe scie s̄m **G**lo. eius. **I**tem goff.
 et **H**ost. xx. q. ij. c. j. et. ij. a. ar. xvij.
 q. ij. **S**i q̄s incognit⁹. et ē de concess.

preben. qz diuerſitate. **S**i vō pona^r in religione ab alio: puta a p^re vl tuto re ſi ipſe nō ſentit p^r egredi qñ volu erit vſq; ad etatē legitimaz. **xx. q. j.** **Duelle. a. q. iij. Dñs.** Si autē ſentit licet ſenſus ille q̄ fit añ ānos. ſ. pu bertatis nō teneat. exire tñ nō pōt p^r ulq; pueniat ad etatē legitimaz. **xx. q. j.** Illud inſtar carnalis māonij. eſt de ſpō. impu. de illis p^rio. Sed q̄ cito puenit ad etatē pfectā p^r egre di. **xx. q. iij. Dñs.** eſt de regu. cū ſimus **Ite** ut p^r ibi d^r Immo. dicit q̄ ſi impu bes de ſenſu parētū vl tutorz tacito vl expſſo intrauerit religione cū vl teū reuocare nō poterūt. eſt de regu. ſignificatū. a q̄ ſi impubes vnū tm̄ pentē hēat ille ſol⁹ eū offerre pōt. a ſi hēat tutores alios q̄ pntes: tñ pntes inuitis tutoribz cū pnt offerre **Ide** eē credūt aliq; a ſi ſit au⁹ q̄ hēat filiū aut nepotē in p^rtate: q̄ pat inuito auo eū poterit offerre. a nō eonūſo. qz i hīs ſpūalibz ius nature pferet poſitio p̄ auii. ut in dicta. **q. xxx. d.** **Ceter** de voto ſolēnis pfeſſionis dice^r in ſe. **c.** **U**trū liceat aliq; de voto obligare ad religionis ingreſſū. **R^o.** ſm **Tho. vbi ſ.** Vnū a idē op⁹ voto factū lau dabit⁹ eſt q̄ ſi ſine voto fiat. ut d^r **z. j. Votū. j. q. j.** q̄ incipit **Utr** meli⁹. Et iō obligari voto ad ingreſſū religio nis ſm ſe eſt laudabile. **A. Ide** in ſu. **h. iij. ti. xxviii. q. vj.** Tñ miſi ſi fiat cū maturitate pōt eſſe cā discriminis vn̄ ab inductōe taliū votoz a ſimiliū p̄ q̄ renunciat ſeculo infra añū pbato^r ſi ſcēs mēdicantes om̄ino dñt abſtinē ut in **c. nō ſolū. a. c. ſe. reg. li. vj. d.** **U**trū q̄ vult ingredi religione tē neat. **R^o.** ſm **Tho. vbi ſ.** Votū eſt p̄ miſſio dō facta d̄ hīs q̄ ad dēū ptinet ut at dicit **Greg.** in eplā ad romiſaciū Si int̄ homines ſolēt bone ſida cōſc̄t⁹ nulla vōe diſſolui: q̄ntom agis polli⁹ citatio quā q̄s cū deo pepigit ſolui ſi vindicta nō poterit Et iō ad implēs dū illud q̄s hō vult ex nēitate tene tur. **Vñ glo. ſup illud P̄. Vouete a**

reddite. dicit **Vouē** volenti ſubi⁹. ſed p⁹ vti pmiſſio: redditiō nēario exi giſ **Teneſ** ergo q̄s ex nēitate imple re votū dūmodo ſit aliq; q̄s ad dēum ptineat. **Maniſeſtū** eſt at q̄ ingreſ ſus religiois maxime ad dēū ptinet qz p hoc homo totaſt ſe mancipat di uinis obsequijs **Vñ** relinq; q̄ tene^r ingredi. ſ. ſm q̄ ſe obligare intendit ita. ſ. q̄ ſi ſe intēdit abſolute obligatē teneſ q̄ at⁹ poterit legitiō impedi^r to ceſſante **S**i autē ad certū tps vl ſb certa dicitōe teneſ adueniēte tēpe et dicitōe exiſtēte. **A. Ide** in ſum. **eo. ti. q. vij. d.**

Quid ſi nll nolūt cū recipere ſm **Tho. ij. q. lxxxviii. Si** quidē intētio ſua ſunt ſe obligatē ad religionis in greſſū pncipalē a ex conſeqnti elegit hāc religionē vl hūc locū q̄ ſi ſibi ma gis agruētē teneſ ſi ibi recipi nō pōt aliam religionē intrare **S**i autē pncipa liter intendit ſe obligatē ad hanc re ligioem vl ad hūc locum ppter ſpe ciale m̄ cōplacētā hmōi religionis vel locū illius non tenetur aliam reli gionem intrare ſi illi nolūt cum reci pere. **Eandem** ſm̄am ponit idem **Tho. eo. li. q. vlti. A.** **S**i autē incidit in im poſſibilitatem implendi votum ex p pria culpa teneſ facē q̄s poteſt a in ſup pemiſſionem agere de culpa pteri ta. **S**i autē dubitat quā intētiōe; ha buit: debet tutorem viā eligere. ſm eundem **Tho. et De. ut in ſum. h. j. ti. viij. q. v.** Et ad predicta facit q̄s po ſitum eſt ſupra. **Religio. ij. q. ij. in ad dicitōe. d.**

Utrū ille qui vult vnā determi natam religioem intrare licite poſſit induci ad aliā. **R^o.** ſm **Tho. ij. q. vlti.** Quia in maiori intelligit min⁹ idē ille qui obligatus eſt voto vel iu ramēto ad ingreſſum religionis mi noris: pōt licite induci ad hoc q̄ ad maiorem religionem tranſeat niſi ſit aliq; ſpāle q̄s impediāt puta infir mitas vel etiam ſpes maioris profe ctus in minori religioe. **I**lle vō qui

obligat voto vel iuramento ad ingressum
maioris religionis. non potest licite induci
ad minorem religionem. nisi ex aliqua causa
tanta causa et cum dispensatione superioris. Si tamen
ingrediat a profiteatur vide. Religio. v.

Vtrius ille qui uult ingredi religionem
teneat ibi perpetuo remanere. **R**e. fm
Ch. vbi s. Si uouens intendit se obligare
non solum ad ingressum religionis. sed
ad perpetuo remanendum teneat perpetuo re
manere. Si autem intendit se obligare ad
ingressum causa expiendi cum libertate re
manendi vel non remanendi manifestum est
quod remanere non teneat. Si autem in uouendo
de se nihil cogitauit uide obligari ad
ingressum fm formam iuris cuius est
ut ingrediens deus amonetur perbatore. **V**n
non teneat ibi perpetuo remanere. Si tamen ta
li intentione intraret ut statim exiret non
uideatur satisfactum voto. quod in uouendo hoc
non intendebat a idem teneat ut saltem uelit
experi an ei expediat manere. **A**gde
in su. li. iij. t. xxviii. q. ix. vbi addit
fm **J**mo. quod cum quis in uouendo non di
stinguit cui regule se deuoueat intelli
git se uouere regule illius in cuius manibus
facit promissionem. ar. c. quod dei timore. ex
de sta. mo. vbi etiam hoc notat **J**mo.

Religio. quarto quod ad professionem.
Vtrius impubes possint professio
nem facere. **R**e. fm **Ch.** ij. ij. q.
vi. Professio est solenne uotum quod facit
esse monachum vel religiosum. quod quidem sub
dicit ordinatum ecclesie propter solemnitatem
quam habet annexam. Et quod ecclesia respicit
illud quod in pluribus est. professio ante
tempus pubertatis facta quod tumcumque alius
quod habeat usum rationis plenus vel sit doti
capax non habet suum effectum ut faciat
profitentem iam esse religiosum. **A**gde in
su. li. iij. t. xxviii. q. xi. **B.** Adde hic
quod dicitur. **N**ouid. q. i. et. ij.

Que est professio expressa quod tacita si
ue presumpta. **R**e. Professio expressa est
quod fit in manu abbatis siue prelati uel
pictis causa vel in manu eius que prelati ad
hoc mittit. et de reg. a. tras. ad ap. ca.
Tacita uero fit per susceptorem habitum per

fessionem. **I**tem si manifeste ostendit quod uelit
vitam mutare. **I**tem si gestat habitum et
nouitorem per annum ubi non est distinctus
color uel scissura. **V**ide hoc s. **N**ouid.
q. iij. **A.** Et de se dictum est clari. **R**e.
hgio. ij. q. iij. cum additioibus. **B.** Si autem pro
fessio fiat infra annum uide ibidem. q. v.

Vtrius ille qui fecit professionem tacitam teneat
ad omnes obseruantias regulares.
Re. fm **Ch.** in. iij. di. xxxiiij. **I**n omni
casu teneat ad tria uota religionis prin
cipalia. sed ad alias obseruantias que
transgressio ex dissimulatione prelati
inducit quod dum uidentes non corrigunt indul
gere uident non uident obligari precipue
si sit simplex quod tamen discernere sufficiat
nesciat. **C**o. **A**l. **A.** **H**ec uident uera quod
ad illa que prelati sunt dispensata. **A**l. uide
obligari ad omnes regulares obseruantias
ut s. **R**eligio. ij. q. i. cum additioibus. **B.**

Religio. v. quod ad transitum ad aliam
Vtrius liceat transire de una religio
ne ad aliam. **R**e. fm **Ch.** ij.
ij. q. vlti. **T**ransire de una religione ad
aliam nisi propter magnam utilitatem vel ne
cessitatem non est laudabile. tum quod ex
hoc plerumque scandaletur. an illi qui uelint
quod tamen etiam quod facilius alius proficiat in
religione quam consueuerunt quod in illa quam
non consueuerunt ceteris paribus. **V**nde in col
lationibus patrum abbas **R**eston. dicit
vni cuius uile quod fm propositum quod ele
git summo studio ac diligentia ad opus
incepti profectorem puenire sustinet. a
nequaquam a sua quam semel elegit pro
fessione discedat. **E**t postea uotum assignat
gnas dicit. **I**mpossibile namque est unum
eundemque hominem simul uniuersis uir
tutibus fulciri. quas si quis uoluerit
simul attemptare. in id cum im
dere necesse est ut dum omnem sequitur
nullam integre consequatur. **D**iuerse
enim religiones prominent fm diuersa
uirtutum opera. **P**otest tamen aliquis de una
religione laudabiliter transire ad aliam
tripliciter ex causa. **P**rimo quidem ex ze
lo profectus religionis in qua non at
tendit excellentiam fm solam artium
dinem uirtutum. sed principaliter fm illud

ad qđ religio ordinata cōsequenter sūm discretōem obseruatiay sūm pportio natar. ut s̄. **Religio. j. c. iij.** Et in h̄ casu ppter humilitatē d; qđ petere licentiam q̄ tñ ei negari nō p̄t dūmodo cōstet religionē illā artiorē eē. Si vō de hoc pbabiliter dubitet est in hoc casu p̄tioris iudiciū rēquendū. eē de regu. a trāse. lic. q̄ si nō petita licētia trās fuit nō p̄t repeti sūm **Wil. A. Hoc vō** si trās fuit in casu licitō lic. n̄ seruatō mō. **Sec̄o** si in casu illicitō. q̄ tūc possit repeti. ar. c. si. eē de regu. **B.** maxime si p̄fessionē in hac sc̄ba regula fecit. **Sec̄o** ppter declinatōem religiois a debita p̄fessōe puta si in aliq̄ religione artiori incipiāt ip̄i remissio viue. lau dabiliter trāsūt aliq̄s ad religionē etiā mitiorē si meli⁹ obfuec et in hoc etiā rēquirit superioris iudiciū. **Tercio** vō ppter infirmitatē v̄l debilitatē ex q̄ inf dū puenit q̄ nō p̄t aliq̄s artioris religionis statuta seruare q̄ possit statuta seruare latioris. Et in hoc casu di sp̄satio est n̄caia. **A. Jd̄ in sum. cō. eo. ti. q. xv. B.**

Vt religiofus sp̄ possit trāsire ad artiorē religionē. **R̄o** sūm **Immo. Etā** si cōstet eā eē artiorē tñ nō poterit trāsire si ex suo tñsitu prior religio incur rat graue iacturā v̄l infamā. ar. ex. de reg. a trāse. licet. xi. q. iij. si qđ vō. **R̄a** ipse nō debz eē cā sc̄dati. eē de renū. nisi cū pudē. **Sec̄o** cōmunē tñtita tē q̄ est ut nō fiat iactura illi cōgrega tōi d; p̄ferre priuātē q̄ ē ut sit i artio ri religioe. **A. Jd̄ in dicta. q. xv. B.** **Abbas** q̄ q̄ immediate s̄bet pape nō p̄t trāsire sine licētia pape. eē de cōsue. cū venerabilis. **A. Con. Alb. B.**

Vt q̄ iā p̄fessus est in latiori tñ n̄ca ad votū qđ fecerat de artiori. **R̄o** Remanere p̄t in latiori. q̄ p̄ sc̄m votū solenne derogatū est p̄io qđ fuit simplex. tñ p̄ voto primo nō cōpleto erit ei p̄ma imponenda. eē de regu. a trāse. c. q̄ p̄ votum. h. vj.

Pono q̄ aliq̄s regularis impetra uit licētia trāsire ad artiorē religio

gionē postea penitet cū nunqđ p̄mi tenēt cū recipere. **R̄o** sūm **Wil.** Si nō inuenit artiorē religionē vbi recipiat. ul si nō poterat sustinē austeritatē il li⁹ a reuerti vult an̄ factā p̄fessionē n̄ p̄t repelli p̄textu prioris licētie v̄l re nūciatōis. cū facta fuerit ex cā. s̄ ut trāsiret ad artiorē religionē a cā sez cūta nō sit. **Sec̄o** si p̄fessionē fecerit in sc̄ba. **A. Con. Albicis. B.**

Quid si abbas a uent⁹ licētia uerint aliq̄e simplex a ip̄e renūciat sim p̄liatē n̄ ex aliq̄ cā nisi forte ex odio. **R̄o** sūm **Wil.** Nō valet licētia q̄ b̄ est dare licētia vagādi. **Tñ** sūm **Aug. re.** pelli p̄t q̄ nō vult ferre penā de culpa quā forte cōmiserit. **A. Con. Al. B.**

Vt bona q̄ mōch⁹ cōtulit suo mōsterio sc̄q̄n̄ eū si tñseat ad sc̄b; monasteriū. **R̄o** sūm **Hos.** Si exeat an̄ p̄fessionē nō est dubiū q̄ cū rebz suis p̄t exire. eē de reg. a trāse. **Statutum** In tellige n̄ ea absolute a irreuocabilit̄ donasset. **Sec̄o** si p̄ p̄fessionē a sine licētia tñsit ad aliud mōsteriū res sue primo mōsterio remanēt a q̄ ipsum recipit imputet sibi. Si vō cū licētia v̄l etiā inuitus ex aliqua causa vadat ad sc̄m monasteriū tunc v̄sustu cōtūct⁹ quas cōtulit debet sc̄dō monasterio q̄ diu vixerit ne ei existat onēo sus. **Sic** intellige. xvj. q. vj. **Cogno uim.** **A. pot. c. de lapsis. B. Et. xvij. q. j.** Si qđ rapuerit. **A. Jd̄ in sum. cō. eo. ti. q. xv. sūm Hosien. qui etiam** addit. Si vero sit secularis q̄ reliquit cōsortium sp̄uale seu religionē v̄l ecclēsiā indistincte bona sua r̄cupat ut aperte innuit. eē de de. coniu. q̄ a te in si. **Et** subdit. **Vel** dic ad saluād as opimōes maiorū q̄ bona ip̄m tacite sequunt. **Si** aut̄ exp̄sse contulit se et sua est paup̄ qui non habet v̄nde viuat: tūc d̄ benignitate canonica sine cōtradictōe cuiuscūq̄ bona r̄cupat ar. lxxxvj. di. **Nō** satis. xvij. q. iij. q̄ cūq̄. **Si** aliter sustentari p̄t non r̄cupat sicut nec si debisset sine se. xvij. q. iij. **Sunt** qui opes **Et** hoc nisi grā

fiat vñ nisi aliq̄ conditio apposita fuisset. ex de condi. appo. vñ. Et s̄ dicitur in dicta. q. xxvj. Pñt hoc intelligi qñ aliq̄s ingredis eccliam secularē tanq̄ ouerfus. Nā si tanq̄ canonic⁹ nō se querēt ipm bona tacite. Et sic etiam tenet consuetudo. B

Religiosi mēdicantes si trāsēūt ad ordines nō mēdicātū etiā de lñia pape nō hñt vñ lo cū in capitulo et si ab alijs eis cōcedat. nec pñt hñe p oratū. nec aliquā administratōz vñ quecūq̄ officia etiā amua. nec tāq̄ vicarij vñ ministri vñ loca eoz tenēs. nec pñt qd̄ aliq̄ animaz regimē exercere. A. nec p se nec p alijs. Et q̄c qd̄ in strariū attēptatū fuerit est irritū ipso iudicis p̄uilegio nō obstāte. ut in tex. q̄ seq̄. B. ex de reg. a. trās. ut p̄fessores. in de. sic. a. tactū ē s̄. Ele. tho. j. q. xxvj. q̄ incipit. Quis nō p̄t.

Reliquie a corpa scōrū. Antiq̄ reliq̄e nō dñt ex capsam oñ di nec expm̄ venales. Inuētās s̄o de nouo nemo debz publice venari n̄i autoutate Romani p̄tifici fuerint approbate. a p̄lati nō p̄mittant q̄ illi q̄ accēbūt ad eoz ecclias cā veneratōis decipiāt falsis signētis. sicut qñq̄ occasiōe quest⁹ fieri cōsuevit. Hñtur hoc. ex. eo. cū ex eo. a. de cōse. dis. j. Placuit. Et nota q̄ reliq̄as emere vñ videri s̄m̄ Ray. A. Pot⁹ s̄m̄ glo. eius ut in loco de quo statū. B. et Cof. simonia cū est. A. Idē qd̄ hic nō tur in sū. li. j. ti. xiiij. q. xxij. B.

Vtrū scōz reliq̄e possint furtiue s̄trahi ut honorabili⁹ reponā. B. s̄m̄ Ray. B. Nō. Nā sacrilegiū est q̄tiēs auferri sacū de sacro. A. s̄ etiā nō sacrum ut in c. 8. q̄ statū. B. xxvj. q. iij. Quis q̄s. A. Cō. Vl. ut in sū. eo. ti. q. xxij. B.

Cui⁹ autoutate reliq̄e seu corpa s̄a cōz de loco ad locū sunt trāsferēda. B. s̄m̄ Ray. Nō sūt trāsferēda sine cōsilio p̄ncipis. s̄. Pape: vñ sine lñia ep̄oza s̄a cōte sinodi. de cōse. di. j. Corpa. A. At incipit. de loco. B. Et s̄ sicut notat ibi vñ est cū corpa traditū est sepulture

petue. C. 8. reli. l. vl. n̄i nēcitas immineat a tūc sufficiat autoutas p̄fidis p̄ uincie. C. de reli. l. j. Si aut nō est trāsferitū petue sepulture bñ pñt trāsferri sine alicui⁹ autoutate. C. de reli. sed nec dū. Et nota q̄ p̄allegato leges de om̄ibz corpi bz loq̄ vident. A. et ita est veritas q̄ loquunt dicte leges de om̄ibz corpi bz gñaliter. Et idē qd̄ in hoc. s̄ nō s̄m̄ sū. c. ti. q. xxij. De istis cō reliq̄is tactū est s̄. Canonizatio. B.

Vtrū liceat portāe reliq̄as ad collū. B. s̄m̄ Ray. Nō. Nā. q. xxvj. Eadē rō est sicut de verbis scriptis. q̄ si portēt ex fiducia dei et scōz q̄z sunt reliq̄e n̄i cit illiatū. Si at̄ circa s̄ attēderet ad atis qd̄ vanū puta q̄ vas eēt triangulare a hm̄oi: qd̄ nō p̄tinet ad reuerentiā si a scōz eēt suspiciosa illiatū. De verbis at̄ septē. h̄s. j. Sortilogiū. ij. q. j. ij.

Renunciatio p̄no cōiter qd̄ fit. B. s̄m̄ Ray. Renunciatio est iuris p̄rii spontanea refutatio. Nā iuri alieno renūciari nō p̄t. Itē si renūciatio nō est sp̄ontanea: sed coacta nō ob eēt repetere volēti. ex e. sup. hoc. A. B. fuit dictū. Hosti. ut p̄z in sū. li. ij. tit. xxvj. q. xxij. B.

Ex q̄bz causis petēda vñ admittenda sit renūciatio ep̄atus. B. s̄m̄ Ray. due sūt cause p̄bables siue apparētes: s̄ nō sūt sufficiētes. Prima est p̄pter fugē melioris vite. a. religionis. Secūda est causa p̄prie humilitatē. Hec due cause nō fuerūt acceptate. ex s̄ renū. nisi cū p̄udē in p̄ncipio sūt alie cause sufficiētes s̄x ut ibi d̄z. Prima est cōsciētia criminis. s̄. talis p̄ qd̄ ip̄s officij executio etiā p̄ pactam p̄nam impedif. Secūda est debilitas corpis ex infirmitate vñ senectute. s̄. p̄ quā impotens redderet ad exequendum officij un p̄storale. Tercia est defectus sciētie. Quāq̄ autem desideranda sit eminēs sciētia in p̄stō. est tamē cōpetēs tolerāda. Quarta est malicia plebis. nō q̄ p̄ q̄libz culpa d̄beat ḡgē deserere ne mercenario cōparet q̄ videt lupū venientē a dimittit oues a

fugit. Sed de superioris licentia tūc de
mu; pōt nō tam timide fugere q̄ pui
de uocari cū oues uertūt in lupos
et q̄ debuerāt humilē obedire iā irre
uocabile tradidit. **Quinta** est graue
scandalū cū aliter sedari nō pōt licitū
est ep̄o petere cessionē ne plus t̄palē
honorē q̄ et nam uideat affectare salu
tē. Sed de h̄ uideat. **Scandalū. Sexta** ē
p̄sone irregularitas utputa si sit bi
gam⁹ atiq̄ mō s̄ q̄bz s̄. **Bigamia** nō
t̄n̄ p̄pter quālibz irregularitatē debet
ei dari licentia. ut si nō sit nat⁹ de legi
timo m̄morio si est occultum a ille
laudabile suū impleat officiū. **Adū**
mō nō sit nat⁹ de adulterio vl̄ de scoz
to. **Nā** tales om̄ino remouēt. ut i di
cto c. nisi. a ibi glo. **Si** p̄pter ali
as causas petat ep̄iscop⁹ licentiam
renūciandi nō debet concedi. ut in di
cto c. nisi cum p̄idem. **Ad** dicta eti
am notātur in sum. cō. eo. t. questioe
xxxij. **B**

Quis est effect⁹ renūciatōis. **R̄.**
Effect⁹ est ut qui renūciat ad id cui
renūciat ut regressum nō habeat nisi
ex nouo iure cōcesso vl̄ antiq̄ restitū
to. ex. eo. cū inter. a. c. ex trāmissa. a.
c. cum in p̄ntia. a. c. sane. **Et** qui semel
renūciat ep̄atu; p̄pter cōscientiam
cōmissis ammodo n̄ poterit eligi nec
postulari. **Sed** si p̄pter maliciā plebis
ex. eo. p̄ trāslatōem. **Renūciatō** autē
est cōpetēs p̄uicio faciēda ne in vitu
periu ministerij defectū in t̄p̄alibus
paciā. ex. eo. ad supplicatōem. **In** q̄
p̄uisione dignitatē a sciētie vō h̄nda
est. ex. de p̄ben. de multa ad finē. **Si**
milt a q̄ntitatis reddituū b̄nficij cui
resignat. ex. de vi. a. de. **Quā** a de
p̄ben. nisi esset. xij. q. ij. **Donec** rei. ex.
de dona. ap̄lice. **Denk.** a. vl̄. **Item**
in sū. eo. ti. q. xxxv. fm **Host.** **B**

Renūciatio . ij . Qualit̄ debz fie
ri renūciatio officij vl̄ b̄nficij
eccl̄astia. **R̄.** debz cōuolūtaria.
Nā inuit⁹ nō opellit renūciatō. vij. q.
j. **Quis** est q̄ me. cau. ad audiētiaz
Itē debet fieri pure a absolute. ex de

offi. dele. ex p̄te. **Nā** si q̄s renūciat ali
cui b̄nficio seu rei sp̄iali atiq̄ dato vl̄
p̄missio: simonia esset. **A.** **Nā** sp̄ simo
nia cōmittat nisi renūciatio pure fiat.
fm **Hostien.** a. in sū. li. iij. ti. xxxij. q.
xxxij. vbi hoc notat fm eundē. **B.** q̄ si
nō p̄cedat datio vl̄ p̄missio sed soluz
intētio: esset simonia mētalis: que p̄
p̄miam abolef. ex de simo. mādato vi
de. **Simonia . ij .** **Simonia . ij .** **A.** ibi paruz de
hoc uideat. **B.** **Itē** debz fieri cōueniē
ter in scriptis. ij. q. j. **Ecce** a. c. qualit̄
A. Allegata iura loquū in renūciatō
one ep̄atus que debz fieri in scriptis.
Forz in alijs scriptura nō est necēsa
Et hoc uideat in uui in dicta. q. xxxij. **B.**
Et debz fieri in manu illi⁹ a quo h̄etur
institutio vl̄ cōfirmatio. ex. eo. admo
net. **Fallit** tamē in ep̄iscopo q̄ nō pōt
renūciatō nisi in manu pape. ex. eo. n̄
cum p̄idem in sū. **Silē** nec elect⁹ ep̄us
postq̄ fuerit cōfirmatus. ex. de trāsla.
inter corporalia: nec intrusis. ut. **pe**
multi. **A.** **Simile** a abbas immedia
te p̄tinēs ad romanā eccl̄az: n̄ potest
renūciare sū licentia sedis ap̄lice sp̄ali
fm **Kay.** **Qui** etiā addit q̄ si alē res
nūciatio fiat: tenet in p̄iudiciū renū
ciatis: sed n̄ in p̄iudiciū eccl̄ie vl̄ p̄lati
in cuius manu debuit renūciare. **Itē**
dicit q̄ p̄t quis simpliā b̄nficō renū
ciare sicut uult. **Et** glosa eius dicit q̄
hoc potest ad minus de cōsuetudine
Sed p̄iudicium: est magis regulare
scz q̄ fiat in manu eius cui⁹ est insti
tuere. ut in sū. eo. ti. q. xxxij. vbi eti
am addit fm **Hosti.** q̄ cum renūciat
tur alicui iuri renūciatio faciēda est
aduersario vl̄ seruo publico seu alte
ri recipiēti nomie aduersarij. **B**

Quo renūciat⁹ iuri suscepto. **R̄.** **Ta**
lis renūciatō ex certa scia faciēda est
Itē q̄ si talis renūciat⁹ ius ignorat
est ei notificandum. arti. in **Autēti**
quomodo oporteat ep̄os. **igitur** or
dinādu. **Coll.** j. **Nec** em̄ potest quis
renūciatō ei quod ignorat. ff. de i offi.
testa. l. si mater. **Item** in dicta. q.
xxxij. fm **Host.** **B**

fui in psona sua illatā remittē nō pōt
ēf de sen. exc. cū de iudic. c. si. **A.** cū
cto c. cōtingit. primo. eo. ti. **B.**

Que pena si derelicta renūdet for
ro suo q̄ rñdeat corā iudice seculari.
R. si cā ciuili sit cadit a cā: alioq̄n
suū locū amittit. c. de foro. c. si dili
gēti. **A.** **I**bi dicitur. Et si p̄ eis lata sit fīna
locū suū amittant. a hoc in criminali
actōe. In ciuili xō pdant q̄s cūcēt
si locū suum maluerint obtinē. **B.** In
criminali xō locū amittit. Et si nō hz
locū siue dignitatē pōt alē exordiaz
rie puniri. Et sic patz q̄ pōt tacite re
nūciare q̄tū ad damnū suū. xi. q. iij.
Placuit. Sed a multo magis punien
dū est si exp̄sse cōsentiat a rñdeat. **S.** xō
trahat ad iudicē secularē. vide s. Ju
dex primo. c. penl. **A.** cū iunctis ad di
tōmibz. Et idē q̄s in hoc. c. notat in sū.
eo. ti. q. xxij. fm **Hosti.** **B.**

Quā aliq̄s expectat primā p̄bendā
prime vacatura; in aliq̄ ecclā si aliq̄
obtinens p̄bendā tenuē fraudulēt
renūdet ut expectanti p̄cludat via
ad pinguiorē q̄ sperat vacare: nō im
pedit primū expectantē. Et si p̄bendā
pinguis postea vacās cōferat isti q̄ re
nūciatū priuā ipse vtraq̄ cōf. e. si te
li. vi. **A.** **I**bi dicitur q̄ de dicta fraude debz
salte p̄ aliq̄s pbabiles cōiecturas ap
pare. ut q̄ dicte renūciatōis tēpe is
q̄ p̄bendā v̄l dignitatē pinguiorē hē
bat infirmitate graui detinebat. vel
aliqd aliud imminēbat p̄pter q̄s il
lū p̄bendā v̄l dignitas vacat in pri
mo pbabilē credebatur. Et s̄ dicitur. Cete
rū si p̄dicto renūciatū hmōi: p̄bendā
dignitas forsītā pinguiorē cōferat eo
ipso dicta fraus intelligat cōpbata
a idē renūciās omīno careat habita
et ambita. **B.**

Vtrū renūciās possit permitte. **R.** fm
Hof. Si q̄s mittat nūciū ad supiorē
ut cedat: permitte p̄t q̄d iū res est inte
gra. c. e. lecte. Sed si nō est integra.
c. de elec. in causis. c. vl. **A.** **I**de in sū.
eo. ti. q. xxxj. Et videt q̄ res nō sit in
tegra q̄n supiori exposita renūciatōe

cepit cogitatō sup acceptatōe. ar. d. d.
c. vl. **B.** Sed a si talē parator: e; i ḡrā
tem. **A.** c. cōstitutū ad renūciādū. utz
in tex. allegato. **B.** reuocauerit: tene
bit in bilominus cessio facta anteq̄
reuocatio pueniat ad cū nisi malicio
se fuerit factū q̄n pueniat ad eū. ut
in de. cū illusio. c. de renū. **A.** **I**bi dicitur.
Si q̄s ad cedēdū p̄tificati v̄l alij ciuili
bet dignitati v̄l bñficio parator: em
spōte ac libē cōstituerit a ipz; ignorā
tē postmodū duxerit quōlibz reuo cā
dū teneat cessio facta p̄ eū a niquā ad
ipz; illi in cuius manibz cessio fuerit
faciēda noticiā reuocāo hmōi deducta
sit n̄ forte p̄ ipz; a alios maliciose fa
ctū fuerit q̄ min⁹ ad eos v̄l coz alioz
a n̄ cessio; potuerit reuocatio puenisse
B. Cui xō impetrauerit līam cedē
di cogēdus est. **A.** c. cedere. ut in c. q̄s
seq̄tur. **B.** c. eo. **Quidam.**

Renūciatō . iij . Que p̄nt renū
ciari. **V**trū hīs vocē in electōe
possit renūciare. **R.** s. **Electō**
i. q. iij. **A.** Et idē q̄s ibi notat in sū. li.
iij. ti. xxvi. q. xxij. fm **Hosti.** **B.**

Vtrū debitor possit renūciare p̄ba
tōi solutōis p̄ testes a hmōi. **A.** **I**stō
hmōi n̄ p̄mitte **Hosti.** ut p̄ in sū. e. ti.
q. xxvij. vbi hoc nota. **R.** **Licet** **O**
dam dicat q̄ valet renūciatio. tñ fm
Hosti. n̄ videt verū. q̄ ius p̄badi per
testes p̄pter cōmune; vtilitatē induc
tū est. **V**ñ vsus testium frequēs a ne
cessari⁹ est. ff. de testi. l. j. respōso p̄.
Ergo tali iuri renūciatū n̄ pōt. ar. ff. de
postu. quos p̄tor.

Vtrū renūciatio iuris possit fieri in
futurū. **R.** fm **Hosti.** Si lex iam est.
A. c. ex qua ius alicui oritur cui renū
ciatur. **B.** potest pro futuro renūciā
ri. **A**lter n̄ quia quod n̄ est renūciatū
n̄ pōt. ff. de pact. tres fratres. ff. de cō
trahē. emp. et v̄di. in lege. **A.** **I**de; in
sum. eo. ti. q. xxvij. **B.**

Quid si quis renūciat omni iuri si
bi competentī a competituro similit
et līteris impetratis a impetrandis
R. fm **Hof.** Quo ad futurū si ḡrat

fit renūciatio nō valet. ut in precedēti. **¶** dictum est. c. de testi. Cū accessissent. **¶** Si xō spālis in q̄busdā iuribz a se q̄t gñalis renūciatio valet. **¶** A. si q̄busdā specificatis subseq̄t renūciatio omis clausula gñalis. ut in sū. cō. cō. ti. q. xxix. vbi hec notāt. **¶** C. q̄n mulier tutele officio fungi p̄t. l. fi. circa mediū a in **Auten.** ut liceat matri et auig. ibi posita.

¶ In sūma nota s̄m **Hosti.** q̄ renūdari p̄nt om̄ia iura cōpetētia. circa s̄ uiuitates cō si amalia sint. c. de sepl. in presētia. a de dec. ex multiplici. **¶** **Host.** dicit q̄ p̄nt renūdari iura etiā nō sc̄pta. puta cō seruitutes cōpetētia. **¶** Et si hec etiā amalia sint in futurū renūdari p̄nt. ut in dicto. c. in p̄sentia. a. c. ex multiplici. ut in sū. cō. ti. q. xxx. vbi hec nota. **¶** **Itē** iura cōpetētia circa bñficia sicut a ipsa bñficia renūdari p̄nt. ut dictū est s̄. **Renūciatio. ij. §. j. a renūciatio. iij. §. j.** **Itē** om̄ia iura cōpetētia p̄ aliq̄ inst̄ia sic etiā ipsa inst̄ia renūdant. **¶** C. de fi. in stru. l. iij. c. de pac. cū p̄idem.

Represalie. dicit̄ repsalie q̄n aliq̄s oriūd⁹ de vna fra spoliat̄ v̄l dānificat ab oriūdo de alia fra. v̄l etiā si debitū nō soluit ei tūc dāp̄t̄as isti spoliato q̄ satisfad̄ at sibi cōtra quēlibz de fra illa v̄n est ille spoliator̄ vel debitor̄.

¶ Querit̄ ergo. vtrū sint lidte. **¶** Et si iniq̄ sint a legibz phibite tāq̄ naturali eq̄tati cōtraue q̄ ali⁹ p̄ alio ḡua⁹ nihilomin⁹ spāl̄t phibet ne cedant̄ v̄l extendāt. **¶** A. si p̄ interpretatōez cū fuerint gñalt̄ cōesse nō exp̄ssis p̄sonis eccl̄asticis. ut in c. a. si de q̄. **¶** Cōtra p̄sonas eccl̄asticas l̄ bona ipsaz p̄textu cuiuscūq̄ cōsuetudinis. **¶** Et q̄ cōtra fecerunt nisi reuocauerint infra anū. **¶** A. si a tpe cōcessiōis v̄l extensio nis. ut ibi. **¶** Si p̄sone sint singlaōs sūt excoicato. si vniūstas. est in d̄cā c. de in iur. a dā. da. a si pignozatō nes. l. vj.

¶ Sep̄ pono q̄ aliq̄s expoliat⁹ potat

lras c̄tatis seu ad c̄tatez vbi manet expoliās a petit iusticiā nec fit c̄mū q̄d in hoc casu potest cōcedi repsalia **¶** Videt̄ q̄ sic q̄ hoc mō nō ḡuat alius p̄ alio. sed potit⁹ punif̄ rector v̄l ciuitas in suis ciuibz p̄pter negligētiā. **¶** Vñ. xxiiij. q. ij. c. dñs de. **¶** Dicit̄ q̄ gēs v̄l c̄tas plectenda est q̄ vindicac̄e neglexit q̄d a suis ciuibz imp̄be factū est. v̄l reddere q̄d p̄ iniuriā ablatū ē. **¶** Satis videt̄ cōcordac̄e **Tho. ij. q. xl. a Jo. an. sup̄ dicto. c. a si pignozatō nes. ita tū q̄ etiā in hoc casu ad d̄ci eos nō extēdat. a q̄ sibi de rebz n̄ auctoritate p̄a s̄ iudicis satisfaciāt. ut idē Jo. dicit. **¶** **Job. an. in dicto. c. et si pignozatō nes in nouella. dicit̄ s̄m archidiaconū a etiā d̄ci. q̄ itelligit̄ de aucte iudicis spoliati p̄cedēte p̄ia s̄na sup̄ negligētia a defectu iusticie s̄cōm alios at̄ de aucte iudicis spoliantis seu iusticiā facē negligētis. **¶** Et s̄dit s̄m **Guido. q̄ p̄m dictū p̄t intel ligi v̄z q̄n nō p̄t h̄i rearsus ad iudicē spoliātis seu iusticiāz facē negligētis q̄d dicit̄ raro posse contingē. **¶********

Residentia. s̄ d̄ci cōz in suis eccle siis. **¶** Vbi nota q̄ q̄ habz bñficia cū cura tene⁹ ad residentia c. de elec. licz ea n̄. li. vj. **¶** S̄it̄ a q̄ habz quicq̄ alia bñficia q̄bz hoc cōpetat ex statuto v̄l p̄uilegio seu cōsuetudine approbata. ut **Inno. p̄mit̄ ex. de de non resi. d̄ricos. **¶** Et addit̄. intellige om̄e bñficiū residentia req̄rere nisi cōtrariū cōstet. **¶** Et eandē q̄ s̄nam p̄it **Host. diffus⁹ d̄cēs. q̄ q̄libz d̄ricus tene⁹ residere. c. de c. si. siue magnū sit bñficiū ut ep̄atus. vñ. q. j. **¶** Peruenit. a rebz ch̄isma cōficere ordines cōlebrare. a quolibz die d̄m̄co diuinis officijs interesse. **¶** de conse. di. iij. **¶** Ep̄iscopus. nisi iusta causa impediāt vt ibi d̄. **¶** Similiter etiam si modicū sit beneficium. ut ext. eo. cōquerente. **¶** Et debet beneficiatus interesse matutinis et v̄speris. als̄ si in incorrigibilis sit de p̄m. c. de i. distin. c. fi. **¶** Et vide supra **Cleric⁹. j. §. fi. A. idē q̄d hic notatue******

in sum. li. j. ti. vij. q. xxvij. vbi a ad
 dif. fm. Host. q. is cui tanq. bñ meri
 to assignat penhōes aliq. seu stipēdia
 ad residētia nō tenet. Talis tñ ad an
 nota obligat. a si offendit ecclā; a
 q. tenet bñficiū tāq. ingrat. pua? B.
 ¶ Vt q. ex consuetud. possit recipere fru
 ct. bñficij in absentia. R. fm. Host.
 Pōt. ut ex de osti. cū oēs. A. Et ibi bñ
 notat glo. q. etiā dicit q. secus est de
 iur. cōi. Sed a puto bñ intelligēdū in
 qñtū p hāc consuetudinē nō deroget di
 uino cultui v. l. als nō sit irrōnabilis
 Als secus. ex de consue. c. si. Sed talis
 consuetudo otario statuto tolli pōt. ut
 si ecclā sit ministr. destituta ita tñ q.
 prebēda absentis assignet. s. rogato
 ex. eo. Cū dilect. Sed si tale statutū
 facerent canonici ppter pua. comoda
 puta ut int. se diuidant i. q. absens
 s. uant accipe nō valet. ex de consue. cū
 oēs. A. Idē in dicta. q. xxvij. B.
 ¶ Quō cleric. in bñficio debeat reside
 re. R. fm. Host. Residere d. in ppria
 psona seruiedo ecclē. ex. eo. q. nō nul
 li et se. Et debz seruire in suo ordine
 ex de si. p. s. b. i. p. p. s. u. i. t. Day em cēt sui
 pntā exhibere a curā pprie ecclē negz
 ligere. A. Idē in sū. eo. ti. q. xxvij. vbi
 et ad dif. fm. cū dē. Et bñ est o. tra. p. i. a.
 uā consuetudinē quarundā ecclāy q. re
 putāt canonicos r. s. d. t. o. s. ex q. pntes
 sunt. licet nō intrent ecclām. D.
 ¶ Vt nō residens possit excusari ex
 aliq. bus caus. R. Excusa? p. i. o. qui dē
 si iusta sit cā sue absentie ut p. p. i. m. i.
 m. i. a. s. v. l. aliq. d. h. m. d. i. ex. e. int. q. z.
 tuor. Et tūc tenet p. vicariū deseruire
 ut s. Cleric. j. q. fi. Et idē intellige si
 p. n. s. fit sed sine sua culpa impotēs fit
 fact. aut infirm. ex. e. Cū dilect. vij.
 q. j. p. n. t. i. u. m. Sed si de licētia p. l. a. t. i.
 cā rōnabili sit absens. ex. eo. relatu. ex.
 de elec. licz. canō. li. vj. Als etiā sine
 l. m. a. p. l. a. t. i. p. e. g. r. i. n. a. r. i. nō p. t. de ofe. di.
 v. nō optet. ex de w. to. magne. q. v. x.
 Tercio si habeat ecclām p. o. e. b. i. a. l. e. p. t.
 ex dispensatōe epī esse in studio p. se
 p. t. e. m. ā. n. o. s. ut s. Ecclā. ij. q. ij. Q. t. o.

si haberet sup hoc speciale privilegium
 habet etiam absens p. residēte. ut ha
 bet in. q. se. A. ad illud q. d. h. e. h. i. c. et
 in. q. se. fact. q. d. notat in sū. dicta. q.
 xxvij. B.

¶ Sunt alie cause in quibz nō resi
 dens habet p. residēte. Prima est si
 sit in seruitio pape. ex. eo. cū dilect.
 Secūda est si vnus v. l. duo ex canonicis
 sint in seruitio pprii epī. ex. eo. de ceter.
 ro. c. ad audientia. Sed ep. s. suffraga
 ne. si moret cū archiepō nō videt resi
 dere. ar. ex. de offi. ordi. Pastoral.
 Et nota q. q. est in seruitio pape v. l. epī
 sui recipit q. d. fruct. bñficij p. ter. v. i. d. u.
 alia siue q. tidianas distributōnes q.
 nō solēt absentibz dari ut in dicto. c.
 de cetero. a. ex. de p. ben. licet. a. ext. de
 de. nō resi. c. j. li. vj. Et s. b. v. i. d. e. s. Bñ
 ficiū. ij. q. pen. A. Pōt. v. i. d. e. t. q. fi. B.
 Tercia est si nō absentat in fraudē. s.
 ecclē sue iura fidelit. p. seq. ex. eo. ex. p.
 te. In quibz casibz possit q. s. p. vicari
 um deseruire. vide s. Cleric. q. fi. et
 Vicarius. q. j.

Res inter alios acta. r. l. v. i. d. e.
 Sentētia. q. i. x. et. p.
 Restitutio rei aliene. p. i. o. cōit.
 ¶ Vt q. s. tenet statū restitue. R. fm.
 Tho. ij. q. lxxij. Sicut accipe rē alie
 nā est o. tra. i. u. s. t. i. c. i. a. ita a detinere eā
 q. p. h. o. c. q. aliquis detinet rē alienaz
 inuito dño impedit cū ab vsu rei sue
 a. f. a. c. i. t. e. i. n. i. u. r. i. a. Manifestū est autē
 q. nec p. modicu. t. p. s. licet in peccato
 morari sed quilibet tene. statim pec
 catū deserere fm. illud. Ecclā. xxj. quā
 si a facie colubz i. fuge p. t. r. i. s. Et ideo
 tenet quilibet statim restituere. vel
 petere dilatōem ab eo qui pōt vsum
 rei cōcedere. Con. Rayn. A. Ista peti
 tio dilatōis vel remissōis facienda ē
 p. se v. l. p. alium qñ debitor est impo
 tens ad soluendū fm. cundē Tho. ij.
 q. lxxij. arti. vij. Et hoc nisi ex ipsa
 petitiōe sequeret. reuelatio p. c. i. seu
 aliud scandalū. ar. c. officij. ex. de pe.
 a. re. Et ad p. d. i. c. t. o. r. ū. d. a. r. i. o. r. e. z. intelli
 gentiā distinguendū est. q. a. s. b. i. t. o. r.

est potēs restituē: aut nō . p^o casu tenet statū restituē ut dictū est . scđō casu: aut est impotēs omnino aut nō oīo . Si omnino: excusat . qz impossibilium nulla est obligatio . ff . de re . iuris scz impossibilū . a iō suffiat h casu qz ponat restituē cū poterit . xiiij . q . vj . Si res . Si nō omnino tūc tenet statim id qđ p̄t . Et fm ray . in ti . de rapto . qz forma: ista potētia videt considerāda vsq; ad mediocritatē suā a sue familie reseruata sibi solū extrema nēcitate . Et idē nota . in sū . li . ij . t . v . q . lxxvii . Sed certe nō solū extrema sed etiam magna nēcitas videt excusā a restitūtōe . e . ff . de fur . c . si qđ ppter . vbi dicit qz si qđ ppter nēcitatē famis furat⁹ fuerit aut restituat aut t̄x̄s ebdomadas p̄mitteat . Et sic nō cogit p̄āse restituē . Et illud . c . intelligi in nēcitate eā nō extrema fm glo . a . Juno . ibi . Vñ ad clarius hoc intelligēdū . itēz s̄bdistinguēdū est . qz aut debitor ē in articulo extreme nēcitatē aut nō . p^o casu nō tenet ad restitūtōnem qz in extrema nēcitate oīa sunt cōia . l . j . ff . de iud . ff . ad . l . rodi . de iactu . Vñ a sup . iij . sen . dist . xv . dicit Scot⁹ . qz si detinēs rē alienā est in extrema nēcitate a ille cui⁹ est res: nō . sed h; aliq; circa necessitatē extremā: dicit qz ista res ē detinētis iure poli . qz in extreme nēcitatē articulo ab p̄uidēdū nēcitati nature via om̄ibz extrema necessitate detētis est cōcessa . e . ff . de ver . sig . exij . qz feminat . li . vj . Si ābō sūt in extrema nēcitate si pri⁹ dñs dūenit ad eā debz reddi dño duplici iure . Tū qz pri⁹ suū tu; qz iā ex ista sua nēcitate factū est suū . Si rō pri⁹ dūenit detinēs factū ē suū a tūc dño postea dūenit ad istā nēcitatē nō d; reddi . qz cessauit dñiū ei⁹ in re ista factū est alteri⁹ iure poli . Si ambo siml dūeniat: dicit qz d; reddi dño qz nūq; cedit a dño . Pro h; facit . qz duobz concurrētibz p̄ualet qđ est poti⁹ . ff . de sta . hōim . l . q̄rif . Et subiūgit Scot⁹ . Si detētor dūeniat ad pinguiorē fortunā tenet restituē

qñ occupauit cessante extrema nēcitate . Sed si nūq; an extremā nēcitatē occupasset: tūc iuste simple occupasset . s . rē suā nec ad aliquā tenet restituē . tōm . hoc illo . Tuti⁹ videt qz si dūeniat ad potētiā restituat sicutā qz cessit bonis . C . de hīs qui p . ce . lo . l . j . Nō tñ tenet n̄ inq̄tū facere p̄t . l . iij . ff . de cess . lo . Et in hoc vltio casu intelligit facē posse si deductōe egeat . ff . de re . iu . in cōdonatōe . Scđō casu qñ debitor nō est in articulo nēcitatē extreme aut restitūtio est certa: aut incerta . Si incerta . ut qz nō inuenit⁹ creditor: v̄l ei⁹ heres Restitūtō facēda est paupibz . e . ff . de v̄s . cū tu . Et tunc debitor impotēs potest se libere ponē in manu ep̄i ad quē p̄tinet p̄uisio paupū . ep̄s si videt fm dē expedire: poterit ei relaxā e debitū ut paupi in totū v̄l in p̄te v̄l p̄beret ei dilatō; ut paulatī erogēt paupibz ut a ponitur in dicta . q . lxxvii . in sū . li . ij . ti . v . ad fi . Sed i co qđ loq̄t ibi de p̄mario ut possit hoc facere: p̄t intelligi si ip̄e p̄mari⁹ h̄eat su p̄ h; auctem ab ep̄o . als p̄ se nō p̄t . qz iure nō cauet . Ideo dñs . an . de bu . in dicto . c . cū tñ . in . j . q . dicit p̄mari⁹ h; nō possēs: h; a qñ apud debitōrē aliqđ relaxat ab ep̄o l̄ ab alio h̄ntē ab ep̄o auctem d; orāe v̄l alia bona facē pro hīs qz ille res sūt qbz dñf . a inq̄tū veniat ad facultatē p̄ ill facē elemosinas . ut si nō p̄t facere qđ d; saltō faciat qđ p̄t . sicut dicit Tho . ij . q . lxxij . ar . ij . in eo . qz nō p̄t mēbz abscisū v̄l s̄blatā famā restituē . qz d; in pecuniā v̄l alio mō qz p̄t recōpensāe . Si restitūtio est certa . qz scit h̄ue p̄t sciri p̄tricularē p̄sona cui d; h̄ci tūc si debitor ē i tāta nēcitate a creditor i tāta facultate qz debitori tenet p̄ efinā s̄buēre debitor nō tenet ad restitūtō; . Nā h; casu ipse creditor tenet retro reddere . Vñ . xlviij . d . sicut h̄ij . sup . verbo iua vere . dicit glo . qz p̄nt paupes cogere diuites ad eis p̄stādū nō p̄via actio nis sed dūiūciatōis ad ecclāz que p̄t diuites cogere ad hoc agendū . Item

de rei ven. p totū. et. C. eo. qz cuiq; dā
dū est qd suū est. ff. de iusticia a iure
l. iusticia. ff. iuris pcepta. Sed si ha
buerit ab alio aliq; titulo trāslatiuo
puta p donatōe; v^l venditōem v^l si
milē: sūt restitutio fit dño rei gratis
C. de furtis. l. in ciuilē. Si xō habuit
titulo nō trāslatiuo puta in cōmoda
tu; v^l locatū v^l etiā sine titulo forte
qz sustulit: illi videt restitūda a quo
hūit. C. locati. l. si qd aductōis. Vbi
dī qz aductor debz oīmo locatori rē
reddere. licz dicat se dñm: a postea as
gere de dño. Sed hoc debz intelligi qñ
nō cōstat de dño nec potēat incōtinē
ti pbari. Als bñ audiēt mouēs qstio
nē de dño. ff. de positi. l. bona fides vbi
dī qz qñ fur deposuit rē apud dñm di
cte rei: dñs nō cogit reddere. Cogit g
in hoc casu hñs rem illi restituere a q
habuit nisi statū possit de suo dño p
bare: adeo qz si etiā a fure v^l pcedone
qz habuit tñ debz ei restituere qñ ha
buit cām ab eo. ut p; in dicta. l. bona
fides. Sed si nō habuit cām ab eo pu
ta qz ei p furtum v^l rapinam abstu
lit tunc qñ p furtū puto qz non debe
at furi priori restitui. qz nullus male
fidei possessor hoc casu habz ius repe
tendi. Nā ei daf actio furti cui; intē
est ex honesta cā. ff. de furtis. l. cui;
intēst. a. l. is cui; interest. Itē nemo
debz ex improbitate sua cōsequi actio
nē. ff. de furtis. l. itaq; ff. j. Est tñ ca
sus in q fur actōe; furti bz. ff. de fur.
l. q vas. ff. Si ego. vbi dī. Si ego poti
enda vestimenta tibi locauero: a tu
Tido cōmodaueris tidoq; furtū factū
fit: tibi daf actio furti qz tua interest
cū mihi tenearis reddere. a mihi ad
uersus te daf actio: qz furtū feceris
Tido cōmodando. Hoc itaq; casu fur
aduersus furē actionē habz. Nec ibi
Et hoc id est. qz a pñcipio habuit rē
de voluntate dñi cā sibi locando. ppe
qz intereat ei; etiā ex honesta causa.
Als secus. ut p; ex pdictis qñ aut p
rapinā qz rē abstulit a fure v^l pdone
tūc videt ei restitūda qz etiā pcedo ē

restituend; eē de resti. spo. c. in līs.
Immo nec dño licz rape rem suā nisi
in casu de q s. Dellū. ff. j. et. ij. Als p
dit ius suū. Et nō dñs tenet ad exti
matō; rapte rei regulariter. C. vñ vi
l. si qd in tantā. Qui ergo furat; est
furi v^l pcedoni nō tenet furi sed dño
v^l ali; hñti ius in re restituē. Sec; est
in raptore. Sed in qunq; casu dictū
est deberi furi v^l pcedoni fieri restitū
tōem si cōrrat dñs in repetitōe debz
dño pot; restitui. dicta. l. bona fides.
Immo etiā si dñs nō repeteret qz ig
noraēt qz hñt; debz q habz dño cōnu
ciare ut ipsā recipiat. ext. de furtis. q
cū fure. dūmodo fiat sine periculo fu
ris. xxij. q. v. hoc vide; vbi dī qz p cā
pimi eis reuelanda sūt q pnt pdesse
a nō obesse. Et qd dictū est de dño cō
currente ad repetitō; cum fure: idē de
oīa alio p tendēti aliq; ius honestū
qz sp illi faciēda est restitutio q fo
uet maius ius. dicta. l. bona fides. a
est. ar. in. l. queritur. ff. de sta. ho. Et
ideo q vicerit filio v^l suo pecuniā te
net restituē pñi v^l dño cui; est. ff. de
alea. l. si. Immo filij etiā; tenent re
stitūē patri res q spectant ad eos iue
pprietatis sed v^l usufruct; ad pntes qd
est regulā. Fallit in castrensi v^l qñ
castrensi peculio. Itē in bñfidali; ut
in c. si annū. xij. ff. de iudi. li. vj. qz
eas nō pnt administrāe v^l obligāe
et min; alienare. C. de ho. q li. l. si. ff. si
lij aut famul. Et assignat rō ibi. Me
h; est enī cōartae inuēiles calores
ne cupiditati debiti tristē exitū senti
ant q eos post dispersuz expectat pa
trimoniū. Propter qd in oīmb; hñs
casib; videt patri restitūto; fieri debē
Et idē vide; eadē rōne in oīmb; simili
bus. ut si quis acceperit rez a pupil
lo restituat tuton. Sed cui restituē
res ecclesie. Dicendum q pñato si nō
est in culpa. Si xō est in culpa ut qz
res ecclesie ipse dissipauit. vel ex car
nati affectu a non iusta causa dona
uit qd facere nō potest cum ep̄s a qñ
bet pñatus rerum ecclesie sit pcurator

a nō dñs a cōditōem ecclē meliorare
 p̄t. deteriorē vō facere nō debz. ext. de
 dona. c. fratnitate. tūc p̄tor p̄cipiū
 culpe nō videt q̄ debeat se intromittē
 ex. de de. diu. diuersis. Et iteo fiet res
 stituito successori ei⁹ dicto. c. fratnita
 tē. v̄l si adhuc nō est successor exp̄s
 vaf in vtilitate ecclē. e⁹ de sumo. de b̄.
 Hoc e⁹ notaf in sū. li. ij. t. v. q. xvij
 vbi a de talibz d̄. Sed cui fiet restitu
 tio. Et s̄ d̄t. dicit ray. Credo q̄ au
 toritate iudic p̄natis d̄at fieri ecclē
 cui sic iniuriose ablatz est. ita q̄ illi
 eidē q̄ debet n̄ cū turpif debet. tūc em̄
 nō sibi s̄ successori suo poterit fieri l
 supiori. ut dicit Hos. v̄l in vtilitate
 ecclē ouertef. v̄l etiā ciuicē loci pau
 pibz si s̄ expedire v̄l debet. exoge. ar.
 xvij. q. iij. Si q̄s in atrio. Hoc v̄l t̄m
 s̄ q̄ def paupibz dicit glo. ray. q̄ me
 li⁹ est cū indiget paupes v̄l sat abū
 det ecclā. Alio q̄n meli⁹ e⁹ in vtilitate
 ecclē paupis d̄tat. Idem Vl. Satis
 cō. Tho. ij. q. xli. ar. v. et. ar. vlti.
 Qd̄ at hic dicit Ray. de aucte iudic
 p̄natis glo. dicit. Si tñ sup talibz di
 sp̄sandis h̄at p̄tātē. Hoc ibi. Et ad
 p̄dicta attendāt accipiētēs a clericis
 de rebz ecclēsie cū nō indigēt v̄l non
 alia iusta vō: sed pot⁹ occasiōe san
 guinitatis v̄l amicitie qz tenē ad re
 stitutiōez. ut a Tho. p̄mit dicto. ar. v
 Et multo fort⁹ si accipiāt ex cā turpi
 ut ex meretricio. ludo. v̄l aha q̄cunqz
 turpi cā. a ut nota in sū. li. ij. t. v. di
 cta. q. xvij. Qnqz tñ licz dñs curret
 in repetitiōe nō p̄ferf si q̄s forte h̄uit
 v̄l ab eo q̄ etiā cōtra dñm h̄et actōez
 puta qz est v̄sufuctuari⁹. Nā magl
 e⁹ intesse h̄re rem q̄ dñm: qz dñs habz
 p̄prietatē q̄ cōsistit in nudo iure dum
 est p̄ se sepata a v̄sufuctuari⁹ hz ius
 v̄tēdi a fructu. ff. v̄sufuctu. p̄ totū a. C.
 et Insti. eo. ti. Immo etiā si ipse dñs
 sustulit tenere furti. ff. de furtis. l.
 Cū res. ff. si bona fide. Itē si esset qui
 possz rem retinē vōe impensaz factaz
 in ea. ff. de furtis. l. si is q̄ cōmodasset
 Ibi d̄t qz si dñs furat⁹ est rem cōmo

datario. id est ei cui cōmodauit: nō te
 net furti nisi cōmodatari⁹ potuisset re
 retinē vōe impensaz in re factaz. Itē
 est si rem h̄et obligatā p̄ter eandē
 vōem. Itē qd̄ dictū est de re aliena re
 stitueda dñs: idē p̄ omnia intelligēdū
 est d̄ re affectata. puta q̄ p̄vīm opul
 suā alibi data est. Nā illi est restitu
 enda q̄ vim passus est. ff. me. cau. l.
 metū. Cum autē. D.

¶ Vtz q̄s absoluat a restitutiōe si is
 cui debebat remisit siue donauit. R̄o
 Absoluit si est p̄sona q̄ donare possz
 de q̄ vide s̄. Donatio. j. ff. h̄. Que dona
 tio postq̄ facta est postea ex p̄nā nō
 reuocat. ut Ray. p̄mit. De hac etiā
 q. vide ff. Restitutio. ij. ff. penl. A. Et
 intellige s̄ si remissio fiat liberavolū
 tate creditoris alit nō valeret. ut ff. pe
 nul. et dictū est s̄. Bellū. j. ff. in ad
 ditōne. D.

¶ Quid si p̄sona cui debebat restitui
 defuncta est. R̄o s̄m ray. Restitutio
 faciēda est heredibz. S̄z hic distingue
 qz si heres est aliq̄s in toto v̄l in p̄te
 tūc fiet ei restitutio sicut d̄git i toto
 v̄l in p̄te. Si at heres cōstitut⁹ e⁹ in ali
 q̄ d̄t determinata q̄titate: puta in centū
 v̄l etiā in domo a nō plus. tunc resti
 tutio nō debz fieri heredi. A. qz sept⁹
 heres in certa q̄ntitate v̄l rebz p̄tici
 taribz nō est heres sed pot⁹ legatari⁹
 C. de hered. insti. l. Quod d̄ens. B. sed
 illi v̄l illis q̄bz testator reliq̄t disposi
 tiōez residuoz bonoz. A. v̄l heredi
 bz v̄l executoribz a testatore deputa
 tis s̄m dispositiōez testatis: cui⁹ volū
 tas om̄ino seruāda e⁹. xij. q. ij. v̄l. B.

¶ Vtz quis teneatur restituere rem
 cum fructibus. R̄o s̄m ray. Quilibet
 male fidei possessor tenetur restituere
 rem cum omnibus fructibus p̄ceptis
 a quos ip̄e dñs p̄cepisset si possedisset
 e⁹ de resti. spo. graui⁹. ff. de cōdi. fur.
 in re. ff. de vel. vendi. si nauis. ff. gene
 raliter. Et intellige fruct⁹ qui super
 sunt deductis expensis illis que s̄nt
 grā fructuū querendoy congregando
 rum a cōseruandoy que deducuntur

tam a male fidei q̄ a bone fidei possessore ff. de peti. here. l. si a p̄e. q̄. vltio. Possessor at bone fidei nō tenet de fructibus q̄s p̄cepit. q̄ diu fuit bone fidei possessor si iā sumpti sūt. sed de extātibz tenet e. de rei. ven. l. certū. **A**. hic latius est distinguēdū. Aut q̄s obligatur ad restitutōez rei atene. Aut aliter debite. Si ei rei atene. tūc si ē male fidei possessor q̄ statim d̄ male fidei cū sciuerit rē ad aliū p̄tinere. ex. d̄ p̄ scrip. c. si. tenet oēs fructus restitutōe c. d̄ rei. ven. l. certū. **S**. hic itē distinguitur. **R**. q̄ si talis possessor nō habuit titulū clarū q̄ teneat oēs restituere nō solū p̄ceptos sed etiā q̄ p̄cipi potuerit p̄ dñm rei si rem habuiss̄. ff. de re. iur. l. gñale. **S**. si vō habuit titulū puta donatōis v̄ venditōis v̄ aliū solū tenet de p̄ceptis. l. si fundū. c. de rei. ven. **F**. fallit qñ titulus est habitus p̄ metū qz tūc etiā tenet de p̄cipiēdis. l. sed et p̄t. ff. qz me. cā. vbi glo. addit etiā tres alios casus videlz qñ titulus datur extra interdīta legū. l. quēadmodū c. de agri. a censu. li. xi. **I**. tē qñ hōtur in fraudē creditorū. **I**. tē qñdo omittit res si se sine solemnitate qz si est bone fidei possessor nō facit suos fructus naturales: videlz q̄ nascūt sine industria hōminū: ut poma a filia. a illos tenet restituē n̄ tñ vltra q̄ ex illis sit stat⁹ locupletior. l. vtr. ff. de peti. hē. **F**. ructus vō industriales v̄ pueniētes ex industria hōis nō tenet restituē n̄ extātes sed p̄ lītē c̄el. oēs q̄ si p̄ testatō nē sit cōstitut⁹ male fidei. dicta. l. certū. **P**. utarō tñ qz si habuit iustā cām litigādi qz nō teneat nisi in q̄tū factus sit locupletior a videlz p̄bati in. l. illis ff. de pe. here. vbi exp̄sse d̄ qz cūct⁹ de hereditate nō tenet de rebz p̄ditis p̄ acceptū iudiciū si habuit iustam cām litigādi. **E**t de istis fructibus est plena a magna glo. in. l. ex diuerso in p̄ncipio. ff. de rei. ven. **S**.i aliter debite. dicendū est qz si debet m̄ res q̄ nō fuit mea. puta qz fuit v̄dita v̄ p̄missa p̄ceptū iudiciū v̄ cōtestatōz litis

debet cū re oēs accessiōes v̄ fructus. ac si illo tpe fuis̄ res m̄ tradita. ff. si ter. pe. l. cū. **S**.ed si m̄ debeat res q̄ fuit mea et ad aliū sine cām puenit puta solui rem quā extimabaz me debere cum n̄ deberē: tūc simul cū re dñs oēs accessiōes v̄ fructus a alia q̄ ipsi rei a p̄ncipio q̄ fuit data auenerūt. ff. de adi. in de. l. indebiti. in p̄ncipio. **I**n omibz at scīēdū ē qz bone fidei possessor nūq̄ tenet vltra q̄ sit fact⁹ locupletior dicta. l. vtr. de peti. hē. **B**. **E**t nō qz q̄ solū v̄ rei furat⁹ fuit: n̄ sufficit si restituat rē s̄ tenet eē ad extimatōz vsus. **C**.o. hō. et. **V**.l. **E**t eodē mō tenet q̄s restituē dāna si q̄ dñs rei p̄t eā absentia passus fuit. xi. q. ij. si q̄s de ecclesiis. **D**e q̄ vi de. **V**.l. iura. i. q. vj. q̄ incipit. **V**.l. v̄ fure possint a. q. xj. vj. q̄ incipit. **S**.ed nūq̄ d̄ est v̄ fura a. **V**.l. iura. vj. q. penl. **A**. **A**d p̄dictoz intelligētā scīēdū qz interesse qd̄ alicui debet cōsiderat aliqñ respectu lucri cessantis: aliqñ respectu damni emergētis p̄ncipio casu extimatio nō debet deduci ī iñmitū: s̄ vbi rei p̄ncipal̄ est extimatio interesse n̄ d̄: ex eodē dupli rei p̄ncipalis s̄ vbi est incerta sit extimatio ad arbitriū tom̄ iudicis: adeo qz in immensū nō p̄cedit. l. vna. c. de sen. q̄ p̄ eo qd̄ interest p̄fo. scdō casu videlz respectu damni emergētis si venit interesse v̄ omissiōis cōsiderat solum interesse intrinsecū. ff. de acti. emp. l. si sterilis. **C**.um p̄ venditorē vbi d̄ qz si frumentū vel simile nō sit datum emptori suo tpe nō venit extimatio: qz animalia sūt mortua ex eo qz nō habuit bladum suo tpe. **R**.ā si iud̄ interesse extrinsecū est a re. sed bene venit ut deb̄ maius p̄ciū: quo res valuit a tempe quo debuit dari: qz hoc est interesse intrinsecū qd̄ concernit rem. a venit ex ip̄a re. **E**xtrinsecū vero qd̄ nō ex re venit sed p̄pter rem ut in exemplo p̄posito. **P**.re dicta aut̄ puto vera si damnū occurrit creditori ex simpliā omissione debitoris ut si creditor erat in cursum damnū etiam si debitor nihil sibi p̄o

mississet. qz nō hēbat quō aliūde sibi
 puideret. **S**ec⁹ si cū ommissiōe aduenit
 etiā cōmissio ut qz creditor aliter sibi
 puidisset ut nō morerēt aniatia ei⁹ si
 nō fuisset decept⁹ pmissiōe debitoris
 hoc enī casu intesse venit rōe cōmissio
 nis. & false pmissiōis: a iō debet intēe
 etiā extrinsecū: ut statū patebit pser
 tim in foro sciētie vbi qz tenet pxi
 mo satisfaccere omīe dānū qd ei⁹ dolo
 vlt culpa pxi⁹ incurrit. ut in c. si cul
 pa. c. de iniurijs. p̄pterea h̄ casu sal
 uo meliori iudicio tenet etiā de mor
 te aialū. si xō rōe cōmissiōis debet in
 tesse cputa. intesse etiā intrinsecū. ff.
 de acti. emp. l. Julianus. **I**n p̄ncipio
 vbi d. qz dās tignū viciatū: tenebit
 etiā de ruina dom⁹. **E**t sic illa extima
 tio cōsiderat hoc casu etiā multo vltra
 duplū rei p̄ncipatis: nō tñ in infimū
 tū. licz em̄ veniat ruina dom⁹: nō ve
 miet si forte oportuit ipm̄ p̄ter h̄ per
 multos ānos vlt vsqz in tps vite cdu
 cere domū. **F**acit ff. de ser. corrup. l. in
 hoc iudiciū. l. **R**erad⁹. vbi corrup
 tor serui tenet nō solū de seruo h̄ etiā
 de omībz r̄bz qz seru⁹ tūc fugiēs tuht
 nō de alijs quas postea successiue fu
 rat⁹ fuerit. **P**.

Quid si in ipsa re furtiua fecit qz
 expensas. **R**⁹ fm̄ l. d. l. **I**n foro p̄ncipi
 expensas fecit ad cseruatōem rei: ut
 pascēdo equū siue ad oportunā meli
 oratōem. ut puta curādo aīal mortoz
 sū: vlt nutriēdo porcū a hmōi deducere
 eas pōt. ex q̄ satisfaccat alē integrale
 dānū passio. **I**dem v. l. **A**. **I**n foro at iu
 diciali dicte impēse nō cputat. ut in
 sum. li. ij. ti. v. q. lxxv. vbi h̄ec notā?
Ad pleniorē at materie intelligētā
 vtz qz possit petere sūpt⁹ factos i re
 aliena. **D**icēdum est qz aut fecit noiē
 dñi rei aut noiē p̄prio. v. tāqz in re sua
 p̄cio casu clax est qz p̄t cōputare nā
 vtilē gessit negociū dñi. l. j. et. ij. ff. d.
 neg. ge. a p totū. **I**ntantū qz si dñs
 tollat rē p̄iusqz soluat sūpt⁹ cōmittit
 furtū. ff. de furtis. l. si is qz cōmodasset
 scōo casu qñ fec in re p̄pria clax est qz

p̄viā petitiōis nullo mō p̄t cputat. l.
 si in area. ff. de cōdi. inde. h̄ p̄viā retē
 tōis qñqz sic ut ibi. vñ distinguēduz
 est. quia si male fidei possessio: a p̄ci⁹
 nullo mō p̄t cputare. l. ex argēto. ff.
 de cōse. di. fur. a in **I**nsti. de re. diui. qz
 ex diuerso: nisi respectu fructū. **R**ā
 ut dicit glo. in c. grauis. c. de resti
 spo. fruct⁹ dicit qz sup̄sunt deducti ex
 pensis qz sūt grā fructū querēdorū:
 colligēduz a cseruandoz tā in bone fi
 da possessore qz in male fidei: etiā p̄do
 mibz. ff. de petit. here. si a dño. qz fruct⁹
 a. l. plane. in fi. a. c. de fruct. a litis ex
 pensis. l. j. **R**ā null⁹ casus intuenire
 p̄t qz hoc gen⁹ deductōis impediāt. ff.
 faml. herefi. fund⁹ qz p̄o responso in
 fi. a. ff. so. ma. fruct⁹ **F**ruct⁹ em̄ intel
 ligūt deductis nēcarijs expens. ff. de
 op. seruo. l. fruct⁹ **S**i xō a p̄im⁹ fūto
 ne fidei p̄t solū tollere qd fecit sine le
 sione rei. ff. de rei. v. l. **J**ulian⁹ scribit
 l. si in area. ita tñ qz si dñs vellet dare
 p̄ciū illaz rerū vlt si vellet tollē i dñm qz
 tātū nocēt a sibi nō p̄cessi nō ē p̄mit
 tēd⁹. qz nō est cōcedēduz malicijs. ff. de
 rei. v. l. in fundo. glo. tñ in insti. de re
 rū diui. **F**lrē. dicit qz qz scripsit in pa
 gimis alienis bō fidei cō reddito libro
 dz actō: i factū dñm paginaz. ff. d.
 re. v. in re. **S**z glo. **J**o. eo. c. ex diuiso
 die qz n̄ da. ci actio p. l. si in area. ff. d.
 cōdi. inde. **I**st⁹ scō: p̄t intelligi d̄ b
 titate iuris p̄m̄at d̄ eq̄tate a in foro
 p̄ncipi qz n̄ est eq̄m̄ alique lo cupletari
 cū alit⁹ dāno. ut in c. lo cupletari. de
 re. iu. li. v. j. **E**t si culpa a cā rōabili n̄
 dz qz p̄uari labōe suo. ut i c. si culpa
 eo. t. **E**t si dñs rei n̄ sit potēs vlt si h̄ p̄
 eliga. satisfacciat sibi d̄ re sua. ar. in **I**n
 sti. de re. diui. qz si quis in aliena. **I**tem
 male fidei possessio: n̄ tenet de fructibz
 qz p̄cipi potuerūt ex melioramento qd
 ipē fec in re. ff. de rei. v. l. ceter⁹ **S**z si ip̄
 fuit bon⁹ fidei. qñ habuit rē a qñ edi
 ficauit si dñs rei est potēs p̄t rē retē
 nē donec sibi satisfacciat de sūptibus. **S**i
 dñs est impotēs pōt solum tollē qd
 fec scō: modū p̄dictū dca. l. i. fūdo. **P**

Quid si res rapta reddat deteriora
ta. **R.** **S.** **m.** rap. **R.** liberabit raptor
ut de deposito dictū ē s. depositū. q. viij
A. **B.** dari. **S.** in. l. i. re. ff. s. di. fur. **B.**

Quid si res rapta perit **R.** **S.** **m.** rap.
Quocūq; casu perit raptor tene^r ad
restitutōem: qz fuit in mora restituēdi
a tene^r p̄stare extimatōem ei⁹ fm id
t̄ps in q̄ plus valuit **Q**z si n̄ fuit i mo
ra ut qz obtulit rē d̄no loco a tpe de
bitō. a d̄ns neglexit accāpe nō tene^r
bit de casu. ff. s. di. fur. l. in re. **A.** **I**bi
s. dare. **S.** a nota^r etiā in deā. q. lxxv
in sū. li. ij. ti. v. **B.** **E**t que de raptore
dicta sūt intellige eē de fure quocūq;
A. s. q̄ ad restitutōem. ut in dicta. q.
lxxv. **B.** **E**t vterq; etiā p̄ restitutōem
dāni tene^r petere remissō; de iniuria
faltē p̄ aliquā interpositā p̄sonā sup
presso v̄l exp̄sso nōie furis fm q̄ q̄li
tas negocij pati^r **A.** s. cauēdo sp̄ reue
latōem peccati a scādalu. eē de pe. et
re. officij. **B.**

Quid si plures fuerit raptores **R.**
S. **m.** rap. **S.** i vadāt siml q̄ si sit vn⁹ ex
ciat^r q̄libz tene^r in solidū. **R.** a q̄li
bet iuuat alios. a facit eos fortiores
ad hoc. eē de homi. sicut dignū. **H**oc
dico fm Wil. q̄ vn⁹ sine alio nō fecit
set. **A.** s. q̄libet tene^r p̄ dāno qd̄ intu
lit. **S.** i xō nō iuerūt siml sed q̄libet p̄
se fecit dānū q̄libz tene^r p̄ eo qd̄ intu
lit. **S.** item casū vide. **R.** Restitutio. in.
q. ij. **A.** **E**t in eodē c. de s. dicē. **B.**

Quid si q̄s furat^r fuit rē q̄n plus
valuit a mō restituit q̄n min⁹ valet.
R. **S.** **m.** Al. in. iij. **R.** o satisfecit nisi lu
cū t̄pis in q̄ plus valuit apponat. **A.**
de hoc dictū est s. q. vi. **B.**

Quare restituet q̄ impediuit ali⁹
quē a d̄secutōe alicui⁹ b̄nificij. **R.** **S.** **m.**
T. h. ij. q. lxxij. **A.** **U**t impediuit eum
iuste: ut si intendēs honorē dei v̄tili
tatē ecclesie p̄curer qz detur alicui dig
niori. a tūc in nullo tene^r **A.** **U**t impe
diuit iniuste: utputa si intēdebat ei⁹
no am̄tū p̄pter dānū odium v̄l v̄m
dictā a hmōi a tūc si impediuit ne de
tur digno dico anteq̄ firmatuz sit qz

detur ei tene^r quibē ad aliquā recon
p̄satōem p̄satis cōditōibz p̄sonaz
et negocij. **A.** s. fm arbitrium sapiētis
ut in sum. co. ti. q. lxxv. vbi hec no
tant. **B.** **R.** o tene^r ad equale. qz ille
nō dum fuerat adeptus a poterat m̄
tiphater impediri. **S.** i xō impedit ne
detur postq̄ iam determinatuz est qz
detur: p̄curās indebite reuocari tene^r
ad restitutōem eq̄lis fm Con. **P.** **A.**
C. **C.** **o.** etiā **V.** l. ut in suam facultatē **E**t
idē iudicium de eo q̄ impedit aliq̄;
a cōsecutōe cuiuscūq; muneris qd̄ bo
neste rēp̄et dicta. q. lxxv. **B.**

Quare satisficit p̄ h̄is q̄ restitui n̄
p̄nt ut mutilatio mēbu stupr. a siliā
R. **S.** **m.** **V.** l. In h̄is i q̄bz dānū neq; i
se neq; in equalē restitui p̄t satisficit
p̄ reconp̄satōem: faciēdā arbitrio boni
viri **I**de t̄ho. ij. q. lxxij. a i. iij. d. xv
A. **C.** **o.** **P.** **e.** ut in sū. co. ti. q. lxxij. **B.**

Quare restituet q̄ semia alic⁹ agri
effodit: v̄l dānificauit aliu eo qz suo
tpe n̄ soluit **R.** **S.** **m.** **V.** l. **P.** **r.** **e.** dā n̄ tene
tur ad restitutōem tōtē dānū: qz dubiū
est q̄le fruct⁹ agri p̄focissēt l̄ an merz
cator: dānū v̄l lucrū in mercatōe ha
buis⁹ s. restituet tātū q̄tū fruct⁹ agri
in illo dubio v̄di potuissēt: v̄l q̄tum
mercatō: in illo dubio lucrū suū v̄di
diss⁹ **C.** **o.** **T.** h. ij. q. lxxij. **A.** **I**de in sū.
co. ti. q. lxxij. **B.**

Ut q̄s tene^r restitue^r q̄cqd̄ illicitate
acq̄siuit. **R.** **S.** **m.** **T.** h. ij. q. lxxij. **C.** **i.** **r.** **e.**
illicitā acq̄sitōem: a datōem: distinguē
dū est **A.** **l.** **i.** **q̄n** em̄ ip̄a datio est illicita
a s̄ legē sicut p̄ in eo q̄ simoniace ali
qd̄ dedit a tal̄ merz amittē qd̄ dedit
v̄n nō d̄; ei restitutō fieri **E**t qz eē ille
p̄tra legē accepit n̄ d̄; sibi retinē: s̄ d̄;
in pios vsus cūtere. **A.** **I**mmo d̄; dari
illi ecclē in cui⁹ iniuriā accepta ē. eē s̄
simo. de s. **B.** **A.** **l.** **i.** **q̄s** illicitate dat
qz p̄t rē illicitā dat lic; ip̄a datō n̄ sit
illicita. sic cū q̄s dat mētriā p̄pter for
nicatōem: **V.** n̄ a mulier p̄t sibi retinere
qd̄ ei datū ēa si supflue aliqd̄ p̄ fauz
dem v̄l dolū extorsisset tenetur eidem
restituere. **D.** **e.** **h.** **a.** **c.** **m.** **a.** **h.** **a.** **b.** **e.** **f.** **a.**

Elemosina . j . ff . **A** Et ibi melius in additōe . Sed de hac materia lati⁹ dicitur cendū est: videlicet q̄ aut illicita acq̄ fito fit cū iniuria prima s̄ ei⁹ volūtate . aut cū ei⁹ volūtate p̄rio casu q̄s indistincte tenet restituere dānificas . to . ut eē s̄ iniur . c . fi . **A** d h̄ em̄ p̄tinet q̄cqd fuerit acq̄sitū p̄ furtū v̄ rapinā v̄ p̄ violentiā seu p̄ fraudē a hmōi . **E**t fm̄ **J**mo . in . c . q̄ pleriq̄ . ex . de is . mu . eccle . hoc casu tenet q̄s ad restitū tōe; siue sit debitū iure naturali a ciuili siue iure naturali tm̄ q̄le est qd̄ de hoc seruos: a iō inde nō faciat elemosinā sed restituat . Si at̄ sit debitū iure ciuili tm̄ ut si legatū; de q̄ potui detrahere falciā . v̄ potui diminuē fm̄ legē illā: integū solui cedēs hereditatē sufficere ad omnia: nō tenet legatariū in restituere . **E**t subdit . **Q**uidam tm̄ dicūt detrahiū . **I**sta sed a euera saltē in foro iudiciali eē p̄niali cū lata fuerit s̄mā . q̄ h̄ casu error facti causat repetitōe; licet nō error iuris . **C** . ad . l . falsi . error . **S**ed notādū est dictū . **I**n no . p̄ foro p̄niali si s̄mā non fuerit in detrahiū lata iudiciali . **I**te dicit q̄ cōdēnatus ad aliqd̄ iniuste n̄ tenet sp̄o te dāe licet s̄mā parere deat . **S**ed casu distinguendū est q̄ aut illicita acq̄sio est respectu cāe aut respectu p̄sone . **S**i respectu cāe: puta q̄ ex cā turpi: dicitū q̄ aut turpitudō eē ex p̄te accipiētis tm̄ aut ex p̄te vtriusq̄ . **S**i ex p̄te accipiētis tm̄: puta si recipit aliqd̄ ut delictū nō faciat . v̄ ut id faciat ad qd̄ tenet: puta ut rō inuentā restituat . **E**t clax̄ est q̄ h̄ casu tenet redāpiēs restitūe danti . l . j . a . ij . ff . de vdi . ob tur . cām . **S**i turpitudō est ex parte vtriusq̄: puta si daf ad corūpendū; iudicē non tenet restituē danti . q̄ in pari cā turpitudis potior est cōditio possidētis . ff . de cō di . ob tur . cām . l . si ob turpē . **S** . p̄ . v̄ . a . c . e . l . ij . **S**ed h̄ casu ana q̄nā cui restitūe tenet eē magis dubiū . **E**t p̄rio videt q̄ sp̄ tenet restitūe . ff . de offi . p̄ si . l . i . **I**llatas . i . p̄nāpio . vbi dicit . **I**te ne q̄s iniquū dānū

aut lucū sentiat: p̄ses p̄inde p̄uideat . **A** d idē . ff . de calū . l . in herede . vbi dicit q̄ uenit illicita lucra ab oibz ex: torquē . **E**t in foro iudiciali a ciuili dicitur dari fisco . **C** . d . mō multatay . l . multa rū . **S**ed in foro canonico v̄ p̄niali dicitur erogari paupibz . **l** . iij . q . v . nō sane . ad finē . a eē de v̄ su . cū tu eē si ex meretricio accipias . **N**ec obstat qd̄ dicitur **P**eu . x . vj . ut nō offerat merces p̄stibuti in domo dei . q̄ illud intelligit q̄ ad oblatōe; altaris v̄ sacrificij publicā: non q̄ ad puatā elemosinā . ut dicit **T**ho . ij . q . xxxij . ar . vij . **A**cq̄sitū tm̄ p̄ simonia dicitur restitui illi ecclē in cui⁹ iniuriā; acceptū eē . eē de simo . c . de h̄ . **C** . o . si . p̄ di . cta facit qd̄ dicit in . l . iij . q . j . ff . de cō di . ob tur . cām . vbi dicit q̄ metrix; lz turpis faciat q̄ sit metrix: n̄ tm̄ turpis accipit qd̄ ei daf eē ex metricio . **T**ho . in . d . cō . c . vij . distinguit q̄ q̄n̄ lex phibz datōe; a acceptōe; tūc dicit oio acceptū ex turpi cā restitui . ut; in simonia . a in eo qd̄ daf iudici ad corūpendū: a in ludo phibito: a i multē sibi; . **S**i dō lex n̄ phibz datō; licet phibeat cām dādit tūc nō cogit q̄s ad restitūe; . ut; i ludo metrix . de q̄ dictū est . **D**icit em̄ q̄ p̄t retineri: a d̄ eo elemosina fieri . **S**i eē q̄tiens aliqd̄ phibet: a om̄e i d̄ intelligit phibitū qd̄ seq̄t ex eo v̄ ob id . **C** . de legi . l . nō dubitay . **E**t iō cū lex phibz aliqd̄ ergo a solutōe; v̄ receptōe; ex illa v̄ ob illā: a tantomagis q̄nto ista solutio v̄ receptio nō solū est qd̄ seq̄ns p̄mo a cā p̄ncipalis rō phibitā inducēs . q̄ sine ea turpitudō v̄ v̄silit nō fieret . **I**ō p̄ncipalis cā phibitōis stat in illa datōne v̄ receptōe; ex quibus causat res turpis . **E**t idē cum lex aliqd̄ simpliciter phibet videtur phibere et dationem et receptōem ex illa v̄ ob illam . **S**ecus si nō simpliciter phibet licet illud notet infamias: sicut meretriciam a filia . **E**t hoc sentit glo . ray . in . ti . de rapto . **S**ed quid de forar̄is . super verbo tenent restituere vbi dicit . **Q**uid de omnibus illis qui turpiter acquirūt

aliqd: nūquid pnt sibi illud in aliq casu retinere. Et sedit. **Ubi trās-** latū est dñium in accipiēte a nō cōpe tit repetitō illi cui fuit res illa: distin gui p̄t. qz in illis q̄ sūt p̄hibita quia mala. quedā sūt que nō puniūt a iure ciuili: in forma iudicij nisi pena in fame ut histrionat⁹ a exercitiū eoz q̄ pugnat in arena v̄l duello v̄l ope meretriciū soluta. Et in talibz turpi ter acq̄sita res retineri p̄t ad vsū acquirētis. Quedā sunt que puniūt a iure p̄ corpalem penā v̄l p̄ extorsioez turpiū lucoz. a talt̄ acq̄sita retine ri nō dnt ad vsūm acquirētis nisi ei cōcedat a penitentiario suo tanq̄ aliq pauperū sed dnt in pios vsus erogari nisi forte restituta sint iaz illis a qb⁹ sūt habita. v̄l nisi q̄ habz restitueve lit eis a quibz habuit: ad qd non tñ tenet. Et restitutio hmōi in foro pe nitentiāli iudicāda est p̄ pte satisfac tōnis. Et iō ibi late patz officiū p̄mā ri. a ibi forte p̄t dispensare sicut a in limitādo tpe p̄mā mēsurā ieiunioz. In illis at̄ q̄ sunt mala qz p̄hibita si cut sūt tornea mta: negotiatio clerici lucrū aduocatōis v̄l medicine in casu b⁹ nō cessis. emere bladū l̄ vinū ut postea cari⁹ vendat. facere sarta flori bus ad v̄dendū qz vsus est frēqnt⁹ ad lasciuia filia. a hjs causis acq̄ sita retineri nō p̄nt. Et sedit. Licz at̄ hęc distinctio videt̄ p̄babilis. qz tñ pene restringēde sunt a q̄ nimis emū git eliat sanguinē: veri⁹ credo qz licet in p̄dictis casibz bonū sit a salubre qz penitēs iudicat in foro p̄māli ad ero gandū in pios vsus talt̄ acq̄sita non est tñ spellēd⁹ nisi velit nec iudicād⁹ nō esse in statu saluandorū si nō velit hmōi p̄mā am acq̄pe. nisi in casibus a iure exp̄sis. ut in simonia. de q̄ exp̄s sum est qz pecunia simoniaca est res tituēda ecclē in cui⁹ ignominia est ac cepta licet a hoc poss̄ intelligi qn̄ res cepta est de bonis eiusdez ecclē v̄l qn̄ de hoc agi⁹ in foro cāp. Silt̄ qn̄ q̄s ali qd recipit ut faciat dñū v̄l iniuriaz

v̄l calūniā aliq. qz tñ nō ille q̄ debet repetit̄ s̄ ille ōtra que datū est. ff. de calū. l. gñale. q̄ illud. Qd tñ intelli git qn̄ agi⁹ in forma iudicij. quā seue ritatē nō oportet ob suari in foro pe nitentiāli. Glo. tñ eadē in ti. de rapto. qz xij. circa pedagia sup̄ v̄bo. tenet em̄ in si. ait. qz tuti⁹ est dicere qz pecunia ex pacto simoniaco accepta retineri nō possit etiā in foro p̄māli. licz sec⁹ sit si absqz pacto fuerit accepta. ar. a d̄rio sensu. ex de sumo. mādato. **Uec ille.** Ex hac glo. a ex sup̄dictis p̄t colligi qz acq̄siti ex turpi cā q̄s iudicial̄ te net restitue ri illa cā nō fuit simpl̄ p̄ hibita: s̄ soluz a lege in fama nōta. In foro at̄ p̄māli qn̄ restitudo nō est faciēda ēte p̄sonē: d̄ ofilio ē qz oīa illi cāte acq̄sita erogētur in pios vsus. de nēcitate at̄ nō est n̄ iudicial̄ d̄denatō facta fuit v̄l n̄ in q̄tū d̄fessorū videt̄. **Rā** in foro p̄māli q̄s restitue p̄rio n̄ tenet n̄ in q̄tū ip̄m d̄amificauerit seu d̄denat⁹ fuerit ut sepe p̄conūsi est. Et nōt glo. xij. q. ij. stat̄ m̄tal. Deo at̄ sa tiffacē d̄z p̄ turpi cā s̄m arbitriū d̄fessoris. xxvj. q. vij. turpia. Et qz **Sap̄ xi. d̄z.** P̄ q̄ peccat q̄s: p̄ hec a torq̄ in nuēs qz q̄s d̄z puniri in illo in q̄ deliz q̄t iō ai in receptōe ob turpē cām fue rit de⁹ offensus cui⁹ occasiōe deuētū ē ad p̄ctm̄: oueniēs est qz factōs in q̄ tum s̄m deū p̄t facere iniūgat penitē ti qz om̄e acceptuz ex turpi cā eroget in pios vsus ut sic satisfaciat deo in q̄ offendit nisi penitēs d̄stitutus fuerit in magna nēcitate. Et penitēs debet se preparare ad restituēdū a faciēdū qz qd d̄fessorū s̄m deū visum fuerit. qz ad hoc obligat. extra de pe. a re. om̄is. Item etiā in foro penitentiāli q̄s te net restituere qn̄ ius s̄ specialiter ex punit. ut in vsura vel simonia a s̄fibus ut in ludis aleaz taxilloz. a s̄fibus um p̄hibitoz. ut supra. Ludus aleaz. q. ij. vsqz ad finē. Itē s̄: **Imo** in c. qz plei. q. ex. de immu. ecclē. in glo. sua versu. p̄p̄chuita at̄. **Ip̄ochuita** q̄ s̄b forma boni xp̄iam ai nō sit acq̄p̄

elemofinas: teneat ad restitutōez. Et
 ſubiungit q̄ forte nō teneat reſtituere
 illi q̄ debet. q̄ ſecus eſt mercedē ſuā
 Puto q̄ hoc ſit notabile dictū. a q̄ li
 cet non fiat reſtitutio illi q̄ debet: tñ ſi
 datū eſt ꝑ acceptū aliq̄ ſp̄ali cāa ex
 ꝑſſa puta in calicē vñ altare vñ in ſb
 uentionē alicuiꝝ hoſpitalis: vñ q̄dā
 q̄ aliud: in illā cām debz fieri reſtitu
 tio. q̄ mil tā equū eſt q̄ q̄ res trāſſe
 raꝝ ſc̄m volūtate dñi ipſarū. in Juſti
de acq̄. re. do. ꝑ. traditōez. Et ſic ca
 ueāt ſibi oēs clerici layci. religioſi. here
 mite a q̄cuq̄ alijs: q̄ oñdūt bonā vitā
 ut recipiāt elemofinas. Sed q̄d ſi ꝑ cā
 honeſta a inhoneſta dat res indiuiſi
 bilis puta ſeruitꝝ vñ vñ alia: vñ bos
 equꝝ a filia. an in toto res debeat ad
 iudicari cāe honeſte an inhoneſte cū
 indiuiſibilitꝝ natura potētioris ſolet
 ad ſe attrahere minꝝ potēs. ff. de ſta
 hone. l. q̄rit. P̄. q̄. tangit glo. i. l.
in. ff. de odi. ob turpē cām. nec determi
nat. Et licet multa poſſent allegari
 hinc inde: tñ ꝑpter breuitatē ſaluo me
 liori iudicō dico q̄ res data ꝑ pte ad
 iudicabiꝝ cāe honeſte a ꝑ pte cāe in
 honeſte. q̄ licet in ſe ſit indiuiſibilis
 tñ eſt diuiſibilis ꝑ reducōem ad exte
 matōez pecunie. ar. ff. ſim regū. l. j. ꝑ
 j. et. l. ſe. vbi ꝑmit casus in ponēdis
 ſimibz. ut ſi nō poſſit bñ ꝑmi tolliꝝ de
 terra vñ ꝑ a dñi alteri data extimatōe
 illi a q̄ terra tollit. Et ſic in caſu ꝑpo
 ſito poterit res data retineri ſi adim
 pleta eſt cā honeſta ꝑꝑ quā data ē a
 ꝑs ꝑciꝝ cernētis inhoneſtā cām ero
 gabit ꝑm ea q̄ ſupꝑ tacta ſūt. Quid
 at illiata acq̄ſitio eſt reſpectu ꝑſone
 ſi cōſigit vñ q̄ aliq̄d accipiꝝ ab eo q̄ nō
 ꝑt dare vñ q̄ aliq̄d dat ei q̄ nō ꝑt re
 dꝑe. ꝑm cōſigit nō ſolu cū aliq̄d accipiꝝ
 a nō vero dño: ſi eē a rei dño cui dnega
 ta ē admīſtratio ſeu alienatō bonoz
 ſuoz. de q̄bz dictū ē ſ. Donatio. j. ꝑ. j.
et ibidez. ꝑ. j. ꝑ. m. an clerici poſſint
tōre. Itē regularit nullꝝ ꝑt donare
 vñ ꝑ donatōez: reape vltra q̄rigētōs
 ſolidos nō ꝑcedat ēta iſnuatō. Fallit

in aliq̄bz caſibz de q̄bz dictū ē ſ. Eccā
j. ꝑ. in. cū additōe. Et ſolidꝝ in legibz
 capit ꝑ auro ut in Juſti. de pena re
me. l. i. ꝑ. fi. et ibi glo. Itē regularit nō
 valet donatio intꝝ cōiuges: a intꝝ ꝑiez
 a filiū q̄ eſt in eiꝝ ptate. ut ſ. Donatō
j. ꝑ. v. cū ſeq̄ntibz. Itē regularit ſitius
 familie nō ꝑt donare vñ admīſtraē nō
 ſunt res caſtrōſis peculij: vñ q̄ſi. de q̄ ſ
Elemofina. ij. ꝑ. in. a. ſ. Peculij. Itē
 nullꝝ ꝑt aliq̄d dare in fraude credito
 rū ſuoz. alio recipiens ab eo tenetur
 ad reſtitutōez: cū diſtinctōe. q̄ aut red
 pit titulo lucratiuo a oneroſo. Si luꝝ
 tiuo a creditoꝝs fraudat teneꝝ oio ad
 reſtitutōez. ff. q̄ in frau. ce. l. q̄ at. ꝑ. fi
 miliꝝ mō. Et videt intelligēdū ſ q̄n
 fraus intꝝuebat tꝑe donatōis. Secꝝ
 ſi poſtea q̄ factū legitie reſtꝑtari non
 dꝝ. licz caſus poſtea eueniat a q̄ nō ꝑ
 tuit inchoari. eꝝ de re. iu. factū legitie
 li. vj. Riſi forte q̄s accēpiſſit acq̄ſituz
ex delicto. puta ex vſura. Tūc em q̄n
 cūq̄ vſurariꝝ efficiat nō ſoluēdo talis
 obligat ad reſtitutōez. licz a ꝑnꝝ non
 recepit i fraude creditoꝝ. q̄ nō eſt eqꝝ
 ut ex dolo alicꝝ alio modo ſentiat cū
 dāno tēj. l. ſi. in ꝑn. ff. de eo. ꝑ. que fa
 ctū erit. a q̄ lo cupletari q̄s non debz
 cū iactura aliena. eꝝ de re. iu. lo cuple
 tari. h. vj. Et ita videt eē de mēte dñi
An. de bu. in. c. Cū tu. ad ſi. eꝝ. de vſu
ris. Et ꝑ dca faciunt q̄ cū iudicō cōiter
 viuāt ex vſuris nec ſunt potēs reſti
 tuē accipiētes ꝑ donatōez: vñ alio titu
 lo lucratiuo aliq̄d ab eis: teneant ad
 accepti reſtitutōez: faciēdā illꝝ a q̄bz iu
 deꝝ accepit vſuras. eē ſi aliq̄d acceptū
 ab eis ſit ꝑ pena. ut ſ. iudeꝝ. j. ꝑ. vj. a
 vij. Si dō titulo oneroſo q̄ ſp̄iā aliq̄d
 accepit ab eo q̄ nō ē ſoluēdo. puta q̄
 emit vñ hūit ꝑꝑ opas ſuas vñ ꝑ mu
 tatōez vñ aliā oneroſā cām: nō teneꝝ
 ad reſtitutōez: ſi ſciuerit illud fieri in
 fraude creditoꝝ. ff. q̄ in frau. ce. l. ait
 ꝑtoꝝ. ꝑ. q̄ ait ꝑtoꝝ. Et dꝝ ſare ſi credi
 toꝝ ſūt ſibi ꝑtoſtati q̄ ſit in fraude
 eoz. dicta. l. ait ꝑtoꝝ. ꝑ. fi. q̄s ꝑtoꝝ
 Item q̄n alienauit ſimul omnia bona
 J . iij .

fua. Ex illa em̄ vniuersali alienatione
 fraus p̄sumit. ff. eo. l. oēs. §. latius.
Item etia; qñ euidenter apparet. ut qz
 scit aliquē impotētē restituē. a aliq̄o
 vendere. v̄l emē ad ludū. luxuriā. gu
 lositate. v̄l aliter inuitit. cōsumēdum
 a sic in fraude creditoꝝ. cū efficiat mi
 n̄ potēs ad solūēdū. **I**tem illi creditoꝝ
 res tm̄ p̄nt p̄dicta rauocāē in quoz
 fraude facta sūt. **R**ō aut̄ alij creditoꝝ
 res q̄ postea facti sunt nisi ex pecunia
 ipsoꝝ esset p̄onibz satisfactū dicta. l.
 ait p̄tor. §. ita demū. **E**x h̄is colligi
 tur qz cū iudei cōiter p̄t̄ v̄furas n̄ sunt
 solūēdo accipiēs aliqd̄ ab eis cōtitu
 lo oneroso. puta locutōe. venditōe.
 v̄l fili exq̄ manifeste sūt impotētio
 res ad satisfaciēdū tenent restituē ill
 a quibz accepte sūt v̄fue. sicut cōtingit
 in vendēte eis gallinas v̄l alia ad gu
 lositate p̄tinētia v̄l pulcra vestimēta
 a alia s̄ilia ad p̄positatē. v̄l q̄ ad ta
 lia locāt sibi opas v̄l ad radendū v̄l
 ad potēdū. **E**t ḡnalt̄ quocūq; modo
 ab eis aliqd̄ accipiat̄ ex quo manife
 ste sūt impotētiores ad restituendū
 licet etiā titulo oneroso s̄ sit in frau
 dem creditoꝝ. a p̄ oseqns accipiēs te
 nent ad restituēdum. ut p̄t̄ ex p̄dictis
 colligi. **I**tem aduertēdū qz ex p̄dictis
 accipiētibz a nō valentibz alienatō ali
 q̄ tenent ad restituēdū. stati. **A**liqui
 p̄ restituēdū in integz. **S**tati tenent
 q̄ rem accēperūt cū alienatō ipō iudē
 nō valuit. ut si marit̄ alienet fundū
 dotalem. v̄l in q̄buscūq; casibz ius p̄
 hibz alienatō. de q̄bz aliqd̄ p̄ime
 tactū est maxime si q̄s accipit a mi
 nore. xxv. **A**n̄is dono rem immobilē
 v̄l etiā p̄ venditōe sine iuris solēni
 tate puta sine tutoris l̄ curatoris au
 toritate v̄l sine iudic̄ decreto. v̄l autori
 tate. **N**ā tenent stati ad restituēdū. s̄
Immo. in c. qz pleriq; de imu. ce. v̄. si
 at̄ ex donatōe. **I**tem p̄t̄ did̄ in emptōe
 rei eccl̄astice qñ nō interuenit debita
 solēnitas. tūc em̄ tract̄ nō valet. de
 q̄ s̄. **A**lienatio. **E**t oēs isti tenent ad
 restituēdū rei cū fructibz om̄ibz. **D**e q̄

§. §. iij. cū additōe. qz q̄ cōt̄ iudā mer
 cat̄ bonā fide nō p̄sumit h̄ie. c̄ §. 8 re
 iu. q̄ cōtra. li. vj. **N**isi sit forte p̄sona q̄
 excusetur iuris ignorātia. ut minor.
 mulier. rusticus. miles. ff. de p̄ba. l.
 cū in debito. §. si at̄ is q̄. **P**er restitu
 tōem in integz tenent̄ aliq̄ qñ tract̄
 est solēnit̄ celebrat̄. s̄ ex p̄uilegio
 eccl̄ie v̄l minoris res p̄t̄ ab eis tolli p̄
 in integz restituēdū. qz allegat̄ se in
 aliq̄ lefos. **E**t hoc casu q̄ rem taliter
 habuerūt nō tenent restituē nisi ob
 tēta restituē in integz ab eccl̄ia v̄l
 minore fm̄. **I**mmo. in dicto c. qz pleri
 qz. v̄. sed qd̄ dices in eo. vbi dicit nō
 teneri eos ad restituēdū nisi in cōt̄
 do v̄l fuerint malicia. v̄l facta resti
 tutōe ut dictū est. **A**ddē. **V**el nisi int̄
 uenerit nō pua deceptio etiā sine ma
 lida. ut §. **E**mp̄tio. §. ij. **S**cđō rōe p̄so
 ne succedit obligatio ad restituēdum
 qñ ei aliqd̄ dat̄ cui dari p̄hibet̄. **E**t de
 hoc aliq̄ casus supra notati sūt. sicut
 de donatōe int̄ coniuges a int̄ p̄rem a fi
 liū sub eius p̄tate cōstitutū. **N**ūc alij
 p̄nēdi sūt videlz rōne etatis a officij.
Rōne etatis puta si soluat̄ debitū pu
 p̄illo sine tutoris autoritate a iudic̄
 decreto. **T**ūc em̄ res nō efficiat̄ pupilli
 nec liberat̄ debitor. a tenent rem illaz
 itoz solūere si pupillus rem solutam
 male cōsumpserit v̄l furto amiserit. **N**ā
 si pupillus rem illā h̄z v̄l ex illa sit fa
 ct̄ locupletior a petit̄ adhuc debitū
 p̄ exceptōz doli mali. s̄ moueri pote
 rit. i. **I**nsti. p̄ q̄s p̄so. no. acq̄. §. penl̄.
Item p̄pter eandē rōem putarē in furi
 oso. **R**ōne officij iura p̄hibet̄ aliq̄bz da
 ri ut rectoibz a iudic̄ibz de q̄ s̄. **J**udex
 j. §. iij. cū additōibz. **I**n sup̄ q̄ aliqd̄
 dat̄ iudic̄ v̄l adūfario. puta p̄curato
 ri v̄l aduocato adūse p̄tis admittit̄
 eam. **C**. de pena. iudic̄. q̄ ma. iudi. l. j.
Sz s̄ est intelligēdū n̄ euidenter cōstite
 rit quēpiā aliqd̄ debisse ne iniusticiā
 patia v̄l ut iusticiā cōsequat̄. **T**ūc ei ec
 datū p̄t̄ repetere a nullā penā iurrit
 xiiij. q. v. c. cū sane. a ibi glo. **M**inor
 ribz tm̄ officialibz q̄ sūt i auxiliū rōoz

a iudiciū pnt dō dari. a ipsi cē pnt p iusto bñfido prestito aliqd extorqre dicto e. nō sane. ad fi. **Q**d glo. dic v rū nisi sit eis certū salariū cōstitutū. qz tūc si aliqd vltra petierint crimine cō cussionis tenēf a ad penā qd dupli. **I**te epō vl alteri p̄lato visitati seu co rū familiaribz ml p̄t dari p̄ter p̄ciā tionē. ut **V**isitatio. j. et. ij. **S**it nec faracenis seu infidelibz vl hereticis di spediū xpianor. ut **F**aracen. q. j. et in p̄cessu annali curie. **D**

Quid de ill q ponūt se in manū cre ditorū s nō intēdūt restitue p̄mo spez rant qz p̄ nibilo vl de modico q̄etabū tur als non ponerēt se. **R**ñ. fm̄ frēm egidiū in q̄libz. **T**ales q̄dē a p̄tō raz pine si sūt absoluti. qz p̄ctm̄ p̄ p̄māz a cōfessioem dimittit. **S**ed vtz sint ab soluti a debito restituedi distingue. qz si creditor p̄p̄riavolūtate dimisit n̄ tenet ampli⁹ restitue. **S**ec⁹ si decept⁹ vl coact⁹ l qz putavit se nūq̄ aliqd posse h̄re. **D**e hac cē q̄stioe h̄z s. **Q**ij. **A**. **A**d p̄dicta faciūt q̄ h̄nt in sū. l. ij. ti. v. q. xxv. a. q. lxxxvij. **E**t qd̄ notat dñs **P**e. de anchorano. in c. q̄q̄. de vfu. l. vj. **D**. **A**n q̄ male recipiūt a p̄sonis ecc̄iasticis teneat ad restitutiōz. a cui vide s. **C**leric⁹. iij. q. fi. **A**. **E**t ibi in additiōe. **V**tz restitutiō sit ps̄ satis factōnis. vide **S**atisfactio. q. ix. **A**d materā etiā restitutiōis facit **V**fu. ra. vj. p̄ totū.

Restitutiō. ij. s. qñ debitor n̄ est soluedo. **V**bi sciēdū fm̄ **R**ap. qz si simplr nō p̄t solue doleat et p̄ponat restitue q̄tō poterit. xiiij. q. vj. si res. **C**. de cessio. to. l. j.

Quid si is q̄ tene⁹ restitue p̄ibus nō p̄t absqz magno detrīnto sue fa milie. **R**ñ. fm̄ **R**ap. **C**ōsulēdū ē qz pez tat dilatiōz. a assignet eis certā p̄tem de redditibz suis. qz si denegēt dilatio nē avelint qz cedat bonis. tene⁹ absqz dilatiōe cē si op̄teret ipz medicare. **V**n̄ nō dico habito r̄spectu ne egeat. **R**ñ d̄tra s̄ nota. cē de v̄furl. cū tu. **T**n̄ ut vl. addit sine culpa p̄t acipe vite

nēcia. s. extrema. **I**n hac. q. **C**o. tlo. ij. q. lxxij. dices sic. **S**i nō p̄t stati sol vere ab instati restitutiōe liberat⁹ ē p̄t impotentiā sic a tōliter a restituti one absoluit si om̄ino ē impotēs. **D**z tñ remissioez vl dilatiōz petere ab eo au d̄z p̄ se vl p̄ interpositā p̄sonā. **I**de esset si quis obligaret etiā v̄m. **E**t de hoc satis dictū est s. **R**estitutio. j. in principio. **D**

Quid aī debitori petēti dilatiōez ali⁹ creditor vult dare. ali⁹ nō. s̄ vult qz cedat bonis s̄. fm̄ **R**ap. **S**tādū est maiori p̄ti. **E**t intellige maiore p̄tez vbi ē mai⁹ a forti⁹ d̄bitū. vñ si v̄m cre ditori plusqz reliqs oib⁹ debeat. **S**tan dū est volūtati illi⁹ de dāda dilatiōe vl petēda cessioe. **S**i v̄o par sit debitiū stādū est maiori num̄co creditorū. **S**i oīa sint paria. eligēda est demētior finā. s. qz dilatio de. **C**. de cessio. to. l. fi. **A**. **E**t ibi addi⁹. **N**ulla differētia int̄ p̄p̄thecarios a aliis creditores q̄tuz ad h̄ac electōez obfua dā. **E**t ibi s̄ de dilatiōe qñqz emali. a hoc obtinet in foro iudiciali. **Q**uo x̄o ad p̄m̄ale dictū est s. **R**estitutio. j. in principio in additione. **D**

Quid si q̄s tene⁹ p̄libz a non p̄t sa tisface om̄ibz. fm̄ que ordm̄e institu et. **R**ñ. **P**riō quidē si tene⁹ ex furto vl rapina a res furtiva extat. istā restituet. qz nūq̄ fuit sua. **A**. **I**de ē q̄st̄ qz habeat rē alienaz. qz semp dño ipsi⁹ restitueda est. ff. a. **C**. de rei. ven. p̄ totū. **I**de etiā si habeat rē que sunt alte ri⁹. et ab eo sine iusta cā abdicata ē. puta p̄ metu vl alr. qz s̄nt r̄ti restitu enda ē. ff. qz me. cau. l. metu. qz cū at **D**. **S**ecundo restituet omnibus credis toribus habentibus pignera. l̄ p̄p̄o thecas priusqz habentibz actiones p̄sonales. **C**. qui p̄. i. pig. ha. l. eos. **T**er cō restituet alijs quibz debz quo cūqz modo. **A**. **E**t hoc fm̄ ordm̄e. **D**e quo in duobus. q. s. **D**

Sed quo ordm̄e restituetur h̄ntibz pignera vl p̄p̄o thecas. **R**ñ. **S**ive habe ant pignus speciale. siue om̄ia bona

obligata: ut in instrumentis solet dici: debz eis restitui s̄ ordine q̄ prior est tēper: potior est in iure. **C. q̄ po. in pig. l. si decreto. a. l. si fundū a. l. diuisis.** Exap̄t q̄dam p̄sone p̄uilegiatē. **Nā** mulier in dote prior est oibus h̄ntibz tacitā p̄p̄thecā etiā si habeat prius p̄terq̄ filijs p̄oris m̄ionij agētibz de dote cōtra nouercas. **C. q̄ po. in pig. l. affiduis.** Itē p̄ferē creditoribz de q̄z pecunia ipse res empta v̄l refectē sūt. **Nō** at̄ p̄ferē mutuātibz ad militiā: a fisco. **C. q̄ po. in pig. in Auten. q̄ iure.** **A.** Et ibi p̄ q̄ mutuare ad militiā est q̄n ex pecunia mutuata militia empta est: a hoc in scriptis p̄bato q̄ ad h̄ac materiā. Itē ibi de fisco militi. sed de eo s̄ in l. quis. **C. de p̄uile. fil. B.** Nam tales creditores oibus alijs p̄ferunt. **A.** Nō at̄ p̄ferunt h̄ntibz priorē p̄p̄thecā etiā tacitā dicta l. quis. **B.** Itē q̄ exp̄dit in funerando testatorē p̄ferē auilibz h̄nti tacitā p̄p̄thecā ff. de reli. l. penl. a. l. ac si quis. **C. j. forte** at̄ nō est idē in h̄ntibz ex p̄sā ut **Azo** dicit. **A.** Hoc dicit cū verbo forte. ut p̄ i glo. l. penl. ff. de reli. Et h̄i dicit forte. q̄ videt̄ ap̄te otariari. dicta l. penl. q̄ indistincte loq̄ndo dicit. Impensa funeris s̄p̄ ex hereditate deducet̄. q̄ etiā om̄e creditū sollet p̄cedere cū bona soluēdo nō sint. **B.** Et de materia pignoris vi. s̄. **Pign.** Quo ordine restituēt q̄s debet̄ ex alijs causis. **A.** ex actōibz p̄sonalibz. q̄ de realibz dictū est s̄. **Primo** ff. de s̄. s̄. fm̄ d̄il. **Si** debet̄ ex cā p̄uilegiata ut in deposito. illud p̄o restituēdū est ff. de p̄sā. l. si t̄iem. **Si** v̄o ex alijs causis tūc siue ex effectū siue ex malefido v̄l q̄si equale debet̄. ita t̄n q̄ si aliq̄s ampli⁹ vigilauit in petēdo illi p̄io restituēdū est. **A.** Et v̄o soluet̄ p̄ rata. ut ff. q̄ in frau. cre. l. Pupill. **A.** Et ibi p̄ q̄ si debitor p̄ se nō exactus in iudicō v̄l eē gratificauerit alicui creditor̄ illud q̄s datū est reuocā a diuidat̄ int̄ creditores p̄ rata a nōf in sū. cō. co. tit. q̄. **re. B.** a in hoc v̄l s̄o

casu iue q̄dē poli. a si nō iure fori ex causare: ut credit debitor: si pietate motus gratificaret p̄simū indigenti. **A.** Itē in dicta. q̄. **re.** Et ad hui⁹ materie declaratōz distiguēdū est. v̄trū debitor sit obligat⁹ p̄ncipalē actōe reali a de hoc dictū est s̄. Restitutio. i. **C. j. i.** additōe. **An** v̄o sit obligat⁹ p̄ncipaliter actōe p̄sonali. a tūc aut est solū uendo. aut nō. **Primo** casu debz put tenet̄ om̄ibz creditoribz solūe. a p̄t solūe nō solū creditori suo: s̄ etiā creditori creditoris sui. q̄ intelligit̄ facē meliorē d̄ dictōe: e⁹ a vtiliter gessisse negociū. nisi forte si creditor p̄hibuisset sibi ff. mandati. l. si p̄ te. vbi s̄ q̄ si q̄s gerit negociū alteri⁹ d̄no p̄hibet̄ nullā habz actōe: extra d̄m. **Fallit** in casu in q̄ etiā p̄hibeat p̄t solui creditori creditoris. videlicet q̄n sc̄s debitor est debitor ex eadē cā: ex q̄ a creditor. puta vn⁹ duxit domum quā a ipse locauit. **Nā** sc̄s condutor p̄t testē soluere primo locatori. ut l. solutum. ff. solutam. ff. de pigne. ac. **Secō** casu q̄n nō est soluendo a hz plures creditores q̄bz om̄ibz nō p̄t satisfacere tūc debz satisfacere fm̄ ordine dictū h̄ic in. **C. p̄cedēti.** **Sciēdū** t̄n q̄ h̄c materia. s̄ q̄bz creditoribz debet̄ at̄ prius satisfieri licet aliq̄ten⁹ pas at̄ p̄ predicta t̄n in legibz longa est. a magis p̄tinet ad forū iudiciale quo creditores inter se disceptēt an debeant preferri q̄ a d̄ penitētiāle vbi de conscientia agit̄ debitoris cui debeat restituere. **Nā** ipse ad conscientiā tuendā nō debz alicui creditori p̄pter affectōem v̄l amicitiam tēpalem seu carnalem in p̄iudicium aliorū soluē ff. que in frau. cre. l. pupillus. **S;** in quantum ipse agnoscat: primo debz dare quibus magis tenet̄. a sic excusa nisi crasse a supine ignorauerit. ext. de de. excō. mi. ap̄lice. q̄s cōp̄hendit̄ fm̄ qualitatē p̄sone a loca. ff. de iur. a fac. igno. l. Regula. ff. si iure videlicet v̄trum potuerit esse pitus p̄ se v̄l h̄re copiam peritorū. **B.**

Heres debitoris tenet eo ordine q ipse debitor. h q ordine teneat ad legata. h s s. Hereditas. q. vj. A Et ibi ptz q iste ordo est: ut prius satisfiat creditoribz defuncti. p

Restitutio .iiij. qtu ad fautores raptor. Quid ergo de hijs q sequunt raptos ad pda s s s rai. Si illi q sequunt vl associat raptos sciunt vl existimant eos rapina facere ppter eoz seqlam siue osiliu siue exhortatoez. ita q abs no esset factu r. q. h. b. z. eoz teneat in solidu. Si x. p. f. sua seqlam vl doliu no plus fecerunt q abs essent facturi: tunc tenet tñ de hijs q inde habuerit vl expedit. a de damno qd ipsi vl aliq de familia ipz sory fecerit di recte vl occasione. ar. ad hac distinctioez. q. de sen. a. re. iu. di. ai. J. a. a. a. ex. de. eta. a. q. h. tuam a de sen. exco. int. alia. xj. q. iij. Qm multos J. de. Th. ij. q. lxxij. A. Co. ec. Vl. et. Hosti. q. et addit q si credit q etia sine suo adiutorio vl instigatoe damnū fecisset sed n tātū: teneat ad id qd pbabilē credit eos plus fecisse ppter suā instigatoez vl adiutoriu: ut in sū. h. ij. t. v. q. lxxij. B. Et sile s. Re. stitudo. j. q. ix. J. te multo forni? tenet in solidu: defensores a receptatores ipz sory. Sile a mādatoez vl si eorum nomie facta est rapina a ipsi rata habuerit. xj. q. iij. q. cōsentit. a. c. se. e. de. resti. spo. ai. ad. sedē. in. fi. A. Co. cum. rap. in. p. d. as. Th. a. Vl. ut. i. p. d. ca. q. lxxij. Et de hac mā lati? h s in. q. se. Quot modis aliq sūt fautores raptor. ita q teneat ad restitudoez. s. s. s. fm. Th. ij. q. lxxij. Illi sūt q hñs vbi b. otine? Justo osiliu. osiliu. palpo. recursus. Participas. mut. n. obstas. nō manifestas. Fofde. e. v. r. s. p. s. mit. Wil. q. p. p. s. i. t. s. e. u. d. e. Th. Al. et. Wil. a. alios. tal. est. Justo. r. h. l. e. q. iussit. q. p. n. a. p. a. l. e. t. e. n. e. a. t. ad. restitudoz. toti. Et. intellige. qñ. ex. sua. iussione. secuta. est. ablatio. rei. vl. nō. die. suo. facta. rata. habuit. abs. nō. Tenet. etia. qñ. venisset. vl. pbabilē. credit. ex. sua. iussione. secuta. est. ablatioez. ut. i. dicta. q. lxxij. B. Cōsiliu. Hoc. itez. intelligēdū. qñ. ex. hoc. est. vl. credit. pbabilē. dam. nū. secutu. Tūc. em. tenet. in. solidū. abs. nō. Cōsensu. s. coopatois. Si. em. tā. tū. coopet. q. sine. eo. nō. poterat. dā. nū. fieri: teneat. i. solidū. Si. at. sine. eo. fuisset. factū. restituat. q. tum. no. aut. p. se. vl. p. suos. a. q. tū. de. rebz. illis. habuit. vl. ex. pedit. A. J. de. in. dicta. q. lxxij. Et. ad. di. Collige. etiā. ex. hoc. q. si. plures. fa. ciunt. damnū. simul. a. tñ. vñ. si. alio. vl. plures. sine. isto. fecisset. q. tenetur. solutē. p. rata. i. p. portio. e. sua. s. q. n. tū. dū. git. cū. s. dā. nō. vniūso. si. n. p. t. distigui. damnū. qd. ipse. intulit. ab. eo. qd. aliq. i. tulerit. fm. Ray. a. glo. ei. a. Vl. a. J. n. no. a. Vos. Et. addūt. q. in. hoc. tñ. exti. matio. hūda. est. ut. q. strēnuoz. est. et. q. timore. maiorem. incussit. hostibz. in. plus. teneat. J. te. dicunt. q. si. q. s. vadit. cū. raptoribz. a. furibz. a. nō. coopa. eis. ad. aliq. dā. nū. faciēdū. nō. vide. tenei. in. atiq. si. nihil. receperit. de. rebz. ablati. tis. Caueat. tñ. scie. sue. in. h. si. patus. erat. defendere. si. forsitan. illi. spoliā. di. res. suas. a. p. d. omibz. defendē. v. t. u. i. s. s. e. t. et. ppter. suā. p. n. t. i. a. a. socioz. ei. nō. aus. debāt. resistē. spoliantibz. vl. domos. su. as. incidē. t. i. b. u. s. q. sic. non. pōt. liber. esse. a. restitudo. J. de. m. d. i. c. i. t. J. m. o. a. Vos. q. si. aliqui. etiam. nō. animo. le. vendi. vel. defendē. di. lebentes. vadant. cum. alijs. immo. etiam. si. animo. paci. ficandi. vadunt. ex. causā. nisi. signifi. cent. aduersarij. q. aliter. aduersarij. timore. eorum. non. aude. rēt. res. suas. defendere. Vnde. idem. est. ac. si. i. u. a. r. e. t. B. Palpo. id. est. adulator. laudans. raptorem. quasi. stremuū. Et. qui. dem. si. ex. h. secutu. est. damnū. i. solidū. tenetur. A. Abs. non. tenetur. nisi. in. q. tum. dammificauit. Et. idem. p. opposi. tum. intelligas. in. detractore. vl. vitu. peratore. ut. in. dicta. q. lxxij. B. Rec. cursus. i. receptator. Ray. qui. recipit. latrones. a. tuetur. eos. vl. rem. raptaz. dolose. colat. ita. q. impeditur. restituti. o. in. solidum. teneat. Participans. s.

one secuta ee ablatioez. ut i dicta. q. lxxij. B. Cōsiliu. Hoc. itez. intelligēdū. qñ. ex. hoc. est. vl. credit. pbabilē. dam. nū. secutu. Tūc. em. tenet. in. solidū. abs. nō. Cōsensu. s. coopatois. Si. em. tā. tū. coopet. q. sine. eo. nō. poterat. dā. nū. fieri: teneat. i. solidū. Si. at. sine. eo. fuisset. factū. restituat. q. tum. no. aut. p. se. vl. p. suos. a. q. tū. de. rebz. illis. habuit. vl. ex. pedit. A. J. de. in. dicta. q. lxxij. Et. ad. di. Collige. etiā. ex. hoc. q. si. plures. fa. ciunt. damnū. simul. a. tñ. vñ. si. alio. vl. plures. sine. isto. fecisset. q. tenetur. solutē. p. rata. i. p. portio. e. sua. s. q. n. tū. dū. git. cū. s. dā. nō. vniūso. si. n. p. t. distigui. damnū. qd. ipse. intulit. ab. eo. qd. aliq. i. tulerit. fm. Ray. a. glo. ei. a. Vl. a. J. n. no. a. Vos. Et. addūt. q. in. hoc. tñ. exti. matio. hūda. est. ut. q. strēnuoz. est. et. q. timore. maiorem. incussit. hostibz. in. plus. teneat. J. te. dicunt. q. si. q. s. vadit. cū. raptoribz. a. furibz. a. nō. coopa. eis. ad. aliq. dā. nū. faciēdū. nō. vide. tenei. in. atiq. si. nihil. receperit. de. rebz. ablati. tis. Caueat. tñ. scie. sue. in. h. si. patus. erat. defendere. si. forsitan. illi. spoliā. di. res. suas. a. p. d. omibz. defendē. v. t. u. i. s. s. e. t. et. ppter. suā. p. n. t. i. a. a. socioz. ei. nō. aus. debāt. resistē. spoliantibz. vl. domos. su. as. incidē. t. i. b. u. s. q. sic. non. pōt. liber. esse. a. restitudo. J. de. m. d. i. c. i. t. J. m. o. a. Vos. q. si. aliqui. etiam. nō. animo. le. vendi. vel. defendē. di. lebentes. vadant. cum. alijs. immo. etiam. si. animo. paci. ficandi. vadunt. ex. causā. nisi. signifi. cent. aduersarij. q. aliter. aduersarij. timore. eorum. non. aude. rēt. res. suas. defendere. Vnde. idem. est. ac. si. i. u. a. r. e. t. B. Palpo. id. est. adulator. laudans. raptorem. quasi. stremuū. Et. qui. dem. si. ex. h. secutu. est. damnū. i. solidū. tenetur. A. Abs. non. tenetur. nisi. in. q. tum. dammificauit. Et. idem. p. opposi. tum. intelligas. in. detractore. vl. vitu. peratore. ut. in. dicta. q. lxxij. B. Rec. cursus. i. receptator. Ray. qui. recipit. latrones. a. tuetur. eos. vl. rem. raptaz. dolose. colat. ita. q. impeditur. restituti. o. in. solidum. teneat. Participans. s.

in crimine furti vel rapine sociando eos
sicut in .j. dictū est. Sed p̄cipās in
re accepta illud solū tenet restituē q̄d
sciēt emit vel recepit. Si at̄ ignorat̄
dic ut Restituō . iij . p̄ totū Mut⁹ . v .
q̄ videt furtū facta dolose tacet cū possit
impedire. Hic at̄ nō tenet restituē nī
ex officio ad h̄ teneat. Nō obstās . v .
q̄ possit obstitē a nō facit. Et de h̄ eod̄
mō dicēdū sicut de mutō A . s . q̄ ad re
stitutōez tenet q̄n habz ex officio h̄c
sūt p̄cipēs a rectores q̄ ex officio te
nent iusticiā cōseruare q̄ reddit⁹ q̄s
h̄nt sūt stipēdia ad h̄ instituta ut iu
sticiā cōseruet in terra. vñ tenet resti
tuere fm̄ Tho . v . l . a glo . ray . ut in di
cta . q . l . xiiij . D . Non manifestās . v .
scit vbi res raptā vel furata est a non
indicat etiā cū de h̄ interrogat̄ A . s . ser
uato ordine euangelico . seu alib fm̄
formā iuris . Aliter nō tenet t̄ndere
ut s . Correctio . ij . q̄ . iij . D . Hic s̄c̄ nō
tenet restituē nisi ex officio ad h̄ te
neat. Sed t̄n videt teneri . ep̄ de furtis
q̄ cū fure A . Hoc . c . loq̄t̄ q̄ ad p̄ctm̄
ut p̄ in dicta . q . l . xiiij . vbi h̄c oīa no
tant . Possit etiā q̄s in hoc casu tene
ri ad restitutōez q̄n legitime p̄duct⁹
in testē occultat veritatē . q̄ tūc tenet
ex officio manifestare . a iō nō mani
festando restituē tenet . ut Testis .
ij . q̄ . v . l . homo . et . q̄ . fina . D .

¶ Sed q̄d si vnus dictoz satisfecerit
nūqd̄ alij liberabunt . Re . fm̄ Ray .
Si vn⁹ satisfecerit integrale de omni
dāno a exp̄sis a in cōmodo siue int̄
nificato . Ray . bona fides nō patit ut
idē debitū bis exigat . ff . de iur̄ . bona
fides . Ite Hosti . et Tho . Addit vltē
ri⁹ . Ray . dicēs sic . Ille cui sic satisfit
credo q̄ p̄ta rebz q̄tū ad iudiciū aie
cedere actōem illi q̄ totū soluit nō q̄
dem ut ab vno toto exigat nī forte a
p̄cipali: s̄ p̄ ptibz petat a singulis .
Sed q̄ntum ad for̄ cōtentiosum nō te
net cedere . Nā qua fronte p̄t petere
cessiōnē q̄ ex culpa sua damnaē . ff . d̄
admi . tu . si plures . ij . et . ff . de tute . et

ra . distra . l . j . q̄ . nūc tractem⁹ . Tamē
a sicut Hos . dicit . siue sit facta cessiō
siue nō: alij qui nihil soluerūt tenet
ex cōscia ad reuelandū illū q̄ in solis
satisfecit q̄libz p̄ suis ptibus . Nā sol
uens: vnūter gessit eoz nego cū vñ
tenet habere ratū a ei satisfacere . ar .
ff . de neg . gest . l . cū pecuniā . a . l . Dō
poni⁹ . in si . et . l . Soluēdo Tho . q̄ . ij . ij
q . l . xij . q̄i declarans dicit q̄ si ille fuit
p̄cipal . utputa p̄cipiens soluit: oēs
illi liberati sunt q̄ fuerūt ab eo ad dā
nū sciendū: inducti . A . nisi illi qui
aliqd̄ habuissēt de rapina ut dice⁹ in
q̄ . se . D . Si xō ali⁹ restituit tunc illi q̄
sūt p̄cipales: a illi ad q̄s res dicit
tenent restituē illi q̄ restituit . A . Ide
etiā in sū . h . ij . ti . v . q . l . xv . B . Et vide⁹
intelligēdū q̄ si isti tales nō restituit
ant̄ ei: ceteri tenent⁹ p̄ ptibus suis vt
prius dictū est restituere .

¶ Quid si spoliat⁹ liberatē remittit
restitutōez . Re . fm̄ Imo . Si dimittit
p̄cipal ut raptōri vel p̄cipiētē: libera
t⁹ est cōsiliator a h̄mōi . q̄ liberatus
est is qui p̄cipalē tenebat: a q̄ res
habuerat . s̄ si dimittat cōsiliatōri nō
credo liberatos alios eē: ad q̄s res p̄
uenerūt . nisi exp̄sse intellexit eos si
berare . Req̄ etiā illi q̄ rapinaz fecit
etiā si de rapina nihil habuerit . q̄ de
iure naturali et s̄mo cōueniēs est q̄
sblato p̄cipali tollat accessōriū a n̄
cōtrario . ex . d̄ consti . trāsla . Imo
q̄ pl̄ē si liberatē absolueret p̄cipa
lis: nō p̄pter h̄ absolut⁹ eēt cōsiliari⁹
si aliqd̄ ad eū puenit de rapina nī ali
us p̄ eo satisfecit: a tūc iste cōsiliari⁹
in casu aie . A . n̄ in foro cōscia non in
foro iudicati . ut in dicta . q . l . xv . vbi
h̄c notantur . D . tenetur ei qui satisfice
rit pro eo . A . etiā si satisfaciens fuis
set p̄cipalis in rapina: nō at̄ offē
so q̄ ei iam satisfactū est . fm̄ eundē
Imo . et in dicta . q . l . xv . D .

¶ Nunquid in restitutōe p̄t a p̄diz
ctis omnibz exigī pena: ut de rapina
a de omni furto manifestō pena q̄d̄ du
plex a de alio furto p̄a duplex Re . s̄

Tho. ij. q. lxij. **H**omōi pene n̄ dñtur postq̄ fuerint adiudicate in q̄ casu penam? ut rapm̄. p̄mit nō liberat aliū. xij. q. ij. **C**ū deuotissimā. **D**e b̄ ca su h̄es s̄. **P**ena. j. **P**enē. **A.** q̄ incipit **V**tz q̄ omittit. **D**e b̄ ca s̄. **P**ebagiu; **F**ij. a ibi lati9m additōe. **B**

Restitutio. iiii. s̄. q̄tum ad emē res. **Q**uid de hijs q̄ scient emē aut de rapina v̄ furto. **R**o. fm **R**ap. **S**i hoc sciebat q̄s aut pbabilif credebata emit cupiditate acq̄rēdi si bi. s̄. ut h̄et v̄l venderet alteri sic v̄l let. indistincte tenet ad restitutōem neq̄ liberat alienādo alteri. v̄l si res pereat morte v̄l q̄cūq̄ casu v̄l si auferat. **E**t v̄o est. qz ipse furtū omisit v̄o alienā inuito dño cōtractādo. ff. de fur. l. j. **F**ur aut̄ semp̄ est in mora. ut ff. de cō. fur. l. si p̄ fure. **C**ōditio. a. l. penē. **V**n̄ neq̄ p̄cū q̄s deberit p̄t rez petere ab illo cui res est. **A** **f**act. l. in ciuile. **C.** de fur. **B.** a tenet restitutōem v̄l utilitatē. ut s̄. **R**estitutio. j. **C.** v. **E**t si restituit rem deteriorē q̄ ad ip̄z puenit: nō liberat. **E**t si in aliq̄ tōpe medio res fuit melior etiā forte post q̄ v̄didit alteri tenet ad optimatōz plurimi. ff. de cō. fur. l. i. re furtiua. ff. de fur. l. q̄ inuēta. ff. de modati. l. si. ut certo. **F.** h̄ in f̄dū. **C.** de rei. ven. l. certū. **E**t idē intelligo de sc̄do a tercio a vltio emptore malefidi. ff. de mino. h̄ vbi. **A.** **P**redictis **Cō.** **H**of. a. **V**l. a addit **V**l. q̄ si res restituit suffiat q̄ sit adeo bona sicut erat q̄n ablata fuit. **S**i at̄ v̄o nō habz factēda est estimatio fm tps̄ in q̄ plus valuit. ut in s̄. e. ti. q. lxij. **Q**s p̄t intelligi v̄rū: nisi medio tpe res plus valuerit. a illo tpe int̄ fuerit dñi v̄o sibi reddita fuisse. qz for̄ vendidisset v̄l vsus fuisset. ex cui9 carētia oportuit cū aliā emē. **N**ā tūc tenet ad omē int̄esse dñi. fm̄ eundem **V**l. a i dicta. q. lxij. a iō nō liberat̄ v̄do rem eiusdē bonitatis quaf̄ erat tpe quo abstulit. **B**

Quid q̄n q̄s emit bona fide. s̄. auz volūtate restituēdi. **R**o. fm̄ **R**apm̄. si

emit q̄si vtiliter gerens negoāū illi us cui fuerat ablata res quā ipse v̄z debet petere p̄t a spoliato petere id q̄s debet p̄ ipsa re. a q̄cūq̄ exp̄dit ad cōseruātōem eius: nisi cū re illa aliq̄d lucratus fuisset qz tūc disc̄computare tur vsq̄ ad q̄ntitatem exp̄sarum. **E**t breuit̄ dicēdo q̄cūq̄ sibi abest ex illare tenet restituere. ut pensio em. et mercedē a fruct9: a similia. a quicūq̄ sibi abest p̄t repetē. a v̄o est. qz v̄tūc gēsit negoāū expoliati. **A.** **H**oc v̄z q̄n negoāū vtiliter gēstū est. puta qz v̄ rifimilit̄ expoliat9 v̄o nō eāt rehabiturus a nō redēpta est puo p̄cio. alt̄ cel sat cā h̄mōi repetitōis: a s̄ur effect9 eē de appella. cū cessāte. **B.** **E**t h̄ p̄t eē si res s̄i culpa sua pereat v̄l amittat. **S**z licz in iudicio aīe credat tali emptori. in iudicio tñ cōtioso n̄ credet̄ ei n̄ publicē h̄ p̄testatōe. ar. ff. de neg. gēl. l. **M**esem9. **C.** de fur. l. ij. **E**t ut cē defiaistica b̄i c. **V**nicō. **E**t si tal̄ emptor postq̄ fecit diligent̄ inq̄ri n̄ potuit inuenire cui9 eēt res illa: q̄cūq̄ res il la valet v̄l t̄ id q̄s isti emptori debet v̄andum est p̄ aīa illi9 cui9 res fuit. a sic liberatus erit. **A.** **E**t dicit **R**ap. **C**ōfulo qz hoc publicē fiat ut aut̄ oīs suspicio. ut in s̄. eo. t. q. lxij. **V**bi h̄ notat̄. **B.** qz in hoc etiā v̄tūc gēsit negoāū illius. ar. xij. q. ij. **Q**uatuor circa si. **S**atis **C**on. **H**of. **V**l. a **B**il. **A.** **T**n̄ si talis emptor paup̄ eēt h̄ ca su q̄n nō inuenit dñs rez: sibi res relin q̄ possit a p̄lato sic alij pauperi. fm̄ **V**l. et **H**of. ut in dicta. q. lxij. **B**

Quid q̄n q̄s h̄bat cōsciam qz res quā emit v̄deret iustus: a nūc opit v̄o fuisse viciōsam. s̄. ex furto. v̄l rapina. **R**o. fm̄ **R**ap. **S**i temē credebat ligno rabat ignorātia crassa a supina f̄ ex negligētia nihil sup̄ h̄ cogitabat: tenet ad restitutōz. **A.** s̄. sicut malefidi possessor qz lata culpa equipat̄ dolo eē de cōsti. ut aīay. l. vj. **B** **S**i v̄o emit bona fide. tūc etiā postq̄ opit rem viciōsam fuisse poterit exp̄nsas retinere quas exp̄ns in bona fide fecit circa

rem conferuandā v̄l meliorandā et
nō tenet de fructibz tpe bone fidei p̄ce
ptis. ex. de in inte. resti. req̄sunt. c̄. de
re. ec. nō alie. ad nr̄z. ff. de acq̄. re. do.
bone fidei. Tenet tñ de fructibz illis q̄
nō essēt adhuc cōsupti s̄ extarēt ex q̄
ināpit h̄c malā fidē. **Con. Host. Vl.**
et Wil. A. De h̄is sumptibz a fructibz
dictū est s̄. Restitutō. j. c̄. iij. et. v. D.
Itē fm ray. a. Hosti. si durāte bona
fidē res petijt: nō tenet. qz nō erat in
mora. Silt. si alienauit. qz nō dolo de
fuit possidē. a p̄cū ex re furtiua reda
ctū nō est furtum. ff. de fur. q̄ vas. f.
fi. c̄. de alie. iudi. mu. cā facta. c. j. A.
Itē in sū. co. ti. q. lxxiij. ad fi. Tñ re
stitutō p̄cū q̄ possessor fact⁹ est locū
pletior si dñs rē cōseq̄ nō p̄t. qz p̄cū
succed⁹ loco rei. ff. de peti. hē. si a rē. D.
Sed nunq̄d ille q̄ emit bona fidē. s̄
credēs rē nō esse furtiua: si postea iue
niat rē eē alienā p̄t petere a dño p̄cū
um. R. Certe nō. C. de fur. l. in ciuilē
Sed agat oīra venditorē de v̄ditōne
A. Et si per plures emptores successi
ue res trāserit vn⁹ aget oīra aliū. ff.
de mino. l. sed vbi. D.

Restitutio q̄nto. q̄ ad ebētes a
recipiētes de rapina. **Vbi sciēs**
fm ray. qz q̄ recipiūt donā: p̄
c̄se tenēt ad restitutōnez. Intellige
fm Host. nisi cōsumpsisset añquā in
telligerēt fuisse de rapina. C. de rei. v̄.
l. certū. A. Hoc em̄ casu nō tenēt nisi
in q̄tū facti fuissent locupletiores. ff.
de peti. here. l. v̄trū. D.

Quid de vxore a familia q̄ scienter
comedit a bibit a induit s̄ talibz. **R. C.**
fm ray. Tenent de om̄ibz q̄ sic consu
mūt nisi in casu. s̄ cū agūt cām spoli
atorz monēdo a inducēdo ip̄z raptorē
ad restitutōz faciendā. Tūc em̄ nō te
nent. Rā q̄ alteri⁹ nego cū gerit vti
liter etiā ignorātis a absentis liate
recipit exp̄sas siue secuta fuerit vtili
tas siue n̄. ff. de neg. ges. l. ij. et. l. p̄o
pm⁹. a. l. sed an vltro. Et s̄ intelli
go p̄ q̄o tpe q̄ circa taliū correctōz la
toraucit. nō qz vxor a familia possit

viuē toto āno de raptis rebz p̄ vna āz
monitōe v̄l duabz: sed q̄diu cōtinue
instar oportunis bonis **Satis Cō. Ho**
sti. Vl. a. Wil. A. Satis p̄t cōp̄hēdi p
iuāa doctores qz talibz rebz nec fami
lie nec cuiquā alteri licz vti: n̄ in cas
su extreme nēcitatis. ut in sū. li. ij. ti.
v. q. lxxvij. Vel n̄ in quātū verisile q̄s
gereret vtiliter nego cū eo: qz sunt
res a nō aut. ff. de neg. ges. l. Sed an
vltro. iō sup̄ dicta p̄dicatio n̄ exausa
ret qñ verisile n̄ p̄des̄ ip̄s dñs rex. D.
Vñ viuet vxora familia raptoris.
R. fm ray. Si ibi sūt aliq̄ de iusto p̄
cō p̄t de illis cōsumēa exp̄dere. si nō
sunt alia: aliud sibi viciū q̄rat: l. ab
amiis aut cōsanguineis: v̄l opando
v̄l etiā elemosinā q̄rendo. Et idē dico
si etiā aliq̄ sunt ibi de iusto. s̄ v̄l ita
sunt mixta qz non possunt discerni
vel si possunt: maioris non permitit.
A. De istis rebz p̄mixtis. Vl. dicit
qz nō solū vxor h̄is liate p̄t vti s̄ eē
q̄cūq̄ ali⁹ cui vir aliq̄d de suo daret:
nisi p̄ hoc fieret nō solūdo. Et idē di
cit glo. ray. duz: tñ in mēte h̄eat viue
de liate acq̄sitis. ut in dicta. q. lxxvij.
Sed nisi nēcitas cogat. dictū ratiōni
us vidē. qz in dubio tutior ps est eli
gēda. ex. de h̄mid. petiō. D. qz si nul
lo de p̄dictis modis viciū inuēre p̄t:
restat triplex auxiliū. Pr̄m̄ si p̄t h̄c
de dote v̄l sponsalitiū. s̄ donatōe ei fa
cta p̄pter nuptias: inde viuat. Scdm̄
ut denūciat talibz q̄ p̄nt p̄desse: v̄l eē
si p̄bari p̄t denūciat ep̄o a cōpellat cū
pascere vxorem de iusto. ij. q. j. si pec
cauerit. xxij. q. v. hoc vidē. ext. de iu
re iuran. quemadmodū. a. c̄. s̄ pig.
ex literis. a. ext. de dona. p̄pter nup.
p̄ vestras. Tercium auxiliū est: ut
si esset in arto posita tūc in necessitas
te possit etiam de rapina viuere. qz
necessitas non habet legem. de cōse.
dis. j. sicut. a. dist. v. Discipulos. A.
Et ibi patet qz intelligitur de necessi
tate extrema. s̄ qñ aliunde nō potest
honeste habere vñ viuat. Et p̄t etiā
ex notatis i dicta. q. lxxvij. vbi eē hoc

omnia ponunt. **B.** Quicquid autem sic expedit
debeat animo aponat quatenus possit
restituere a vta pax. ff. ad solam
necitate. Possit etiam viuere ipsa a quibus
aliqui raptor daret de paco rap-
taz qd vendidisset. qd psum rei fur-
tue no est furti. ut s. Restitutio. iij.
penult. Hoc dico si maritus alis est
soluendo. Secus si no est soluendo. a p hoc
fieret no soluendo. Avl postmodum effi-
ciat no soluendo ut pt colligi ex das s.
Restitutio. i. q. iij. in additoe. verfi-
Jte nullus. **B.**

Vtriusque predicatores qui vadunt ad
raptos ut eos inducant ad primam
restitutionem; possint comedere de rapina
R. s. m. Ray. Siue inducant eos in pre-
dicatoe gratia siue in persuasioe speati
excusant. maxime si apud alios non
possint comode inuenire. ex. de sen. ex.
co. Cu voluntate. Et si intellige cum
moderamine. a si sit spes de illoz cor-
rectoe. Jte si ppter eoz expelas raptori-
bus no strahat facultas restituendi
nec in toto nec in pte. ar. ij. q. vj. an-
terior. **Jus Co. Host. A. Jte vide**
etiam raptos efficiat aliquantulum im-
potentes quando verifit p ipas admoni-
tiones vtilit genit nego au dnoz rex di-
cto c. au voluntate. Et facit s. q. j. **B.**

Restitutio. vij. s. in eoz a hmoi
Si expoliati ignora vlt no in-
ueniunt tuc s. m. Ray. distribuuntur
in pias cas in loco vlt saltē in dyo-
cesi vbi rapina facta est. de offitio illi-
us epi vlt saltē capellani. ar. d. lxxx.
vij. Diuine est. d. lxxx. vij. Eps. a. xij.
q. ij. Co cessio. et c. quatuor. vj. q. iij. c.
fi. ex. de rap. c. j. Et scias hic s. m. Wil-
q. no optet qd restitutio fiat in dco lo-
co n comode fieri possit; alis sufficiat ali-
bi fieri. **Co. Host. Tho. v. ij. q. lxxij.**
dicit sic. Si ille cui d; fieri restitutio sit
omino ignot; d; homo restituo s; qd
pt. s. dādo elemosinas p salute ipsi; si
ue sit mortuo; siue viu; pmissa tñ diti-
geti inqstitoe de psona ei;. Et si mortu-
us sit debz restitui heredi qd computat qd si
vna psona ai ipso. Si do sit multum

distas debz sibi transmitti qd ei debe-
a papue si sit res magni valoris; et
possit comode transmitti. Alioqñ debz
in aliq loco tute deponi ut p eo asue-
et sic dno significat. **Deo Tho. Addit**
Wil. q. hic pefande sūt arāstātie a qd
tam modica possit ee qñtitas; a tam
larg; a tam diues ille cui dēret resti-
tui qd no oporteret ei mitti. **A. Pro p**
victori meliori intelligētia duo vide-
da sūt. **Qui** au facta est restitutio
qn no inueni; pñcipalis cui debere-
Secm vbi debz fieri siue inuenia; sū
no. **Ad pri** di cōd qd debz p mitti diti-
gēs inqstitio. ut di. **Tho. et si no pt in**
ueniri de eius heredib; si pñt inueniri
q si nec heredes diligēt inqstiti iueni-
tur eroge; in paupes. ex. de vfu. ai tu.
Et int paupes pelligēdi sūt paupio-
res. **Jut** eqñt paupes iustiores. **Pa**
si omibz debe; miaz iusto apñ; ut dic
Amb. in li. 8. offi. a. lxxxvj. d. no salt
Et. xvj. q. j. c. fi. diē Jhero. q. in pau-
pibz no tā paupitas qd religio attēde-
da est. **Qui** at dicā; magis paupes
hē; **C. de epi. a. de. fi. qd ad dēdinādā**
q. fi. vbi loquēdo qd; de hēditas qñ
paupes indistincte sūt scripti hēdes
d; **Quis** paupior est illis homib; us
qui inopia tenti a in renone; repofu-
ti. v. hospitale a renos qd est pegri-
q; ibi rapū; paupes a pegri. **Seq**
tur. a suis corpibz laborātes nēcariū
victū sibi no possūt afferre. **Et infra.**
Si autē; amphiores in ciuitate reno-
nes vlt pthochia sūt. **Dothochiū** idē
est renosa pthos qd est primū quasi
primus id est venerabilis loc; seq;
Re incerta videatur pecuniaz datio
tūc ei pthochio vlt renomi qui paupi-
or esse dimoscitur easdem res vlt pe-
cunias assignari; hoc vidēhet discu-
tiendo reuerēdissimo loco; antistite
vel sub eo stitutis clericis. **Si** autem
nullus sit renos; tunc s. m. de captiuis
sanctōem p tempore ponomus sa-
cro sacre ecclesie vel epus hereditate;
acapiat et sine falcidie rōe paupib;
qui in ciuitate sunt vel penitus men-

dicantes vñ alia sustentatōe egētes
 eodem pecunie distribuant. Et infra
 In omibz at hōi casibz celestes ira
 cundias sacrosanctay vñ admittē
 tores expectent si qualecūq; lucrū ex
 hōi gubernatōibz sibi acq̄sierint
 vñ si hoc omitti ab alio osenserint et
 nō grauissima pena a interminatōe
 q̄s p̄erā factū est studeāt corrigere.
 Quo ad sc̄m sciendū q̄ glo. in c. cū
 tu. ex. de vsu. sup. ver. sup. titibz. dicit q̄
 vsurarij debz remittē rem ei a q̄ acce
 pit sumptibz illi? cui mittita si sūpt?
 excedit valorē rei debz dari paupibz.
 a si ignorat vbi sit ille cui debz resti
 tuere nō tenet inq̄rendo vagari. ff. de
 op. liber. l. q̄s n̄. in fi. Post. ut a ibi
 refert dñs Anto. de bu. dicit. q̄ p̄mo
 debz rem mittē suis sumptibz cum sit
 male fidei possessor. Aliq̄ tñ theologi
 dicūt dēre d̄siderari circūstantias rei.
 q̄litatis p̄sone cui debz fieri restitutō
 et itineris p̄pter sumptū. Nā dicit q̄
 res poss̄ esse taz modica a p̄sone cui
 debz fieri restitutio ita diues q̄ nō eēt
 necesse ipsam mittē ad cū sed possēt
 tribui paupibz. Sed si res est magni
 valoris a nō possit omode mitti depo
 nati in loco tuto a denūciat dño si p̄t
 ut a p̄tactū est. Sed ad hōz intelligē
 tiā puto lati9 a clai9 dicendū. Aut sci
 tur p̄sone creditoris: aut nō. Si sci
 clai9 est q̄ debz restitui in loco in q̄ in
 ter p̄tes fuerit ouentū. q̄z nil est tam
 cōgruū humane fidei q̄ cōuenta sua
 re. ff. de pac. l. j. Si vñ sup hoc nihil
 est ouentū: tūc si res est remota a lo
 co ex defectu debitoris puta ipsā tñs
 ferendo clai9 est q̄ tenet eā suis sum
 ptibz mittē ad creditōrē. ff. ad exhibi
 ben. l. sed si hereditas. q̄ q̄ aut loco. q̄
 q̄ est clauis h9 materie. Ibi em̄ dicit
 q̄ si q̄s petit rem quā habz ali9 exhibi
 beri. p̄ntari in iudicō ut videatur an
 sit sua vñ p̄pter aliā cām q̄ debz ipaz
 exhibere in loco in q̄ petit sumptibz
 petētis: nisi data opa re9 trāstulerit
 a loco: tūc em̄ debz eā re9 suis sumpti
 bz i loco exhibē vbi petit. ex q̄ bene

colligit q̄s dictū est videlicet q̄ debet
 debitor remittē suis sumptibz qñ res
 fuerit suo facto remota a loco. Et ita
 intelligat dictū Post. s̄. recitatū. Ve
nūtū si hoc non possit tute facere p̄pter
piclū iteneris a tempoz: bñ interim
excusaf inq̄tū durat piclū a nō vltra
ex. de do. a. tu. cum dilecti. vbi dicit q̄
iussus venire ad papā excusaf dū im
pedif: a nō alt. Et ita p̄t intelligi q̄
dicūt supra theologi. Qd̄ autē dicit
de deposito est d̄siliū si n̄citas. q̄ nul
lo iure hoc cauet. Si vñ nō est piclū
in mittēdo: sed debitori est difficile p̄
ter paup̄tatē vñ p̄pter magnos sūp
tus: p̄ hoc nō videt excusari: q̄ difficel
tas dissolutōis obligatōnis nō libe
rat debitorē. l. Cōtinu9. Fillud. ff. de
verbo. ob. Et damnū q̄s q̄s sua cul
pa sentit debz sibi nō alijs imputari
ex. de re. iu. c. Damnu. lib. vj. a. ff. de
re. iu. l. q̄s q̄s. Et iustij patif̄ culpo
sus q̄ innocēs. nisi forte debitor esset
ita paup̄ a creditōr ita diues q̄ meri
to eā elemosine debēt ei remittere ut
p̄t colligi ex dictis s̄. Restitutio. j. in
piāpio in additōe. Et fm̄ b̄ p̄t etiā
intelligi q̄s sup̄ dicit theologi. vide
licet q̄ debz haberi respect9 ad quali
tatē p̄sonay. Als nō videt̄ curand9
q̄ res mittēda esset modici valoris.
Nā damnū passō etiā minimū dam
nū restaurandū est. ff. de dā. in fec. l.
si p̄prietari9. Nec obstat q̄s d̄ in. l.
Sdo. ff. de mi. videlicet q̄ lex non au
rat de minimis: q̄z ibi loq̄t qñ venif̄
p̄ ius sp̄ale restitutōis in integz. c̄tē
ius omune: vñ qñ p̄ illa minima p̄
iudicaf̄ maioribz eiusdē p̄sone. Nō
tñ putatē q̄ res ita scrupulose sit ac
apienda ut debeat expēdi valde exce
dens p̄cūp̄ remittēda revalde par
ua. ff. de excu. tu. l. sed hec vbi dicitur
Sed hec minimū scrupulosa sūt nec ad
mittēda. Nunq̄ em̄ scrupulositates
magne sūt admittēde. ut ibi d̄. addō
q̄ nec larga nec scrupulosa int̄p̄eta
tio habea. q̄z nō d̄z debitor velle m̄g
nū debitoris dispēdiū p̄ sua vñs

litate ut dictū est s̄. **Restitū. j. in p̄i**
 apio in additōne. **Et s̄m h̄ p̄t intelli**
 gi q̄d s̄. dicūt theologi dēre cōsiderari
 q̄ntitatē reiā distantia itineris. **S̄ep̄**
 tñ puto q̄ lic; q̄s distribuerit alicui
 paupibz; si appareat dñs cōgruo loz
 coa tpe debeat ipsi restitui. a h̄ q̄n de
 bito: nō adhibuit debitā diligētiā
 ad inueniēdū dñm rei seu creditorem
Als nō. qz bona fides nō patit ut sel
 exactū itoz erigat. **ex. de re. iiii. bona**
 fides. li. vj. **Et sine culpa regulariter**
 nō est q̄s puniēdus in. c. sine culpa
 de re. iiii. li. vj. **Idē extra q̄sdā q̄ rapta**
 erogauit ex culpa paupibz; **Sz. ex. de**
 homi. sic dignū. q̄ eos. **Nō ē aliena**
 cū ipsa potuisset eas q̄rū fuerit restituē
 debuēt paupibz; erogare. **Sed si i tñs**
 latōe rei restituēde n̄ intueniat culpa
 debitōis; tūc aut non intuenit factū
 creditōis aut sic. p̄mo casu si res cō
 mit cōmoditatē creditōis puta depō
 sūt q̄s apud aliquē res suas; h̄ cas
 su nō tenet debitō: illas remittē n̄ sū
 ptibz; creditōis. **ff. de pos. l. si in asia.**
Sed si res cōmittit cōmoditatē debitōrē
 puta qz res est sibi cōmodata d; suis
 sumptibz; remittē ut q̄ sentit cōmodū
 sentiat a on; ut notat glo. in dicta. l.
 si in asia. **Sed si res cōmittit cōmodita**
 tē vtriusq; ut in locatōe. puto qz sūp
 tibz; vtriusq; debz; remitti. qz q̄d obti
 net de toto q̄ ad totū idē de pte q̄ ad
 pte. **ff. de rei. ven. l. q̄ de tota.** **Et si in**
 teruenit factuz; creditōis; qz forte se
 trāstulit ad aliū locū videt qz res de
 beat mitti sūptibz; ipsi; creditōrē. ar.
 l. q̄ nisi. q̄ ff. de op. liber. vbi sz. qz
 libert; q̄ est in puinda tenet ire. **Roz**
 mam ad p̄stādas opas p̄ono si ibi
 morat. ut bon; p̄familias. **Nō aut**
 si cepit vagari p̄ mūdū. **Et interū dū**
 vadit Romā dies opaz; perūt p̄zo
 no. **Et sic videt qz sumptu suo portet**
 sibi ope. **Et in istis sūptibz; nō cōputā**
 tur sūptus abonū apportātis sed ali; j
 nisi forte apportās si nō ipediret in
 portādo lucrare sibi sūpt; ut pbat i
 dicto. **Quo at. a. l. l. Sed si hēditas**

ff. ad exhibē. Et h̄ locū h̄nt q̄n deb;
 tor fuit bone fidi possessor; q̄ q̄n tenet
 remittē rē videt qz deat facē sūpt; fals
 tē vsq; ad locū vbi p̄habita bat cre
 ditor; qz in eo nō grauat; sed exinde
 non ppter cāmp̄ime dictā. **Si xō sit**
 male fidei possessor tūc a ip̄e tenet rē
 vsq; ad locū vñ h̄uit repōrē. **Exinde**
 xō si intest creditōrē potit; appor tasse
 illas sūpt; alijs rebz; suis vsq; ad locū
 ad quē trāstulit domiciliū; tenet de
 bito: ad illud interēe ex q̄ eū damni
 cauit in illo. **Et iō forte tātū erit int;**
 esse qz optabit ip̄; rē remittē sūptibz;
 suis vñ repor tē. **Sed si creditōris nō**
 intest; nō tenet vltē; portare q̄ ad
 locū vbi rē accepit; n̄ sūptibz; creditōrē
 ut p̄tactū est. **Si xō creditō: nō soluz**
 fecit a loco; s̄ cō dūisimode cepit va
 garē; tūc n̄ tenet sibi rē mittē. **de cā. l.**
q̄ n. q̄ ff. et s̄m p̄dcā p̄t intelligi glo.
Der. dicētis qz vfurari; d; mittē rē sū
 ptibz; creditōis. a qz nō tenet credito
 rē vagādo inq̄rere. **Sed si nescit p̄sōa**
 cui d; fieri restitutio aliq; theologi di
 cūt rē dēre distribui paupibz; in loco
 vbi dānū datū est saltē in dyocēsi d
 auctē epi illi; vñ saltē capellani ut a
 p̄tactū ē. **Sed ēte aucts capellani nō**
 suffiāt. ut nōt dñs An. de bu. in c. cū
 tu. ex. de vsu. **Et aucts epi n̄ ē necēria**
 ut s̄ se. **Qz vero restitutō fieri deat**
 in tali loco vbi dānū datū ē nullo iu
 re videt p̄bari; s̄ simplē dicūt iura qz
 fiat erogatio in paupes. **Deo c. cū tu**
 a ex. de homi. sic dignū. cū sūptibz;. **Nō**
 obstat. c. j. ex. de rap. qz ibi p̄sōa cui
 deat fieri restitutō sciebat a istabat
 ap̄d ep̄m. **Als ep̄s n̄ fuit mot; ad ex**
 cōicā; ex officio suo n̄ ad petitiō; p̄t.
 ex. de elec. innotuit. ad fi. a. ff. de dā. in
 fec. l. iiii. q̄ ff. at. **Vñ n̄ mix si restitū**
 fit i loco vbi ē dānū datū cū ibi sit p̄i
 cipal; cui restitutō fieri d; ut s̄ dictū ē.
Dñ at cēt de ofitio qz i loco eodē fiere
 tū qz videt equū qz resp̄blica t̄eat cō
 moditatē ex bonis p̄sonarū suarū tū
 qz nōnūq; in t̄ibz; loc; for̄itā fiet dist
 buo ill; p̄sōis a q̄bz; res accepte s̄. **Et**
 R. j.

ita tenet dñs An. de bu. in dicto c. au. tu. p.

Sed nunquid est de necessitate salutis quod talis restitutio fiat aucte superioris. **R.** Nec questio disputata fuit per dñm Guidonem de abasia arch. bonon. doc. to. de decretor. a. nos per eundem. xliij. q. j. c. j. et dicit sic. **R.** ai. dicit quod si non inueniuntur sic spoliati vel eorum ignorant tunc de consilio a autoritate ecclesie siue superioris penitentiarum distribuatur pias causas tunc ut in precedenti. **R.** h. s. **S**ed hoc dicit quod restitutio male ablatorum est vnde de casibus penitentiarum ad episcopum. ut per eundem ex de iudicis. cum sit. **C.** de episcopis. a. de nulli. **C.** roia. de suc. in au. oes. **A.** d. idem est de testamento. tua. **C.** j. in au. de eccle. t. si. at. col. 12. **E**t satis late ista per se. **C.** de v. fure. cum tu. a. in predicta de re. de iudicis. cum sit a. in summa sua de pnia. **C.** vlti. circa finem. **E**t facit ad h. xliij. q. ij. per ipsum. **T**u dic hanc sententiam eorum in hoc casu a. in alijs quoniam nullus deputatus est quod hoc exequitur. xliij. q. ij. de lap. in si. a. notatur est de ver. sig. cum tibi. in glo. quod in apit. **N**o intelligas. **N**a vbi certa persona a testatore deputata est illa debet exequi ut in predicto c. de lap. et c. de episcopis a. de nulli. a. est de testa. tua. a. c. ior. hanes. a. in aut. de ec. ti. **C.** si quis. **I**mmo credo quod ipse raptor bona incerta quod dicit pauperibus dari potest dare sine licentia episcopi vel alterius iudicis ecclesiasticis. ut satis colligitur. **C.** de v. furis. cum tu. **C.** j. ver. vel de hys. **E**t hoc etiam inuicem clare est de homi. sicut dignum. **C.** eos in glo. quod non. **N**ec obstat est de iudicis. cum sit. **N**a ille de re. lo. quod non de xpiano sed de iudeo. cuius autoritas a dispensatio merito suspecta habet ab ecclesia. quod ad pauperes xpianos. a. id iuste dicitur impudencia diocesani. **C.** q. suspicio cessat in fidelis xpiano. a. sic non dubitatur quod episcopus non habet se intrromittit de talibus nisi in defectu. **I**tem dicit dñs Symon de fauilla capellanus domini pape a. auditor domini. p. tuen. **T**u. ec. nihil dicit de aucte episcopi ut in precedenti. **C.** A. **Q**uod hic dicitur satis vixit cum iura quod dicunt hanc distribu-

butio; debet fieri pauperibus. sicut est dicitur c. cum tu. a. est de homi. sic dignum a. si nulla faciatur metio; de ista aucte episcopi. **E**t ad c. cum sit. satis bene rursus vide. **N**o obstat et alia in dñm allegata. quod in ipsis non dicitur quod requiritur autoritas episcopi. sed quod episcopi dicitur parare quod fiat homini dicitur butio; in pias causas non tamen quod non possint fieri eorum aucte fieri. **I**mmo in aliquibus iuribus expressit dicitur quod episcopus tunc se intrromittit cum nullus est executor. vel si est quod dicitur non ad implet. ut in pall. l. nulli. a. in. **C.** fin. autem per receptio; captiuorum. in c. tua. est de testa. **P**ossunt tamen etiam predicta dici quod si distributio est bene facta pauperibus tunc non videtur quod defuerit autoritas episcopi. **S**ed si sit facta aliter et intrromittit dolo; vel lata culpa puta dedit suis sanguineis vel amicis quod nihil vel parum indigebat vel edficient a. dolose elegit non eligendos quod tunc episcopus potest se intrromittit ut iterum fiat legitime. **N**a ad eius officium spectat put dicitur est. **N**ec dicitur factum quod aliter factum est quod debuit. est de re. iur. quod ex. **E**t videtur est de lata culpa vel dolo. quod h. **I**n no. i. c. sic dignum est de homi. alia culpa in foro pñati non artat ad restitutio; **S**ed de h. lat. dicitur in se. ca. **I**tem puto quod si quis male distribuere non excusat quod intrromittit autoritas episcopi. **N**a episcopus non habet se intrromittit negotio huic nisi quod bene fiat distributio ut dicitur est. **I**tem ab eo celestes intrromittit iracundias. **C.** de episcopis. a. de si quis ad dedinada. ad si. **A.**

Item quod non sequitur vel quod capitulum Resuscitatur non est de summa h. est additamentum

Restitutio . vij . ut ma. h. ec. melius intelligitur: memorieque imp. **M**af. atque ordinarie: sumarieque videtur fuit. videlicet. **Q**ui teneat ad restitutio;. **S**ecundo quod teneat restituere. **T**ercio cui. **Q**uarto quoniam. **Q**uinto vbi. **S**exto quod b. modo dis. tollit restituendi obligatio. **A**d p. m. d. m. quod ad restitutio; atque obligat. **R**o. e. illi. acq. sit. **E**t ista illi. acq. sit. aliquid est. **R**esp. cum cae. aliquid. **R**esp. cum p. s. e. q. non potest dare seu non potest recipere. **P**er. cum h. d. g. i. fraud. **C**redito. a. d. h. i. s. d. e. s. **R**estitu. **J.** **C.** xliij. **I.** **A**ddi. **O.** **A**liq.

obligant ad restitutioem rōe dānificā
 catōis. **I**sta at dānificatio aliqñ cō
 tingit p̄ omissionē aliqñ p̄ omisiō;
Per omissionē vero tollēdo: deuaſtā
 do seu impediēdo **T**ollendo at̄ plexq;
 otra oēm voluntatē dñi rōz. **P**lexq;
 otra liberā voluntatē **S**i otra oēm volū
 tatē interdū dā. a hoc est furtū. de q̄
 dictū est s̄. **F**urtū **I**nterdū palā: a h̄
 est rapina. de q̄ s̄. **R**aptor. j. **E**t ista
 rapina aliqñ est manifesta. sicut ptz
 in aggressoribz itinez. **A**liqñ coopta
 sub velamine belli iusti cū sit iniustū
De q̄ s̄. **B**ellū. j. ij. a. iij. v. p̄textu iu
 ste sine cū sit iniustū **D**e q̄ sup̄. **J**udex
 j. iij. p̄serti sub colore rēfaliarū.
De q̄ bus sup̄. **R**ēfaliarū. v. collectarū
 seu talliarū. **D**e q̄ bz sup̄. **D**ñs a. **T**al
 lia. **A**ut sub colore pedagiorū siue vec
 tigatiū. **D**e q̄ sup̄. **P**edagiū **I**ntdū
 rō aliq̄s accipit rō alteri? nō contra
 oēm voluntatē ei? sed otra liberā volū
 tatē. a hoc p̄ vim opulsiuā v. quasi
Vis opulsiua est cū q̄s p̄ metū cogit
 aliqd̄ dare. **T**ūc em̄ accipiēs cogit rē
 stituere. ut ff. q̄d me. cau. p̄ totū. **S**;
 nunqd̄ om̄is met⁹ causat hāc resti
 tutōz: videt̄ q̄ n̄ qz vami timoris nul
 la est excusatio. ff. de re. iu. vami **F**ac
 etiā ff. q̄d me. cau. l. metū vbi d̄ nō
 dēre attendi metū vami hōis: sed qui
 merito in hōie cōtātissimo cadat. **I**n
 otrariū fact. qz etiā si null⁹ intuem⁹
 at met⁹: sed solū ob timorē reuerētie
 aliqd̄ detur otra voluntatē dātis daf
 repetitō. li. j. q̄ onerand. ad h̄ ff. q̄
 rū rōz actō nō daf **E**rgo multo maḡ
 qñ intuem⁹ met⁹ q̄ h̄ scūqz. qz metus
 magis cōtrariat voluntati dātis. a de
 mōstrat maiorē turpitudinē a delictū
 in accipiēte. **V**n̄ qñcūqz nō adest oīo
 libera voluntas dñi rōz seu creditor rē
 accipiēs seu dbitū nō solues: sp̄ rema
 net obligat⁹ ad restitutōz: ut a p̄ s̄.
Restitutio. j. q̄ penl. cū additō. **A**d
 otrariū p̄t did q̄ aut cōditio metuēll
 nō sit deterior. **E**t si nō adest iust⁹ me
 tus ei nō subuenit. ex. de h̄ijs q̄ vi. c.
 penul. vbi d̄ de religioſis q̄ bus dā q̄

turauerūt trāfire ad artiorē religiō;
 nō p̄ iustū metū: lic; aliqñtūlū circū
 uenti fuerint: q̄bz nō subuenit. qz eo
 nū cōditio nō sit deterior. **E**t hāc rōz
 sentit ibi glo. si at̄ metuēll cōditio si
 eret deterior: tūc si hōtur respect⁹ ad p̄
 sūptōz: etiā rōz est qz ei nō s̄buenit.
Rā cū nemo p̄sumat facile iactat̄ su
 um. ff. de p̄ba. l. cū de in debitoz: p̄esu
 mit qz qñ nō intuem⁹ iust⁹ met⁹: po
 tior sp̄ote q̄ coacte dederit. **E**t isto ca
 su loquūf nura q̄ req̄rūt metū q̄ cade
 ret in cōstātē. **S**i rō loq̄m̄ de voluntatē
 veritate. puta qz cōstat de voluntate s̄
 ria dātis tunc om̄ino quocūqz metu
 duct⁹ fuerit recipiēs ad restitutōz: te
 net ut satis colligit̄ ex p̄dictis. **E**t si
 affuerit met⁹ q̄ caderet i cōstātē nō so
 lū tenet recipiēs restituēs: sed etiā q̄cū
 qz at⁹ ad quē dicta rōs puenerit q̄
 cūqz titulo etiā oneroso. qz hoc actio
 in rō scripta est a t̄stif rōs affecta. ff.
 q̄d me. cau. l. metū. q̄ cū at̄. **I**te; hoc
 casu met⁹ d̄z iudicari s̄m̄ cōdictōz: p̄so
 ne vñ alt̄ iudicaf in muhē q̄ in viro
 ut notat glo. in c. cū lo cū. e. de sp̄o.
 a p̄ seq̄ns alt̄ in hōie duro a forti. a
 alt̄ in fragili a molli. ut in sum. li. iij.
 ti. xj. q. iij.

Quasi opulsiua vis ē qñ null⁹ int̄
 uenit met⁹: s̄ tñ s̄ voluntatē dātis ali
 qd̄ extorq̄t. puta ob reuerentiā: ut si
 p̄zon⁹ petit aliqd̄ a libto qd̄ libert⁹
 cōdit n̄ voluntate meā: s̄ ob reuerentiā
 ex q̄ n̄ audet negat̄. **R**ā p̄zon⁹ tūc te
 net ad restitutōz: dicta. l. j. q̄ onerā
 de. ad h̄ ff. q̄ rōz actio n̄ daf vbi cē
 diat glo. idē cē in vxore a marito a qz
 vxor p̄t reuōre venditōz: factā ob reue
 rētiā mariti v. cē renūciatōz: iur. p̄po
 thec. **E**t idē diē i clerico q̄ renūciavit
 p̄bende ob reuerentiā ep̄i ut ip̄ s̄a renū
 ciatōz: possit reuocare. **I**dē putarē in
 dño seu rectorē l̄ officialibz a s̄ dicit̄ a
 idē in filibz. **E**t sic q̄cūqz mō possū⁹ cō
 p̄hendē n̄ cē de mera voluntate cōcedēll
 ad nos deuēire qd̄ a s̄ nobis nō dēf.
 iniuste tenem⁹ a ad restitutōz: obli
 gam̄. ut satis ex p̄dictis colligi p̄t.

Sed qđ si quis cōcedit de suo alicui ob solā imp̄tunitatē petentis a nō ob reuerētiā v̄l aliā cām. **R̄** Vide qđ a isto casu teneat recipiēs ad restituendū; cū nō habeat ex mera voluntate cōcedētis. In contrariū facit qđ aliis est in cōcedēdo nō h̄re merā voluntatē a aliud qđ ex post facto efficiat volens qđ in principio fuit nolens. sic **Lu. xj.** legit de amico qđ ab alio amico habuit panes p̄pter imp̄tunitatē petēdi. qđ nō potuit h̄re in p̄ia petitiōe. **Pōt** tñ distingui qđ si donās ex post facto efficiat merē voluntatis donatō sit iusta. qđ vult cū donat qđ satis est. **S;** si nec tēpe datōis est merē voluntatis. h̄ iō dat ut tollat a te inq̄tudinē imp̄tunitatē petētis recipiēs tenet ad restituendū a h̄ p̄sumit in dubio p̄ qđ facit. **De petitiōe. Fla. l. j. li. x.** vbi prohibet ne petant a principio bona donatorū qđ sunt fisco acq̄sita. **Et** si aliq̄s obtinuerit sibi cōcedi nō valet cōcessio. qđ p̄sumit imp̄tunitatē obtēta. **Ad idē eē de rescrip. c. si. li. vj.** Fallit in paup̄e imp̄tunitate petēte ab eo qđ pōt ei s̄bueniē qđ tūc non dat repetitō p̄mo d; dans puniri d̄ tartatōe. a ita loq̄t qđ ponitur **Lu. xj.** et **Math. xxv.** Sed qđ si cōcedit aliq̄s alteri de suo qđ sperat sibi seruire i aliq̄ ab eo cui cōcedit. **R̄** h̄c cōcessio eē licitā. **Sed** si accipiēs inteligit sibi cōcessū ex illa cā. a possit sibi honeste seruire a nolit; puto qđ teneatur ad restituendū; qđ defecit cā cōcessiois et incipit h̄re contra voluntatē cōcedētis. **Nō** ob. l. si repetēti. **De cō. da. to** ob cām vbi cōditio in cor. de retēta nō inducit repetitōe; qđ aliud est de iure poli. vbi iudicat secretū sciētie a aliud de iure fori vbi regularit non iudicat de intrinsecis. eē de simō c. si. **Als** q̄libz possit dicere. **Cogitavi** talez cām. et lites fierēt infinite. **Proptēa** aliis iudicat d̄ iure poli. **xvii. q. iij. c. si.** **Vel** etiā qđ ad ius fori pōt dici qđ loq̄t q̄nto cōditio nō apparebat. **Sec̄** si appareret verbis v̄l alio mō. **ff. si cer. pe. l. certū** vbi d̄ nō interesse an p̄iis

nōibz res demōstret an ex circūstātijs. **Et** iō si recipiēs n̄ defuisset v̄l n̄ posset defuisset in eo qđ dās spabat. si a priō sciebat cōditōe; in cō. teneat ad integrā restituendū; sicut si cā eēt exp̄ssa. ut p̄ ex p̄p̄cis. **Sed** si nō intellexit cōditōe; in cō. nisi p̄ cōsūptā rem datā; nō teneat nisi inq̄tū ex ipso factū sit locupletis or. **ff. de peti. here. l. vtr.** **Ite** aduertē dū qđ in om̄i casu in qđ d̄ dictū est dari repetitōe; qñ q̄s dedit rem suā; p̄ter qđ in casu iusti met̄ impedif̄ repetitō si solutio sit facta in cām piā ut puta dotis. **ff. de adi. indubi. l. cū is.** **Et** si mulier. vbi d̄. qđ si mulier soluit qđ credebatur se debē. a nō debeat si soluit i cām dotis impedif̄ repetitō p̄pter pietatē. **Hoc** puto intelligēdū qñ dolū nō fuit ex pte recipientis. qđ nō pōt q̄s licite retinē qđ dolose lucrasset. **ff. de re. iu. l. nō fraudat.** **¶ Nemo.** a. **ff. de dolo p. to. tū.** **Ite** nisi eēt eadē v̄l maior cā pietatis ap̄ dātē. tūc ei ex pte dātis essēt due vōes. sc̄ cā pietatis. a qđ suo erroē spoliat̄ est. a ex pte accipientis vna tñ. **Et** due cāe p̄ualent v̄m̄. in **Iusti. de adop. c. h̄** hodie. vbi d̄ qđ datus in adoptōe; nō trāsit in eīptatē. h̄ si de auo mat̄no sic qđ in eo currūt iuā cōsanguinitatis a adoptōis. **Ite** nōndū qđ aliq̄n nō dat repetitō s̄tracti vel ablati ut in. l. j. in p̄. **ff. de alea. vide licet** qñ d̄ domo vbi retinet illicitus h̄ d̄ tpe qđ ludif̄ q̄s aliq̄d s̄traxerit v̄l rapuerit. **¶** **Nā** dñm dom̄ p̄t etiā tunc impune v̄beraē. ut ibi. **Hoc** tñ nemi n̄ cōfulerē qđ facēt. qđ a si apud leges sit immūnis n̄ tñ apud illū qđ **Math. v. dix̄.** Si q̄s dixerit fratri suo fatue tē. **Ite** hoc casu licet non teneat restituē illi cui s̄traxerit nō tñ p̄t ipse retinē cū ex turpi cā habuerit. a cōtra oēm voluntatē dñi rei. **Vñ** si nō restituat ei teneat saltē erogare paup̄ibz. eē de v̄furis. cū tu. nisi forte dicatur qđ pōt sibi retinere auctoritate legis in penā lusoris. **¶** **Error** eē dātis cū excludat eō libere a voluntatē regularit obligat accipiēte

ad restitutōem: cū et ipse dāns possit
 repetere. Circa qđ distinguēdū est: a
 datū erat omnino debitū a tūc omnis
 error iduat repetitō; Et ita indistin
 cte intelligat l. cuius p. errorē. ff. de re
 iur. Aut est omnino debitū: a tūc nullus
 error causat repetitō; ff. de adi. inde
 l. repetitō nulla. Aut qđ dā est debi
 tū nō omni iure: sed civili tūc: puta qđ
 debebat p. stipulatōem elisa p. pactū
 de non petēdo. qđ pactū qñ est nudū
 solū tollit vinculu; naturale qđ erat
 in stipulatōe: a nō civile. ff. de pac. l.
 si vnus. ff. pactus. a h. casu eodē mō ois
 error induat repetitō; dicta. l. cuius a
 sic accipiēs teneat ad restitutōem; Aut
 qđ dā est debitū iure naturae: h. nō
 civili puta qñ in testamto rehnq̄tur
 legatū qđ diminuit per. l. falciā. ff.
 qñ facta sūt tot legata l. fidei omnia
 qđ q̄ta ps hereditatis apđ herede nō
 remanet a h. casu si solues errat i. fa
 cto puta. qđ credit bona hereditatē eē
 ampliora repetit. Immo. tū h. casu di
 cit wapiētē nō teneat ad restitutō; in
 foro sciētēs: h. de h. dictū est s. Resti
 tutio. j. ff. xij. in additōne in p̄i. Aut
 dās erat in iure. ut qđ credit se obli
 gatū ad solūēdū omnia legata lic; q̄r
 ta ps hereditatis apđ eū nō remaneat
 ata tūc solutū nō p̄t repetere nec rez
 epiēs teneat ad restitutō; C. ad. l. fal
 l. error. **P**redcā tñ fallūt qñ aliqd so
 lutū fuerit in cām pietatis. ut; s. ff. p
 rimo arca si. Cōtigit etiā dāmficatō
 nō solū tollēdo de qđ dictū est: sed etiā
 deuastādo. Et q̄litercūq; qđ sic dāmf
 ficauerūt p̄ximū v̄l occasione dāmi
 dederitza ad restitutōem; teneat. ut eē. de
 iniur. e. si culpa. vbi s. Si culpa tua
 datū est dānū v̄l iniuria irrogata v̄l
 alijs irrogātibz opē forte tulisti: aut
 hec imperitia tua seu negligētia eues
 nerint iure sup h̄ijs satisfaccere te o; .
 nec ignorātia te excusat si scire debu
 isti eē factō tuo iniuriā v̄l h̄iē posse cō
 tūgē v̄l iacturā. qđ si aīalia tua nos
 cuiisse p̄ponas: nihilominus ad satisfā
 cōē; teneas: n̄ ea dādo passis dānū

velis liberare teipm qđ tñ ad libera
 tōē; nō p̄ficiat si fera aīalia v̄l qđ ofue
 ueit nocē fuisset: a quā debueras nō
 curasti diligētā adhibē. Sane lic; qđ
 occasione dāmi dat dānū videat debis
 se. secus tñ est de illo dācōdū qđ ut nō ac
 cideret s̄ contigētibz nihil omisit. Et
 adūtēdū qđ lic; in foro iudiciali qđ te
 neat ad restitutō; p̄pter dānū rlatū
 eē ex ei⁹ leuissā culpa. ut. ff. ad acq̄.
 l. in lege acq̄tia. eē leuissā: tñ in foro
 p̄iati. s̄m Immo. in c. si aut dig. m. ff.
 eos. ex. de homi. ad si. magne glo. qđ
 nō teneat ad restitutō; nisi ex dolo v̄l
 lata culpa. ponēs exēplū. ut si qđ p̄ij
 ceret ignē in domū plenaz stupā. Et
 idē videt ibi tenē dñs An. de bu. n̄ for
 te p̄cesserit dōnā. ut s. restitutio. iij.
 ff. finali.

Predcā at dāmficatio p̄t cōgēre
 aut arca res ā arca corp⁹ a famā aut
 mores. Si arca res tūc dāmficās tenē
 nef satisfaccē p rebz a in rebz omie dās
 nū rlatū dicto. c. si culpa. eē de iniur.
Si arca corp⁹ a p verbeā seu pvulne
 ra l p mortē. p̄ casu dāmficās teneat
 ad oēs expēsas factas in medicinis a
 medic a ad extiatō; opaz q̄bz dāmf
 ficat⁹ caruit est caritur⁹. Nō at fiet
 extiatio cicatrici a deformitatis cor
 pis. qđ libez corp⁹ nō recipit extiatō;
 ff. si q̄ pau. fe. dis. l. j. et. l. si. et in c. j. eē de
 iniur. qđ ad lrā; extēctū ē ab Ero. xxj
 ibi. Si rixati fuerūt viri. ff. S. cōd casu
 qñ hō est mortu⁹ si ē seru⁹ idē dice⁹ qđ
 de rebz alijs qđ fiat extimatio s̄m vas
 lozē fui. ff. ad. l. ad. l. j. i. prim. Si est
 liber hō qđ libez corp⁹ nō recipit extia
 tōē; ut dictū est taxat pena qñ q̄gita
 aureoz. ff. de h̄ijs qđ dice. v̄l effu. l. j.
 a h. nō cōmittit intercē; sed solū penaz
 ut nōt glo. in dicto. e. j. de iniur. Et lo
 qđ eo casu qñ sine dolo homicidū fa
 ctū est. Nā at corp⁹ p̄t homicida pu
 nitur. l. cornelia. de sicca. ut; ff. ad. l.
 cor. de sicca. p totū Et qñ illa taxatō
 qñ q̄ginta aureoz ē penaz nō dēt i fo
 ro sciētie n̄ p̄cesserit dōnatio ut s.
 R. iij.

Restitutio . iij . § . fi . Verūm si aliquis
 in se tenebit eis homicida ad infē
 multo magis q̄ vulnerans ne alio pe
 ius petras videat melioris conditōis
 cōtra . l . nō fraudat . § . nemo . ff . de re
 iu . a ut etia; satisfiat dānificatis sic
 docet . c̄ . de iniuri . c . fi . **Et** qm̄ dānu
 illatū est ex ommissōe fiet extimatō eē
 interde extrinseci . ff . de ac . emp . l . iuli
 an . in p̄i . **Et** sic homicida tenebitur
 alere filios occisi a alijs s̄bueniē q̄bz
 occasus venifit poterat teneba^r sub
 uenire a s̄bueniebat a s̄ fm̄ arbitriū
 homini ut s̄ . **Restitutio . j . § . xi . ex . xij .**
Si dānificatio est circa famā multo
 magis ei⁹ fieri restitutio q̄ reū s̄b
 latā q̄ fama p̄derat rebz . ff . de re
 iu . l . si in duabz . de quo s̄ . **Detractio**
 § . iij . cū additōe . **Si** circa mores : di
 cedū q̄ corrupēs alioz vitā facto dō
 v̄l exemplo : ad restitutōez magis te
 net q̄ diffamator . cū sine fama possi
 m⁹ saluari . § . nō sine bona vita v̄l cō
 sciētia . xij . q . j . nolo . a plus q̄ ali⁹ q̄cū
 q̄ dānificator . in q̄tū aia incōpabile
 p̄ponderat oibz tpalibz etiā copalibz
 xiiij . q . ii . § . si hēs . v̄ndia . vj . q . vj . ex
 mēto . s̄z detiores s̄ q̄ vitā morsq̄
 bonoz corrupūt hijs q̄ s̄stātiā ali
 oz p̄diacq̄ diripiūt . **Jo** talis corrupēs
 iuz posse ad bonos mores reducere te
 net q̄s corrupit a si alijs nō p̄t saltem
 oret a orari faciat alia bona que p̄t
 agat tā p̄mā q̄ ut sup̄ s̄ impeteret
 dīmā grā; **Q**ū; eē tenet ad pecuniaz
 infesse . puta si seductorie v̄l violēter
 aliqua stuprauit . c̄ . de adul . c . j . ut si
 ex s̄ maurit aliq̄s pecuniaz dānū v̄l
 etiā p̄ recōpēsatiōe iniurie . ut in fili de
 fama dicit **Tho . ij . q . lxxij . ar . ij .** s̄ h̄
 recōpēsatio cū sit pena n̄ debet in foro
 scie n̄ p̄cesserit cōdenatio . ut sepe oñ
 sū est . **T**ercio dānificatio irrogat ipe
 diēdo ut cū q̄s iniuste ipebit aliq̄e a
 d̄scutōe alie iusti emolūm̄ti . nā tene
 tur ad om̄e infē dānificati ut p̄t s̄ .
Restitutio . j . § . x . **Et** ad p̄dicta dñt at
 tēdere q̄ q̄ndie parāt ne officia v̄l be
 neficia alijs dent v̄l p̄p̄ odū l̄ ut ip̄i

ipebiētes seu eorū amici ea obtineāt
 lic; q̄nq; sint min⁹ p̄donei q̄ ip̄i ipe
 dit . **Itē** ip̄ eē cōtes iusta muncā l̄ ele
 mosinas fieri : forte vitupādo p̄sonas
 v̄l alio mō v̄l ipebiētes cōiuamina
 artificibz v̄l alijs v̄n̄ possint viuēa si
 milia faciētes de q̄bz nullā faciūt cō
 scia; **Et** si impediēs ne q̄s d̄scq̄t o mo
 dū tene^r ad restitutō; poti⁹ tene^r ipe
 diēs ne q̄s d̄scq̄t suū v̄n̄ . xiiij . q . vj . § . fi
 res **Aug . diē** **Ills** eū d̄ntissē d̄ixerim
 eū q̄ p̄ h̄vie ad s̄ infuēmit ne male ab
 lata restitua a q̄ ad se cōfugietō q̄tuz
 honeste p̄t ad reddēdū n̄ opellit socū
 eē fraudis a criminis **Nā** m̄ior dius
 opā nrā; talibz s̄btrahim⁹ q̄ impedi
 m⁹ **Et** ad s̄ attēdāt oēs aduecati a p
 curatoēs a officiales curiales a cives
 ipebiētes aliq̄s a d̄scutōe iusticie . qz
 tenēt ad restitutō; dānū passō . **Nō**
 obstat p̄dictis q̄ n̄ videt dā^m pati q̄
 ipebit a lucro . ff . de dā . infec . l . paul⁹ .
 qz ibi loq̄t q̄ ad eū ad quē p̄tinebat
 tale lucū . qz de suo p̄t facē q̄cqd̄ vult
Sec⁹ q̄ ad tū ad quē n̄ p̄tinet ut sa
 tis ex p̄dās p̄t patere **Et** si p̄dca ob
 tinēt in tpalibz fort⁹ i spūalibz m̄q̄
 tū sūt p̄ciosa **Vñ** n̄ solū ipebiēs cō
 modū spūale obligat^r eē q̄ nō adiu
 uat ad ill⁹ d̄scq̄ndū eē inimicū . vñ i
 omel . ferie . iij . d̄m̄ce . iij . in q̄dragefiā
 loq̄ndo de iudicāte **Aug . ait** **Tu** vides
 frēm tuū p̄ire a negligis : p̄cior es ta
 cēdo q̄ ille iudicando . q̄n̄ ḡ in nos ali
 q̄s peccat magnā curā habeam⁹ n̄ p
 nobis **Gloriosū** est em̄ iniurias obli
 uisci . **S** ; obliuiscē iuriā tuā nō vuln⁹
 fis tur . **Et** ex hijs p̄z q̄ impediēs ali
 quē a fuitio dei v̄l ingressu religiōis
 tene^r dō cui s̄btraxit aia; illā : ecce cui
 s̄btraxit militē p̄liātē **Potuisse** ei for
 te multū p̄fuisse ecclē v̄l a exēplo **Te**
 ne^r eē ipebito cui abstulit reg^m celoz
Nā iuz^r **Bern̄** . in meditātōibz . ad reli
 giōez v̄dri est ab inferni pō; reuōri et
 ad pō; paradisi adduci **Tene^r** a religi
 om̄i cui s̄btrahit cōmilitonē ad infē
 spūale a tpale **Et** iō obligat^r reducero
 s̄btracū ad eū statū v̄n̄ eum retraxit

et si nō p̄t: teneat cū cōtritiōe satisfacc
re deo a ecclē a impedito a religiōni-
etiā ad intesse pecuniarū: q̄ntū fm ex
timatō; verisimlem dubij euent? p̄t di
secete estimari q̄ p̄fussū religiōi fm
cōditiōem p̄fone. ut in simili p; sup̄
Restitutio . i . q̄ . xij .

¶ Est etiā sciēdū q̄ ad restitutō; te-
nef nō solū dānificās p̄rimū p̄dās
mo dis . s̄ tollēdo: deuaftādo. v̄l impe-
diēdo p̄ seipm; sed etiā q̄ dānificauit
p̄ aliū. ut si q̄s mādaret magnificai
q̄ casu teneat et mādās a mādatori?
ff. de iniur. l. nō solū. q̄ si mādato p̄-
mo etiā si adimplens excedat fines
mādatis: teneat ad omnia v̄e cōsequētie
ut in . c . fi . ex . de homi . li . vj . vbi d̄r: q̄
mādans aliquē verberari hez; phibu-
erit mutilari v̄l occidi: tñ teneat si mu-
tilet v̄l occidat a efficiat irregularis-
q̄ pot̄rat cogitare illud seq̄. Et facit
ad multa. Et nō solū mādās: sed a
ratificās maleficiū factū noie suo te-
neat nō tñ ad p̄t̄m: s̄ etiā ad oia
alia. ex . de sen . exco . cū q̄s . h . vj . vbi
ratificās verberatō; de iud factā noie
suo excoicātō; incurrit ac si mandass̄
Sec̄? si nō fuiss̄ facta noie ratificātis-
q̄ tūc hez; peccet ratificādo: nō tñ est
excoicātō. ut ibi. Itē teneat q̄s de omni
damno dato ab alio seu alijs q̄s sine
ipso factū nō fuisset. ut s̄. Restitutio
iij . in prin . et . q̄ . j .

¶ Et nō solū ad restitutōem q̄s obli-
gatō mittēdo vt dictū est: sed et omit-
tēdo cū distinctōe. q̄ aut q̄s obligat
solo intuitu pietatis ad aliq̄d faciē-
dū: aut aliq̄ sp̄ obligatōis. P̄no ca-
su lic; q̄s ommittēdo peccet nō tñ teneat
ad aliquā restitutō; ut si nō q̄s tribu-
at elinam indigētū. Math . xxv . Nā
h̄ casu obligat q̄s aliq̄ obligatōe q̄
ad hōies. q̄ ille cui debz fieri possit ali-
qd directe petere. Vñ licet q̄s ex pie-
tate teneat in q̄tū p̄t defendere p̄xi-
m . xxij . q . iij . nō inferēda tñ p̄ ista defen-
siōe p̄t p̄cū acapere. ff . q̄s me . cau . l .
metū . q̄ h̄ licet . Q̄s n̄ eēt si ad h̄ ap̄s
hōies efficacit obligare. Nā acapi

ens p̄cū ut faciat id ad q̄s obligatō
puta ut restituat rē sibi cōmodatā v̄l
aliq̄d at̄s: ad restitutōem dicti p̄c̄ij
teneat. q̄ turpis accēpit. ff . de iudi . ob-
tur . cau . l . fi . Quo ad scōm casū scien-
dū q̄ triplex est sp̄s obligatōis v̄l
delicet natural; tñ: ciuil; tñ: a nālis
a ciuil; fil . Natural; est q̄ ex ipsa nā
cōis est omibz hōibz. puta q̄ q̄s obli-
gat ex p̄missiōe. Nā nil tā cōgruit hu-
mane fidei q̄ cōuēta seruāe. ff . de pac .
l . in prin . Ciuil; est q̄ nō a natura sed
ab hōibz ad mōilem vitā inuēta est.
puta ut q̄s obliget p̄y bienmū ex cō-
rogatio a se facto. licet nihil accē-
pit. Natural; a ciuil; q̄n in vno actu
v̄treq; cōcurrūt ut in stipulatōe. Nam
ibi est natural; q̄ cōsistit i cōsensu p̄tū
a cōuentōe. Inest a ciuil; respectu so-
lēmital; a ciuil; iure introducte. Et d̄
h̄ij obligatōibz a viribz eaz hētur in
Insti . d̄ obli . a ibi in prin . p̄ glo . Aut
ergo q̄s est obligatō natural; tñ aut
ciuil; tñ. aut v̄traq; .

¶ Sed naturali tñ q̄s obligatōe te-
neat ex ommissiōe teneat . a d̄; i d̄ d̄ seu
facē ad q̄s obligatōe h̄ q̄s deb̄ suo h̄z
Imo . i . c . q̄ pleriq; ex . de imū . eccle .
vbi multa de hac mā p̄mit . Hoc em̄
casu n̄ p̄t h̄re seruā q̄ ad se n̄ nālē. q̄
q̄ attinet ad ius ciuilē fu p̄ nihilo
reputat . ff . de re . iur . l . q̄s attinet . Item
debz h̄ d̄s suo. puta q̄ p̄misit sibi
Nā si d̄s n̄ p̄misiss̄ v̄l at̄s deb̄ uiss̄
nō debet suo: h̄ ipsi d̄no . cū oia acq̄si-
ta p̄ suū acq̄rāt ipsi d̄no in Insti . per
q̄s p̄lo . nobis acq̄ . q̄ . j . Et ex h̄ dicto
Imo . p̄t colligi q̄ q̄ ad forū p̄male
pot̄t attendim; nālē eq̄tatō q̄ iure hu-
mani seu ciuil; s̄bititatē. Et iō q̄n q̄s
nudis v̄bis p̄mittit aliq̄d dare v̄l fa-
cē: licet de iure ciuil; nō obliget . ff . de
pac . l . iurē gētū . q̄ h̄ nulla . a . co . l .
legē: tñ q̄ ad forū p̄male teneat implē
p̄missū. q̄ q̄ ad obfuātā int̄ simpli-
cē loq̄tā a iuramētū de q̄n facit d̄ am-
xxij . q . v . iuramēti . Et fac . ex . de pac .
c . j . S; ut meli; intelligat q̄n natural;
eq̄tal in foro p̄mē p̄ualeat ciuil; iurē
R . iij .

distinguendus est. qz aut ius civile
 nō obstat naturali ut in casu pposito
Licet em̄ nō adhibeat ius civile vnz
 culū suū inf obligatō; serua dñi ut
 seru9 possit a dño petere tñ nō obstat
 naturali. **V**n si dñs soluat seruo iaz
 libero facto. nō p̄t repetē. ff. de adi. in
 de. l. si qd dñs. **E**t tunc p̄ualet eq̄tas
 natural ut p̄tactū est **A**ut ius civile
 obstat nāli **E**t si qdē ex cā. p̄ualet ius
 civile. **E**t p̄ncipes p̄nt ex cā o tra ius
 nāle statuē ut nōt **I**mmo. in dco. e. qz
 pleriqz. circa mediū magne glo. ver.
Sec9 at in alijs. a p̄mit exēplū in pre
 septiombz. **E**t h̄ v̄z n̄ ius civile o tra
 rief cē iuri dīmo. qz tūc licet cā iur dī
 uil cēt sufficēs qad gubernatōez tō
 patiū. tñ ex eo qz obstaret et ne salu
 ti p̄ualet ius nāle qd cōrdat cū dīmo
 qz gñalt om̄i ostitutōi a cōsuetudini
 dero gādū est q absqz p̄ctō mōtli nō
 p̄t obfuari. cē de p̄scrip. q. si. **P**ropte
 rea licz ius civile nō req̄rat bonā fidē
 i p̄sc̄ptōibz nisi in p̄ncipio. tñ ius ca
 nomia a dīmū req̄rit p totū tps. dco.
 e. si. **S**ine cā at nō p̄t ius civile cō tra
 nāle. in **I**nsti. de iure natura gen. et
 a. q. h̄ nālia **E**t ideo nec hō nec hūana
 ostitutio poss̄ statuē qz qd poss̄ tollē
 alienā. aut nō reddere aut nō suaē li
 atas cōuentōes. nisi ex iusta cā a vz
 gēti. q nō veniret o tra ius dīmū a de
 tūm̄tū salutis. puta si fieret ad p̄m̄
 endū delictū alie9 vl p̄pter vtilitatez
 publicā vl ne impediret meliora. qz
 om̄nis vtilitas debz p̄uate p̄ferri et
 maior vtilitas m̄iori cē v̄ pos. bone. j.
Si xō qd civili tñ iure obligē? pu
 ta p̄ avographū. vl aliā autēticam
 scripturā in q cōfitec se recepisse qd n̄
 recepit a sic nulla eq̄tate nāli tenet.
 tūc in foro cōscie n̄ obligat. h̄; **I**mmo.
 in e. qz pleiqz. cē de imu. ecclē. **I**de di
 cit ibi **I**mmo. qñ qd obligaret ex snā
 iniusta qz tūc cē nulla rōne naturali
 tenet. **N**ec h̄ns casibz ius civile ob
 stat nāli. sed tñ p̄pter ignorātiā fa
 cti h̄ statuit **S**i em̄ appareret pecuniā
 nō cē numeratā vl snām iniustā pu

ta p̄ omissōem aduersarij etiā in foro
 civili nō cogeret ut ibi notat **I**mmo.
Verūtū dubietate facti istāte si cogē
 tur p̄ iudicē soluere debz parere. ut a
 ibidē dicit.

Si at aliq̄s obligē? iure nālia civi
 li. tenet facere om̄ino illud ad qd ob
 liga? **E**t si omittit facere: tenet ad inf
 cē p̄ti siue obligē? ex cōuentōe solen
 ni. ff. de reg. iudi. l. si qd ab alio. q. si.
 vbi colligit̄ regula qz p̄mittēs aliq̄d
 facere si n̄ faciat succedit obligatō ad
 infcē: siue ex o tractu reali. ut emptōe
 venditōe. locatōe. o ductōe. mādato
 societate o modo dato. ff. de ac. emp. l. j.
 in p̄n. vbi p̄; qz v̄ditōr nō tradēs rez
 v̄ditā tenet ad infcē. **V**tq̄ at p̄ ase co
 gaf tradē rō v̄ditā licz sit maḡ q̄stio
 inf̄ doctores ut nō. in dicta. l. j. vbi cē
 disputat̄ p̄ glo. puto tñ qz sic si velit
 emptōr a maxime in foro p̄nali in q
 ps obligat? et ex sola nāli obligatōe
 ut s̄. q. i. **Q**ue nālis obligatio onif.
 cē ex nuda p̄missōe. ff. de pac. l. j. et
 nihilominus obligat? et ad infcē qd
 cēt vltra rō. c. de sen. q. p̄ eo qd infest
 p̄fo. l. vna. **I**de si qd detinet rō alienā
 obligat ex omissōe ut om̄ino cogat
 reddē. ff. de rei. ven. l. q̄ restitue? **I**de ex
 omissōe obligat qd rōe assūptē seu
 omissē sibi aue administratōnis ali
 cui9. c. de neg. ges. l. tutori. vbi d̄; qz
 tutor a curator tenet om̄ia negocia si
 bi omissōz gerere. et c. mādati. l. in
 re mādata. vbi d̄; qz oē omissiā neg
 lectū in re quā qd accepit in curā suā
 nō ē culpavacuū. **E**t iō oēs dñi tenet
 de oibz dānis cōmissis p̄ eoz sbditos
 nō tñ eoz olesu. h̄ cē negligētia. **I**de
 de officialibz a rectoribz puinciap. āta
 tū. a lo. cor. **I**de i om̄i gubnatōe fami
 lie. ut marit9 p̄ vxore. a p̄ p̄ filijs. a
 dñs p̄ suis. si eoz infuemat negligē
 tia qz tenet ex officio curā h̄cē. **R**a cē
 o sentive videt̄ errātī q ad resēcāda q̄
 corrigi dñt nō occurrit. lxxxiij. d. cōse
 tirea. fact. xxiij. q. iiij. duo ista. **F**act
 cē. c. de iudi. l. sanximi9. vbi d̄; qz iu
 de p̄tenet ad resēcādas expensas p̄ti

si omisit qd erat sui officij. videlz cō-
 dēnare alterā pte in expēsis. **D**n ergo
 attēdāt. dñi a alijs rectores locor q n̄
 solū tenēt de homicidijs a furtis a ra-
 pinis a alijs mal q s̄b eorū iurisdicō
 ne sūt si fiāt ex eorū malicia. de qbus
Isa. j. dicit. Principes tui infideles s̄c h̄
 sup: s̄c ed si fiant ex eorū negligētia li-
 cet ignorāter. **P**ro p̄dictis ed factē qd
 hētur in **I**nstr. d. obli. ex q̄si delicto. **F**.
 j. vbi dicit q dñs dom⁹ seu habitator te-
 net de hijs q habitātes in illa domo
 cū ip̄o deiecit ex domū si ex s̄b aliquē
 dānificauit. **I**te dicit ff. de hijs q dicitur
 vlt. effu. l. j. **I**te ad h̄ q dicitur iniusti-
 ciaz p̄ceptis q secū sodof iniustos de-
 tinet seu officiales. in autem. ut iudi-
 sine q quo suffra. **F**. eos. v. a nō solū
 epi **C**oll. ij. **E**x hijs omibz p̄ q p̄hibē-
 tes ahoꝝ regimini seu gubernatōi nō
 solū tenēt de commissis p̄ s̄bditos qbz
 osenserit s̄c ed si fuerit negligētes. **I**m-
 mo qd p̄ est tenēt ed de dāno dato
 p̄ eorū aialia bruta si p̄cessit eorū cul-
 pa. als̄ suffiat illa dare ff. si q̄ pau-
 ter. dica. l. j. **F**. j. a eē de iureiu. a dā-
 da. c. h. **I**te p̄ seruis dñi si nō fuerint
 in culpa tenent aut dare seruos p̄ no-
 xa. aut reficere dānū. **P**ro filijs at̄ p̄
 in nihilo tenēt s̄c filij castigati in **I**n-
 str. de noxa. ac. **F**. h. **S**ed h̄c erit dīa in-
 ter filiū a seruu; a bruta aialia. qz in
 brutis p̄sumit dñs culpofus si aialia
 sic cōsuecit facere. a si p̄bat q dñs
 adhibuerit debita; diligētia dicto c.
 si. de iniu. **S**; i filio a seruo nō p̄sumit
 culpa p̄isa a dñi nisi p̄be. puta. qz si
 erūt sciētes a nō phibuerūt cū potuerūt
 ff. ad. l. acq̄t. in lege acq̄lia. etiā le-
 uissima. a. l. se. **E**t est vō. qz aialia cō-
 suecit magis s̄b freno teneri. **S**erui
 at̄ nō tm̄ a min⁹ filij **V**erūtū p̄sumit
 culpa p̄isa a dñi. si filij serui dat dā-
 nū in eodē loco in q̄ habitat s̄c cū eis
 ut p̄tātū est videlz qñ p̄iat ex domū
 in q̄ siml habitat. **S**it a dñs admī-
 strator seu rector locor videlz i dubio
 culpofus ex delictis commissis a secū ha-
 bitantibz officialibz a fuitoibz. d. cō. **F**.

eos in **A**utē. **E**t p̄dicta faciūt q̄ fauē-
 tes v̄suaris v̄l etiā nō phibētes v̄su-
 ras exerceri v̄l nō cōpellētes ipsas re-
 stitui cū possint a h̄ant ex officio tene-
 an⁹ ad restitutō; qd ed dicitur **V**suā. vj.
F. qd de regibz. **I**te faciūt q̄ abscondē-
 tes v̄l nō exhibētes instrumta l̄ pub-
 licas scriptūas alioꝝ v̄l cōes libros vō
 nū teneant ad infecē p̄tis maxie si ex
 offi⁹ ad h̄ tenebāt ut nōij a iudices
C. de edē. l. is ap̄s quē. **I**te argētarij
 a cāpsores a faciētes cōes vōes **E**t h̄
 oia p̄bā. ff. de edē. l. argētarij i p̄tō.
 a. **F**. cū at. **H**uicq; dānū ē q̄ ob-
 ligat ad restitutō; **N**ūc dicitur est
 q̄tū tenēat restitutō; **E**t dico q̄ q̄libz te-
 net restitutō; q̄cqd bz de alieno sū qd
 ad aliū spectat a q̄cqd alteri v; sū ex
 dīctū v̄l q̄si. siue ex delicto v̄l q̄si. siue
 ex testamto v̄l ex q̄cuq; alia cā bone-
 sta. xiiij. q. vj. si res. ff. de iusti. a iu. l.
 iustida. **F**. iurē p̄cepta. siue oblige. iu-
 re nālia ciuili. siue nāli tm̄. a qñ; ed
 obligat a iuili tm̄. puta p̄t̄ sm̄az. ut s̄
F. x. a se. **I**te n̄ solū obligat ad p̄-
 cipale debitū. s̄c ed ad totū dñs videlz
 ad restitutō; rei cū fructibz. de q̄ s̄. de
 restitutio. j. **F**. iij. in additōe **E**t vtz pos-
 sit cōputatē expēsas factas i re. h̄t s̄.
Restitutio. j. **F**. v. cū additōe. **I**te tenet
 ad oē infecē creditor **D**e q̄ s̄. **R**estitutio
 j. **F**. iij. i additōe. ad p̄dō; **I**te tene-
 ad oē dānū n̄ solū qd ip̄e dedit p̄ se v̄l
 p̄ aliū; s̄c ed qd datū ē ab occasiōe sui
 ita q̄ sine ip̄o verifit n̄ fuit datū. de
 q̄ s̄. **R**estitutio. iij. i p̄tō. a. **F**. j. cū addi-
 Tenet ed ad oē dānū datū a s̄bditis
 ob eius negligētia; de q̄ s̄. **F**. xj. ver.
Item ex omisiōe.
Cū at̄ faciēba sit restitutio **D**istingue
 vū ē q̄ a iuēniū creditō; l̄ eorū hēdes
 a nō. p̄ casu a obligatio ē real **E**t de
 h̄ dē; ē s̄. **R**estitutio. j. **F**. j. in addi. vbi
 filz dicit qñ aliqd receptū ē ex turpi cā
Aut obligatio ē p̄sonal. a de h̄ s̄. **R**e-
 stitutio. ij. **F**. penl. in addi. **S**ed casu
 qñ nō inuēniūt creditores v̄l eorū hē-
 redes qd sit agēdū dicitū est s̄. **R**estit-
 utio. vj. in prim. et. **F**. j. cū additōe.

Quā vero restitutio faciēda sit. De hoc dictū est s̄. Restitutio . j . in p̄m . in additōe . Itē vbi deat fieri vide s̄ . restitutio . vi . in p̄m . in additōe . ver . q̄ ad secundū .

Restitutio . viij . s̄ . q̄bz modis restituen di obligatō tollat̄ . Et vidēdū q̄ quatuor modis p̄cipaliter videlicet absolutōe solutōe v̄l quasi . rei interitu . a cessiōe

Quo ad solutōz sciēdū est q̄ sufficit debitori q̄ sit absolut⁹ a creditore cui bonoz suoz nō est interdīcta admīstratio s̄c̄ minoribz furios a pdigis . Rā in re p̄p̄ia q̄libz est moderator a arbit̄ . C . mā . l . i . re mādata . a sufficit debitori satisfacē s̄m volūtate creditoris . l . int̄ causas . ff . abesse . ff . mā . Rō tñ intelligit̄ satisfacisse si vn⁹ p̄mittit̄ creditore solutōz debitorē eē de volūtate creditoris : s̄ vterq̄ est obligat⁹ n̄ exp̄sse agat̄ ut noue obligatio de p̄ore debitorē in p̄missōzē . C . s̄ noua . l . fi . Et ista absolutio debz p̄cedē de mera volūtate creditoris . abs̄ n̄ ualet ut s̄ . Restitutio . j . ff . de . cū . additōe . a . iō . in . c . q̄ . ff . de . v̄fur . li . vi . d̄ns . De . de . an . cha . dic̄ s̄m . Dy . q̄ ad h̄ q̄ p̄sit absolutio seu r̄missio req̄rit̄ q̄ pecunia sit p̄ata restitutōm . r̄ q̄ debitor sit pat⁹ satisfacē s̄m q̄ obligat̄ a creditor ex mera volūtate remittat̄ . Et si vera c̄t̄ creditore ex libera volūtate remittit̄ valet absolutio . licz etiā debitor nō habueit̄ debitā dispositōz ad restituēdū qz in t̄s̄latiōe d̄m̄i . rez̄ seu circa ip̄as res attēdit̄ pl⁹ volūtas d̄m̄i : eaz̄ q̄ aliteri⁹ in Insti . de fur . ff . placuit . vbi d̄z q̄ accipiēs rē alienā l̄z putauerit d̄m̄i n̄ p̄missuz : si tñ p̄mittat̄ furtū nō cōmittit̄ nec ad restitutōz tenet̄ . nec do min⁹ p̄t̄ petē obstāte sibi sua volūtate . ff . de fur . l . int̄ oēs . ff . penl̄ . s̄ tñ debitor tenet̄ de p̄ctō p̄t̄ malā intētiōz ut eē p̄t̄ colligi s̄ . Restitutio . j . ff . de .

Sed nūqd̄ cōsiliū eē vniūsale p̄t̄ remittē qd̄ debet̄ singulari p̄sone s̄ eius volūtate . Rō s̄m̄ . Immo . in . c . nrā . eē s̄ iniuri . q̄ sic . si debet̄ iure ciuili tñ ut

eē statuto v̄l alio h̄mōi . Sec⁹ si deb̄ iure nāli . qd̄ p̄t̄ intelligi n̄ ex cā . Ex cā c̄i ius ciuile p̄t̄ s̄ ius nāle . ut nōt̄ idem . Immo . i . c . q̄ in eccāz . eē de osti . a . gl . in . l . si . C . si s̄ ius l̄ vn̄ . pub . vbi eē te net̄ q̄ publicā utilitas sit licitā cāvt̄ tollat̄ qd̄ alteri debet̄ eē iure nāli . de q̄ eē s̄ . Restitū . viij . ff . ix . v . s̄ . ut meli⁹ . Et faciūt ad multa a maxie in restitutōibz dānoz dator̄ in bell̄ ciuilibz l̄ int̄ trāa trāa iniucē . Vtq̄ cōitates sup̄ h̄ijs valeāt disponēa r̄mittē . Et vidē q̄ sic si publicā suadet utilitas putane carēt̄ cōmodo pacē . verūtū q̄ cāvtat̄ r̄missio fieret̄ ex maliciā v̄l p̄tinada adūfāioz qz nolūt̄ dāna resarcire : nec iuri stare s̄ poti⁹ bellare n̄ p̄t̄ . de s̄ in v̄scia illā extorq̄ntibz ut a p̄ime tactū ē . Vñ tūti⁹ videt̄ a ordiat⁹ a magne utilitatē qz vniūstas v̄triusq̄ sec⁹ p̄ p̄sentes solēnit̄ duocē ad p̄dicatōz v̄l alio cōgruo loco a tpe et op̄etēti t̄m̄io : a vn⁹ p̄ponat̄ si p̄sone dicte vniūstas in iucē seu p̄somis alteri⁹ vniūstas cū q̄bz bellū habueit̄ seu discordiā sp̄ōta libe r̄mittūt̄ oēz iniuriā dānū a intercē a omē i d̄m̄i q̄ in p̄teritū vsqz ad p̄ns sibi obligatē p̄terq̄ occasiōe s̄ct̄ . l̄ q̄i seu relictoz in vlt̄ia volūtate cū q̄dā tñ r̄obili et pia modificatōe videt̄ q̄ in cā plene remittat̄ ita tñ qz debitores q̄bz sit remissio iuz̄ cōmodā eoz facultatē s̄m cōscias eoz de dictis incētis erogēt̄ in pias cās . Certaxo vsqz ad aliquā p̄uā q̄ntitatē s̄ct̄ remittat̄ . Illaxo q̄ s̄ maioris q̄ntitatē impotētibz remittat̄ q̄usqz cōmode potēt̄ restituē . ita tñ qz creditores n̄ sint in cōli v̄l maiori indigētia q̄ ipsi debitores . Ceteri x̄o q̄ p̄nt̄ cōmode restituē restituāt̄ . Et si q̄dē ad p̄dcās oēs exp̄sse cōsēt̄ b̄n̄ est . Si x̄o aliq̄ diffēt̄at̄ q̄ ad illos n̄ valet remissio . ff . de ven . l . q̄ de tota nec eē q̄ ad eos q̄ bonoz suoz admīstratōem nō h̄nt ut sunt minores a fatui a siles . n̄ forte manifesta a reputabilis cā publicē utilitatis aliū extorq̄ . Prop̄t̄ s̄ c̄i ip̄i rectores vniūstas

remissioe; facere posse videtur. ut a p[ro]p[ri]o
 on[is] est. si at de aliq[ui]b[us] dubita[re] v[er]u[m]
 no[n] o[sc]ense[re]t. p[ro]p[ri]e p[ro] rector[es] certus
 t[er]m[in]o[m] infra que[m] q[ui] no[n] h[ab]et o[sc]entia[m] exp[re]s
 mat[er] dare int[er]d[ic]to; sua[m] cuida[m] ad h[oc] de
 putato. ut rebigat[ur] in septis a manife
 sten[te] v[er]m[in]itati ut scia[re] respectu q[ui]ru[m]
 no[n] valet remissio. a q[ui] infra t[er]m[in]u[m] n[on]
 tradixerit. n[on] r[ati]onabili ca[usa] excuse[re]t. ha
 beri d[icitur] p[ro] o[sc]entia[m] ar. c. a. ex. 8. o[sc]el. li.
 vj. vbi d[icitur] q[uo]d no[n] r[ati]o[n]es positio[n]ib[us] p[ro]p[ri]a
 monitio; sibi facta habet p[ro] confesso.
 Et si p[re]dicta diligenter attendant a ne
 gociu[m] b[on]e duca[re]. exonerat[ur] o[sc]ientias a
 multiplicib[us] a grauib[us] onerib[us] pete[n]s
 dap[er] indulgentia[m] a restitutiou[is] facie
 dap[er]. Vt[er]q[ue] at[er] d[omi]n[u]s q[ui] habuerit inuicem
 guerra[m] possint p[ro]posito; v[el] remissio;[re]
 facere de damnis datis subditis eor[um]
 habes s. Bellu. j. q. r. cu[m] addi.
 ¶ Tollit[ur] etia[m] obligatio solutio[n]e v[el] q[ui]
 si solutio[n]e. Et q[ui] ad solutio[n]e; sciendu[m] est
 q[uo]d solutio[n]e; fieri cogruo loco a t[em]p[or]e
 C. de solu. l. obligatio[n]e. It[em] d[icitur] fieri rei
 q[ui] debet. alia eni[m] inuito creditore sol
 u[er]i no[n] p[otes]t in iusti. q. mo. tollat[ur] obli
 gatio in p[ri]m[is]. nisi res illa no[n] possit p[re]stari.
 t[un]c eni[m] deb[et] solui extimatio ff. de adi.
 fur. l. in re furtiua. It[em] reddi deb[et] res
 no[n] deteriorata. l. ij. q. si reddita ff. co.
 mo. vbi eni[m] dicit[ur] q[uo]d no[n] videtur res reddi
 ta q[ui] deteriorata reddi[er]it. p[ri]mo si e[ss]et res
 furto v[el] furti mo[n] sb[er]ata d[icitur] reddi au[tem] o[mn]i
 melioram[en]to q[ui] meliorata est e[ss]e per
 ip[s]u[m] malefidei possessore[m]. ac si e[ss]e meli
 orasset d[omi]n[u]s ff. de adi. fur. l. ex arg[en]to
 vbi d[icitur] sic q[uo]d si ex arg[en]to furti sb[er]ata
 fiat p[ro] furto p[er]icula seu v[er]acula fiet exti
 matio extra fure[m] no[n] simpl[ite]r arg[en]ti sed
 p[er]iculo[rum] licet facta p[ro] furto It[em] si q[ui]s fu
 rat[ur] est seru[us] p[ro]p[ri]e si et extimatio ado
 lescentis. lic[et] creuerit apud fure[m] ip[s]i[us]
 sumptib[us]. a h[oc] fact[um] extra fura[n]te[m] a[n]ia
 ut debeat illa reddere s[ecundu]m maiore[m] exti
 matio[n]e[m] q[ui] vnqua[m] fuerit. dicta. l. ex ar
 gento. a hoc in foro iudiciali. in foro
 do p[ri]mali sufficere videtur q[uo]d restituat p[ro]p[ri]o
 imo o[mn]i[n]e int[er]esse. ut s. Restitutio. j. q.
 v. nisi secuta fuerit s[er]ua extra debito[re]

ut s. Restitutio. ij. q. fi. v[el] nisi res sic
 meliorata d[omi]n[u]s legiti[m]e ad man[us]
 d[omi]n[u]m. t[un]c eni[m] videtur q[uo]d no[n] obligat[ur] etia[m] in
 foro p[ri]mali ad restitutiou[is] s[er]u[er]u[m] in
 re factoru[m] cu[m] ipse debitor no[n] possit ab
 eo petere. Na[m] dolo facit q[ui] petit q[uo]d ne
 cesse habet restitue[re] ut in c. dolo. c. de
 re. iu. li. vj. In iudiciali e[ss]e foro fallit
 q[uo]d dictu[m] est q[uo]d ad bone fidei possessore[m]
 q[ui] no[n] d[icitur] remane[re] in d[omi]no; s[ed] solu[m] tene[re]
 in q[ui]tu[m] fact[um] est locupletior. ff. de peti
 tione. l. v[er]u[m]. n[on] resp[ec]tu p[er]i p[ri]ncipal[is] q[uo]d
 no[n] p[otes]t repetere a d[omi]no rei qua[m] emit ab
 alio. ut s. Restitutio. iij. q. fi. Q[ui] no[n] do
 pecunia d[omi]n[u]s t[un]c n[on] sufficit p[ro]p[ri]o q[uo]d
 ip[s]a creditor iuste p[otes]t refuta[re] Na[m] p[ri]ncipal[is]
 solutio solet no[n] p[otes]t inco[m]m[un]e af
 ficere credito[re] ff. fami. l. b[er]as. l. plane.
 nisi q[ui] debitor n[on] putat se p[ro]p[ri]o d[omi]no q[uo]d
 q[uo]d offert Cogi[er]it t[un]c credi ablatu[m] acci
 pe ff. si cer. pe. l. q[ui]da[m] extiauerit It[em]
 a[n]ia d[omi]n[u]s q[ui] si e[ss]e alt[er] soluit p[ro] debito[re]
 l[icet] iuito liberat cu[m] Na[m] i[n]gr[ati]s a inuiti
 o d[omi]no; melio[re] facit lic[et] ff. de neg. ges.
 l. solutio[n]e. Quale at[er] d[icitur] satisfactio p[ro] vul
 ne v[el] l[ic]et m[er]ito s[ed] d[omi]no fame s[ed] mox
 d[omi]n[u]s est s. Restituo. vj. q. v. It[em] si p[ri]ncipal[is]
 v[el] aliq[ui]s eor[um] q[ui] tene[re] soluerit in
 totu[m] v[er]u[m] ceteri liberet[ur] a q[ui]t[ur] vide s.
 Restitutio. iij. q. ij. cu[m] se.
 ¶ Quasi solutio[n]e v[el] fit satisfactio q[ui]
 creditor n[on] vult accepta[re] q[uo]d offert legi
 t[im]e cogruo loco a t[em]p[or]e f[er]e; modu[m] d[omi]n[u]s s.
 q. p[ro]p[ri]o. T[un]c ei si q[uo]d offert o[sc]ignef a
 deponat[ur] e[ss]e fact[um] ap[ud] aliu[m] que[m] iudex
 adit[ur] de[m]i[er]it lib[er]at[ur] debitor ac si
 soluis[et] d[omi]n[u]s tale depositu[m] n[on] recapi
 at. C. de solu. l. ob[er]tionea de vsu. l.
 acceptam.
 ¶ S[ed] q[ui]d si debitor n[on] p[otes]t soluere seu resti
 tui[n]e nu[m]q[ui]d tene[re] pete[re] a credito[re] v[er]u[m] a
 seu dilato[re]. R[ati]o videtur q[uo]d sic ut s. Resti
 tutio. ij. q. j. S[ed] dic[er]e lati[us] h[oc] glo. ray. et
 in s[er]u. li. ij. t. v. q. xxij. q. d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]o
 p[ri]m[u] tene[re] petere v[er]u[m] a seip[s]o; si p[otes]t
 a audet l[icet] si n[on] audet p[ro] int[er]posita p[ro]p[ri]o
 na[m] q[ui] d[icitur] s[er]u[er]e nome[n] a circ[um]st[an]tias
 p[ro]p[ri]e q[ui] intercedit si timeat p[er]icu
 lum seu scandalum. Offendens eni[m]

deby reconcliaat offenso **Matth. v.** sed si ille q̄ dānificat⁹ est nescit hoc nec sciu⁹ lic; tuti⁹ sit petere veniā nō p̄di cto qn̄ satisfacē nō p̄t: nō tñ tene⁹ qz nō est in mora in h̄ casu q̄ ad d̄num iudiciū. **Hoc** ed̄ obseruādū credo eēz vbi aliq̄s debitor est alteri⁹ ex cōtra ctu v̄l q̄si cōtractū. **Et** s̄nt̄ distinguēdū est hoc etiā obseruādū in regularibz q̄ recolūt se eē debitor es alicui ex eo qd̄ fecerit in seclō. **hec** ibi **Puto** qz qn̄ aliq̄s dānificauit primū: a scit a dā nificato p̄sona dānificans: s̄p̄ q̄ntuz p̄t fieri v̄z recōcliaatū primū. **Mat. v.** a h̄ petēdo veniā v̄l q̄buscūq; alijs h̄ cōtis modis p̄ se v̄l p̄ mediā p̄sonam s̄m qz p̄t sine periculo fieri. ut a dicit glo. **Rap.** etiā p̄ satisfactōz dānificatiōe. **Petere** v̄o dilatoz v̄l remissioem de bitū s̄nt̄ puto qz sit n̄cē in q̄tū p̄tinez at ad recōcliaatōz p̄rimi cū p̄dictis circūstātijs: in q̄tū possit cōmoda sine scādalo fieri. als̄ credo qz sit de cōsilio nō at de n̄citate q̄ ad impotentes sa tisfacez qz satis ipsa impotētia exau san⁹. **ff. de re. iu. l. impossibiliū. c. xiiij. q. vj. si res**

¶ **Rei** interitu tollit etiā obligatō. **S** q̄ aliqd̄ dictū est s̄. **Restitū. j. q. vij.** **Sed** lat⁹ distinguēdū est. qz aut q̄s obligat in gr̄ie. aut in spēac. Si in ge nere puta qz debz aliquā q̄ntitate f̄ bouē v̄l afinū seu alijs aialz: nō hoc v̄l illud: sed in gr̄ie tūc lic; oēs res debi toris peāt igne v̄l alio mō: tñ rema net obligat⁹ l. in cōdium. **C. si cer. pe. vbi** s̄z qz in cōdium rez debitoris nō li berat ipm ab ere alieno. **Et** est ratio qz hoc casu nō aliq̄ res sed p̄sona ip sa est obligata: a q̄si vulgarit̄ apud ipsos iuristas s̄z. **Gen⁹** perire n̄ pōt p̄t qd̄ in gr̄ie obligat⁹ rei interitu n̄ liberat. **dicta. l. in cōdium. Qd̄** rez est nisi p̄cederet obligatio debite facta q̄ habz locū solutōis. **De** q̄ s̄. **q. iij. Qn̄** at debitor obligat⁹ sp̄e: puta ad h̄c rē v̄l ad illā sp̄ liberat rei interitu n̄ fuerit in mora v̄l n̄ causauerit interi tū. **ff. de verbo. obli. l. si ex legati cā.**

vbi s̄z qz debz h̄oem ex legato v̄l p̄ missioem moriaf̄ aiquā petat ab ip so liberat nisi ipm occiderit. **In** mora aut s̄p̄ intelligit obligatus ex delicto. **ff. de cōdi. fur. l. in re. fur. q. j. Si** v̄o q̄s obligat ex cōtractu aut ē adiectū tps aut n̄. **Primo** casu tpe trāfacto statū debitor est in mora. qz tps impellat etiā si admōnit⁹ nō fuerit. ut l. mag nā. **C. de cōtrah. a. omit. stupu. a. i. ca. fi. e. de locato.** **Et** adūte qz lic; iusta cā subh̄stēte excuse⁹: si nō impleat tē p̄re p̄missō tñ si nō implet q̄ctus p̄t p̄z deficiētē cām impedim̄t: intelli gi⁹ i mora. **ff. de arbi. l. celsus. q. j. vbi** s̄z qz iussus ab arbitro ut det cō die excusaf̄ si die illo fuerit impedit⁹ dū mō cessate iusto impedim̄to det q̄a ti⁹ p̄t. **Ad** idē. **e. de do. a. iur. cū dilā.** vbi iussus v̄re ad papā nō excusaf̄ lic; fuerit impedit⁹ tpe cōstituto: si po stea cessate ip̄edim̄to n̄ venit. **Sed** ca su qn̄ tps nō est adiectū n̄ dicit debi tor in mora: n̄ cū fuerit impellat⁹ v̄l ab eo debitu petitū. **dicta. l. si ex lega ti.** **Et** ista impellatio v̄z fieri cōgruo loco a tpe. **ff. de v̄bo. obli. l. cōsū. q. cū ita vbi** s̄z qz ap̄mittēte dāc̄ ep̄h̄si nō p̄t peti aiquā illuc potuerit accē dere qn̄ p̄missō est. **rome.**

¶ **Sed** qd̄ qn̄ q̄s obligat qz habz rē alienā. **R. v̄. videt** idē qz qn̄ q̄s obli gat ex cōtractu ad sp̄em p̄ dictā. **l. si ex legati. ff. de v̄bo. obli. videt;** qz nō sit in mora aū impellatōem a hoc qn̄ habuit a p̄ncipio rē bona fide als̄ ob ligaret ex delicto a eēt s̄p̄ in mora ut in primo. **C. p̄dictū est.** **Sed** si a p̄ncipio habuit bonam fidē: nō videt in mora aū impellatōem. qz dicta. **l. si ex le gati loq̄t** etiā in legato in q̄ debet res aliena. **Sed** p̄t dīc̄ qz saltē de iure di uino a canonicos: a in foro p̄ncipali qn̄ cūq; habuerit scientiā rei aliene: a n̄ reddat q̄cti⁹ pōt: dicatur in mora. qz constituitur in mala fide ex. de pre scrip. **c. fi.** et in mala fide non licet vel p̄ momētū morari. qz omne quod nō est ex fide p̄ctū ē dicto. **c. fi. Et** q̄c̄d̄

fit cōtra cōsciētā edificat ad gēnā.
 eē de fumo . ca . p . tuas . ij . **N**ā si tene^r
 q̄s iudicare dño rē suā etiā qñ alius
 habz ne ipam pdat . eē de fur . q̄ cum
 furez q̄tomagis tene^r iudicare a dare
 qñ ipse habz a scit dñm ei9 p̄feri qñ
 dñs rei impedire^r ab infappellatō evl
 petiōe ppter paupertatē vl etiā cām
 nisi forte possessor habuerit iustam
 eām retinēdi . s . ppter sumpt9 q̄s in re
 bona fide fecit . ff . de fur . l . si is q̄ rē cō
 modassz vl si iusto errore putauerit
 rē suā . q̄ casu etiā p petiōez nō cōsti
 tui^r in mora . ff . de pe . here . l . illud **I**tē
 aduertēdū q̄ añ interitū rei mora . s . p
 purgari p̄t . **P**urgatio at debz fieri p
 oblatōez rei integra q̄litas nō vi
 ciata a gruo loco a tpe ut s . q̄ . iij . **I**tē
 nota q̄ sp̄ultima mora nocet . ff . de pe
 ri . a . omo . rei . ven . l . illd vbi dī q̄ si vō
 ditor fuit in mora vādiuinū venditū
 a exinde obtulerit . a emptor emerit i
 mora recipiēdi mora nocet emptoria
 nō vōditōia idē cōtra eēt qz ut ibi cō
 cludi^r sp̄ultima mora nocet .

Sed an morosus teneat^r de re pdita
 si eodē mō fuisz pitura apud eū cui de
 bebat . ff . de rei . ven . l . illd vbi dī q̄ si vō
 ditor fuit in mora vādiuinū venditū
 a exinde obtulerit . a emptor emerit i
 mora recipiēdi mora nocet emptoria
 nō vōditōia idē cōtra eēt qz ut ibi cō
 cludi^r sp̄ultima mora nocet .
Sed an morosus teneat^r de re pdita
 si eodē mō fuisz pitura apud eū cui de
 bebat . ff . de rei . ven . l . illd vbi dī q̄ si vō
 ditor fuit in mora vādiuinū venditū
 a exinde obtulerit . a emptor emerit i
 mora recipiēdi mora nocet emptoria
 nō vōditōia idē cōtra eēt qz ut ibi cō
 cludi^r sp̄ultima mora nocet .
Licet em̄ nauta deliquit qz fecit cōtra
 cōuenta . ex quo tñ dñs ppter hoc nō
 est damnificat9 . cū res omnino piture
 erāt nō tene^r **S**ed si res debebat^r ex de
 lictovide^r cōcludi cōiter p iuristas qz
 tene^r p . l . inuito . ff . de vi a vi . ar . vbi
 dī qz si res peat casu fortuito . tene^r q̄
 eā abstulit . etiā si res peat sine sua
 culpa . qz a principio fuit in mora . **I**tē
 pba^r eo . ti . l . j . ff . de iur . iur . **S**ed adu^r
 tēdū qz aliud est dicere . eē si res essēt
 apud creditore eodē mō piturea ali^r
 etiā si peūt sine culpa debitoris . **P**ōt
 em̄ eē qz licet culpa debitoris nō int^r
 uenerit nō tñ fuisset apd creditore eodē
 mō piture . pmo etiā cōsiderat qz fos

te anteq̄ p̄issent creditor vendere po
 tuisset . iō debitor tene^r . etiā si fuisset
 apd creditore piture . l . cū res . ff . si . ff .
 de lega . j . vbi dī qz si fund9 legat9 pe
 at casmate . tñ debitor tene^r qz legat^r
 tari9 potuit vendere **I**tē dī in . l . **I**tē si s^r
 beratū . ff . si . ff . de rei . ven . a s̄ in dubio
 seruare^r p h iura . **S**ed si omnino appa
 reret qz creditore nō potuisset eas vende
 re vl ex eis vtilitatē aliquā hīe añ p
 ditōez ut in rebz in nauī positis de q̄
 bus dictū est . nullo mō tene^r resp̄cū
 interesse cum nullū sit . et delictū ali
 ter punie^r penis legalibz . a sic p̄nt cō
 cordari opiniones ut debitor moro
 sus teneat^r etiā si res eodē fuisset apud
 creditore piture nō tñ in delicto . s̄ eē
 in alijs obligatōibz dicta . l . cū res . nō
 omnino appareat qz creditore eā nō po
 terat vendere vl etiā vtilitatē ex ea ca
 pe añ illi9 pditōez . nec fiat q̄ ad hoc
 dīa inf delicta a tract9 a maxie i fo
 ro p̄niali vbi reglarit solū cōsiderat in
 terēca n̄ pena ut nō t . gl . xij . q . ij . fraz
 terminatis .

Cessio ē obligatō tolli^r qz qñ ali
 q̄s est impotēs solue . n̄ dī carcerari
 vl alijs penis s̄ hīa . s̄ bonoz cessio ē
 p̄t a debito pecuniario liberari . ff . q̄
 bo . ce . pos . l . j . a nōt glo . ex . de sol . c .
 odoard9 . vbi dī eē qz impotēs solue
 nō debet excōicari p̄t debitū . pmo si
 fuerit excōicat9 dī s̄n difficultate abs
 solui recepta pdonea cautōe satisfad
 endi si ad pinguorē fortunā venerit
 s̄ sciēdū est qz nemo p̄t liberari per
 cessioz n̄ p̄io in iudicō vl eē agnoue
 rit debitū vl fuerit cōdenat9 . **R**ō eī p̄t
 dicere nihil debeo . s̄ si dberē cedo bōis
 a nō potes a me petere . ff . de cel . bo
 l . penl . **P**ōt at q̄s cedē nō tñ p̄nialit^r
 s̄ eē p nūciū a p eplam . ff . e . l . si . a ē
 effect9 cessiois ut n̄ possit cedēs postea
 aueriri . n̄ in q̄tū facē p̄t . ff . e . l . is q̄ . a
 intelligi^r facere posse deducto ne egeat
 at . **R**egulare est em̄ ut q̄tiēs q̄s n̄ p̄t
 aueriri n̄ in q̄tū facere p̄t ex bñficio
 legis intelligi^r deducto ne egeat . ff . s̄
 re . iu . l . in cōdamnato .

Sed nunquid cedens debeat cauere si sol-
uendo si ad pinguiorem fortunam pue-
nerit. **R.** **V**idetur quod sic. ex. de solu. **O**do
ardus putat ibi videtur intelligere glo. quod
ille tex. loquitur in cedente. Sed certe tex. il-
le videtur simpliciter loqui in eo quod propter impo-
tentiā non potest soluere ut non excoicet a si
fuerit excoicatus absoluat cum cautione
quod soluat cum poterit nec aliter dicit de
cessione. **V**bi non videtur quod cedens teneatur ca-
uere quod iure cautum non reperitur ut nemini
a potest dicitur quod ibi glo. non asserit quod tex.
ille loquitur in cedente sed quod ibi intuentur
aliqui sicca cedenti videlicet debiti recogniti
a non plena solutio. si quisque soluit pos-
sit quod oia occurrunt in cedente ut preces-
sionem tenentur.

Questio an cedens debeat pati aliquam pe-
nam. **R.** **N**on. nec carcere nec aliquem
auidiam corporalem seu vituperium. **C.** **q.** **l.** **l.**
ce. **pos.** **l.** **fi.** **in.** **pn.** a id valde reprehendit
de sunt consuetudines aliquam auita a tra-
ritu quibus pauperes bonis cedentes aliquem
auidiam seu vituperationem patiuntur. **N**am
ista est quedam frustratoria a irrationabilis
a inhumana seruicia. ut dicit **Aug.**
xiij. **q.** **vj.** si res. a id nulla consuetudi-
nem lege potest firmari. **N**am lex est de iu-
sticia sancta. **di.** **iiij.** **c.** **cut.** **aut.** **D**

Sed nunquid cedenti tollitur oia bona. **R.**
Nec per cessionem. nec per quacumque aliam
exactionem debitori auferenda sunt vestimen-
ta a dorso seu a lecto: a quibus necessario
vtiliter ipse a familia eius. **V**bi **Epo.** **xx.** **di.**
Si pignus a primo tuo acceperis vesti-
mentum eius a solis occasu redde ei. **I**p-
sum est enim solui quod operis induuendum car-
nis eius. nec habet aliter in quo dormiat
Si clamauerit ad me exaudiam eum. quod
misericors sum. a ex hijs constat quod offi-
ciales a exactores in talibus non debent fa-
cere exactores. quod contra legem dei est. **N**on
grauiter peccat a tenet primo satisfacere
si contra faciunt. a istud cessionis re-
medium videtur de melioribus quod dari pos-
sit hijs qui supra modum sunt obligati si-
cut sunt tiranni capitanei a stipendiarii.
quod postea licite possunt retinere sufficienter
sibi a familie licet essent in immensum ob-

ligati. Sed exinde super tenentur ad resti-
tutionem. **S**ed in eorum commoda facultate. ut super
fix. **E**t si quidem sunt creditores certi ces-
sionis. debent fieri in manibus eorum. ut per supra
fix. **als.** cum sit restitutio facienda pau-
peribus quod permissio pertinet ad episcopum. ut super
Restitutio. **vj.** **q.** **i.** cessio fiet in mani-
bus episcopi.

Quid si debitor velit potius quinquen-
nales inducias quam cedere bonis. a ce-
ditores iniuste discordant. **R.** **A**ttendenda
est sententia maioris partis creditorum non
numero personarum. sed quantitate debiti a
si in omnibus sint equales attenditur sententia hu-
manior videlicet cessionem inducias. **C.** **q.**
l. **ce.** **pos.** **l.** **fi.** **de.** **q.** **etia.** **sup.** **Restitu-**
ij. **q.** **ij.** Sed in l. maior. ff. de pac. vi-
detur quod propter fidem dignitas creditorum quam
humaniorem sententiam. **P**otest dicitur quod ad hoc
istis sunt digressores qui in humaniore parte
declinant. **N**on in dicta. l. fi. non fit mentio
de dignitate. **N**am neque facultates neque
dignitas ita sufficientes est ad fidem sic bono ele-
ctio a benigni mores. ff. de cur. a qua-
l. scire. **o.** **q.** **ca.** reliquis. **E**t ita in l. dicta
l. maior. ut sententia digniorum preferatur non in-
ueniatur valde inhumana. Sed satis videtur
inhumana quando vult debitor potius omnibus
bonis expoliare quam quinquenales prebere
inducias. **de.** **ca.** **l.** **fi.** **de.** **q.** **l.** **ce.** **pos.** **Se-**
e. **in.** **remissio.** **e.** **pre.** **debiti.** **de.** **q.** **lo.** **q.** **de.** **ca.**
l. **maior.** quod est maior preiudicium quam solus
cessio dilatio. **N**on quod ad id non videtur sententia
eorum tam inhumana. **P**ossunt tamen esse tanta pau-
peras debitorum: a facultas creditorum quod
in his qui deprehendunt magis inhumanitas eorum
a sic debet preferri esse tunc sententia benigniorum
potius quam digniorum l. ditiorum. quod neque fa-
cultates. **de.** **ca.** **l.** **l.** **S**ane maxime cum in ca-
su magne necessitatis possunt pauperes cogere di-
uites ad subueniendum ut notat glo. **xlviij.**
di. **si.** **hij.** **E**t sic per deca potest intelligi ma-
dicte. l. fi. a. l. maior. quod benigniorum leges
in preterita de se. quod voluntas eorum fuerit
ff. de leg. l. benigniorum. **I**tem in deca. l. ma-
ior. cum aliis sequentibus. nec non cum l. tu-
ris gentium. **q.** **fi.** **p.** quod maior pars credito-
rum hita computato maioritate sic maior mo-
do potest remittere parte debiti ex ca-

videlicet quoniam debitor non est solvendo. Nam hoc venit in utilitatem omnium. ut dicit ibi glo. quod forte nihil haberet si non si eret remissio. Potest addi per predicta. vel etiam quod quicquid possit in respectu dei vel hominum reprehendi de crudelitate quod per est quod quia immutatur dabit hoc per aia sua. **Matth. xvi.** Et predicta faciunt civitas vel maiorem partem civitatis possit remittere danna civitatis sue. **De q. s. q. ij.**

Sed an obligat ex maleficio ut ex furto vel rapina possit liberari cessioe. **R. v. d. q. n. de iure civili h. loco pe. amie. qua. non potest solvere sustineat pena corporalis. si ff. de in ius voca. vbi dicitur quod libertus sine venia. l. ma. iudic. vocavit primum in ius incidit in pena quinquaginta aureorum. qua si non potest solvere tunc soluit in corpore. Et h. videtur ponitur per generali regula in omni casu quod aliquid debet ex delicto. l. j. ff. et generali. ff. de penis. Et h. idem videtur sentire glo. etiam de iure canonico in ca. non satis. lxxxvi. di. Et idem in c. si res. xliij. q. vi. Pro quo videtur facere quod ibi dicitur textus videlicet peccati quod res male ablata est: penas huius. Sed hoc videtur expressse ibi reprobari vbi dicitur quod non debet frustra homo seire in hominem per pena corporalem quam non potest solvere. Et loquitur etiam quod obligat ex delicto ut ibi per. **D. off. t. di. q. si agit. v. ne. comodi. puati. ut. cum. quod. sperit. re. sibi. furto. vel. alio. modo. sblata. vel. etiam. pena. ex. maleficio. a. iure. debitor. non. fit. solvendo. satis. liberet. cessioe. ne. fuerit. homo. in. h. i. se. i. ut. ibi. dicitur. S. si. ager. de. publico. comodo. puta. quod. fieret. accusatio. de. maleficio. vel. iudex. ex. officio. ad. illum. puniendum. p. o. d. t. t. sic. b. n. si. non. potest. solvere. in. ere. tuit. i. corpore. a. ita. intelligit. glo. in. predictis. locis. Nam. publice. utilitatis. interest. ut. delicta. non. remaneant. impunita. et. de. sen. exc. ut. fame. ne. factitas. venie. in. c. t. i. tribuat. delinquendi. xxxij. q. iij. est. iniusta. **B.******

Refuscatatus. posito quod aliquis refuscitaret quod facta essent ab eo iterata vide. **Sacim. q. v. De samuele refuscitato. vide. Sortilegi**

um. q. vij. in fine.

Reuelatio. Quoniam excoicatio fit in eo vel eos qui sciunt furtum si reuelent aut teneant reuelare. **R. off. m. Host. non teneant reuelare danna passos sed plato eccle. xxxv. q. vi. epus in fi. nodo. Sed neque illi reuelare publice debet si solus reuelator scit. ut s. Crim. q. iij. Vt aliquis teneat reuelare credita vel debita sibi in secreto commissi vide s. co. festi. ois. celacio. ff. penl. a. in eo. c. multa de reuelatione o. festi. ois. Vt familia siue sediti teneat reuelare dno cum qui sibi danna fecit. vide s. Familia. ff. si.**

Rixarum. **R. off. m. Jus. q. i.** **I**ra vtrum sit mortale peccatum. **R. off. m. Tho. secunda. secunda. q. xliij.** Sicut contentio importat quandam contradiccionem in verbis ita rixa dicitur quandam inuasionem in factis. Unde super illud gal. v. vbi rixa ponitur inter opera carnis dicitur glo. quod rixe sunt quoniam ex ira aliqui in vicem se patiunt. Et idem rixa videtur quod danna priuatum bellum quod inter priuatas personas agitur non ex aliqua publica auctoritate sed magis ex inordinata voluntate. Et ideo rixa semper importat peccatum. a. in eo quidem quod alterum inuadit iniuste est peccatum mortale. In eo autem qui se defendit potest esse sine peccato. et quicquid cum veniali quicquid etiam cum mortali sicut in diuersis modis se defendendi. Nam si solo animo repellendi iniuriam a cum debita moderacione se defendit non est peccatum. nec potest proprie dici rixa ex parte eius. Si vero cum animo vindicte vel odij. vel cum excessu debite moderacionis se defendat semper est peccatum. sed veniale quidem quoniam aliquis motus odij vel vindicte se immiscet. vel cum r. **A.** homo ex deliberacione ronis. ut potest colligi ex dictis eiusdem tho. **B.** non multum excedit moderata defensionem. Mortale autem quoniam obstinato animo contra aggredientem insurgit ad eum occidendum vel grauiter ledendum. **A.** Ita in sum. con. li. iij. ti. xxxij. questione xxxvij. **B.**